

2015

TILINPÄÄTÖS

TILINPÄÄTÖS 2015

SISÄLTÖ

Hallituksen toimintakertomus	3
Konsernin tuloslaskelma	11
Konsernitase	12
Konsernin rahavirtalaskelma	13
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	14
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	15
Konsernin tunnusluvut	57
Emoyhtiön tuloslaskelma	60
Emoyhtiön tase	61
Emoyhtiön rahoituslaskelma	63
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	64
Osakkeet ja osakepääoma	73
Voitonjakoehdotus	75
Tilintarkastuskertomus	76

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Stockmann-konsernin liikevaihto oli 1 434,8 miljoonaa euroa (1 605,5 miljoonaa euroa) vuonna 2015. Liikevaihto jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla laski 1,3 prosenttia. Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli -28,5 miljoonaa euroa (-37,8 miljoonaa euroa). Osakekohtainen tulos ilman kertaluonteisia eriä oli -0,60 euroa (-0,84 euroa) ja raportoitu osakekohtainen tulos oli -1,24 euroa (-1,34 euroa). Hallitus ehdottaa, että vuoden 2015 tuloksesta ei makseta osinkoa.

Venäjän tavarataloliiketoiminta on luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi. Tuloslaskelman vertailuluvut ja niihin liittyvät erät on muutettu vastaavasti. Kommentit hallituksen toimintakertomuksessa viittaavat ainoastaan jatkuviin toimintoihin.

STRATEGIAPROSESSI

Vuonna 2015 Stockmann keskittyi kokonaisvaltaiseen liiketoiminnan suunnanmuutokseen loppuvuodesta 2014 asetetun strategisen suunnan mukaisesti. Yhtiö on jaettu 1.1.2015 alkaen kolmeen liiketoimintayksikköön: Stockmann Retail, Real Estate ja Fashion Chains (Lindex 1.1.2016 alkaen).

Stockmann Retail -liiketoimintayksikköön kuuluvat tällä hetkellä Stockmann-tavaratalot ja Hobby Hall sekä näiden verkkokaupat. Vuoden 2015 aikana tavaratalojen ja Stockmann-verkkokaupan tuotevalikoimaa keskitettiin avaintuotealueille muodin, kosmetiikan, ruuan ja kodin tuotteisiin. Tämän seurauksena Stockmann luopui omien elektroniikkatuotteiden, kirjojen, urheiluvälineiden, lelujen ja lemmikkieläintarvikkeiden tuotealueistaan. Hobby Hallin varat raportoidaan myytävänä olevina varoina, ja prosessi uuden omistajan löytämiseksi on käynnissä.

Real Estate kehittää ja vuokraa liiketiloja viidessä Stockmannin omistamassa kiinteistössä. Yksikkö on myös vastuussa myymälätilojen alivuokraustoiminnasta niissä tavarataloissa, jotka toimivat vuokratiloissa. Monta uutta vuokralaista aloitti toimintansa Stockmannin liiketiloissa vuoden 2015 aikana. Vuokralaisten tuotteet ja palvelut täydentävät Stockmannin omaa tarjontaa. Elektroniikkaa myy nyt Expert Suomessa ja Euronics Baltian maissa. Kirjoja myy Bonnier Books, joka on Akateemisen Kirjakaupan uusi omistaja. Viimeisellä vuosineljänneksellä Helsingin keskustan tavaratalon tuotevalikoimaa tulivat täydentämään Hamleys-lelukauppa, Musti ja Mirri -lemmikkieläintarvikemyymälä, ulkoiluvaatteisiin ja -varusteisiin erikoistunut Halti-myymäälä sekä Espresso House -kahvila.

Fashion Chains -liiketoimintayksikköön kuuluu Lindex, sillä Seppälän toiminnot myytiin 1.4.2015. Lindex jatkoi menestyksestä kasvuaan vuoden 2015 aikana ja sen myynti kehittyi hyvin päämarkkinoilla Skandinaviassa. Lindex laajeni

Ison-Britannian markkina-alueelle maaliskuussa avaamalla ensimmäisen myymälänsä Lontoossa. Lindex laajensi myös franchising-toimintaansa kahteen uuteen maahan, Kosovoon ja Albaniaan. Venäjän myymälät suljetaan kesään 2016 mennessä alkuvuonna 2015 tehdyn päätöksen mukaisesti.

Strategiansa mukaisesti Stockmann on luopunut niistä liiketoiminnoista, joilla ei arvioitu olevan kannattavan kasvun mahdollisuuksia. Muotiketju Seppälän liiketoiminnot Suomessa ja Virossa myytiin management buyout -kauppana 1.4.2015. Akateemisen Kirjakaupan liiketoiminta myytiin 1.10.2015 ruotsalaiselle Bonnier Books AB -mediayhtiölle. Stockmann Beauty -ketjun toiminta lopetettiin kevään 2015 aikana. Huhtikuussa tehtiin päätös Oulun tavaratalon sulkemisesta vuoden 2017 alussa.

Tärkeä osa Stockmannin liiketoiminnan suunnanmuutosta on tehokkuusohjelma, jonka Stockmann käynnisti helmikuussa 2015 ja jonka tavoitteena ovat 50 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt. Vaikutukset näkyvät tuloksessa pääosin vuodesta 2016 lähtien. Merkittävä osa tehokkuusohjelmalla on Stockmannin tukitoimintojen prosessien ja rakenteen uudistaminen. Uudelleenorganisointi johti vuonna 2015 Suomessa lähes 200 työntekijän vähentämiseen, josta noin 90 toteutettiin irtisanomisilla. Kustannussäästötoimenpiteet jatkuvat tukitoiminnoissa vuonna 2016.

Toinen keskeinen osa tehokkuusohjelmalla on tavarantoimittajayhteistyön parantaminen, brändivalikoiman uudistaminen sekä sopimusehtojen uudelleen neuvottelemisen tärkeimpien tavarantoimittajien kanssa kiinteiden kulujen vähentämiseksi ja myyntikatteen parantamiseksi. Varastojen arvo laski noin 70 miljoonaa euroa vuonna 2015 tavarantoimittajamäärää vähentämällä, ostojen huolellisella suunnittelulla sekä lopettamalla päätuotealueiden ja ydinliiketoiminnan ulkopuoliset toiminnot.

Stockmann avaa uuden jakelukeskuksen huhtikuussa 2016. Nykyiset varastotoiminnot siirtyvät vaiheittain uuteen jakelukeskukseen Suomessa vuonna 2016 ja Riiassa vuonna 2017. Keskus on pitkälle automatisoitu, ja se palvelee entistä tehokkaammin tavarataloja ja Stockmann-verkkokauppaa. Uuden jakelukeskuksen avulla Stockmann tavoittelee noin 5,5 miljoonan euron vuosittaisia kustannussäästöjä verrattuna vuoteen 2014, tai 3,5 miljoonan euron säästöjä sisältäen kasvaneet poistot. Säästöjen arvioidaan toteutuvan täysimääräisesti vuodesta 2018 alkaen. Tämä kustannussäästö ei sisälly tehokkuusohjelman 50 miljoonan euron vuosittaiseen säästötavoitteeseen.

Stockmann keskittyy vahvasti monikanavaisuuteen. Asiakaskokemuksen parantamiseksi sekä myymälähenkilökunta että asiakkaat saivat käyttöönsä uusia digitaalisia työvälineitä vuonna 2015. Syksyllä aloitettiin myös Stockmannin verkkokaupan uudistamisprojekti; uuden verkkokaupan odotetaan valmistuvan vuoden 2016 aikana.

RAPORTOINTIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Stockmann luopui tavarataloliiketoiminnastaan Venäjällä myymällä venäläisen tytäryhtiönsä AO Stockmannin Reviva Holdings Limited -yhtiölle 1.2.2016. Kauppahinta oli 5 miljoonaa euroa, ja samalla merkittävät vuokravastuut siirtyivät uudelle omistajalle. Reviva omistaa kansainvälisen Debenhams-tavarataloketjun venäläisen franchising-yhteistyökumppanin, Debrussin. Reviva otti vastuulleen kaikkien seitsemän Venäjän-tavaratalon toiminnan ja se suunnittelee siirtävänsä tavaratalot vaiheittain Debenhams-tavaramerkin alle vuoden 2017 alkuun mennessä.

Kaupasta johtuen Stockmann kirjasi 78,5 miljoonan euron kertaluonteisen kulun vuoden 2015 viimeiselle vuosineljännekselle. Venäjän tavaratalotoiminta on luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi vuoden 2015 tilinpäätöksessä. Tuloslaskelman vertailuluvut ja niihin liittyvät erät on muutettu vastaavasti. Lopetettujen toimintojen tuloskehitys on kuvattu konsernitilinpäätöksen liitteessä 3.

Stockmann jatkaa Venäjällä kiinteistöomistajana harjoittamalla Pietarin Nevsky Centre -kauppakeskuksen liiketoimintaa. Revivasta tuli 1.2.2016 alkaen kauppakeskuksen pitkäaikainen päävuokralainen. Stockmann luokittelee kauppakeskuksen kiinteistöomaisuudeksi IAS 40:n mukaan 1.2.2016 lähtien, koska sitä ei enää käytetä yhtiön omaan liiketoimintaan. Kiinteistöomaisuudesta ei tehdä poistoja, vaan kiinteistön käyvän arvon muutoksista johtuva voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti sille tilikaudelle, jonka aikana se on aiheutunut.

LIKEVAIHTO JA TULOS JATKUVISSA TOIMINNOISSA

Vähittäiskaupan markkinatilanne pysyi edelleen heikkona Stockmannin päämarkkina-alueilla vuonna 2015. Suomessa kuluttajien luottamus ja ostovoima pysyivät alhaisella tasolla ja bruttokansantuotteen kasvu pysähtyi. Suomen muotimarkkinat laskivat 7,7 prosenttia vuonna 2015 (TMA). Ruotsissa vuoden 2015 muotimarkkinat kasvoivat 2,0 prosenttia (Stilindex). Venäjällä bruttokansantuote laski ja rupla pysyi heikolla tasolla euroon nähden, mikä heikensi merkittävästi venäläisten kuluttajien ostovoimaa. Baltian maissa vähittäiskaupan markkinat olivat suhteellisen vakaat vuonna 2015, joskin kilpailu on lisääntynyt erityisesti Virossa.

Stockmann-konsernin liikevaihto vuonna 2015 oli 1 434,8 miljoonaa euroa (1 605,5 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 1,3 prosenttia. Jatkuvat tuote- ja liiketoiminta-alueet sisältävät konsernin liikevaihdon ilman Seppälää, Hobby Hallia, Stockmann Beautya, lentokentän myymälää sekä tuote-alueita, joita Stockmann ei enää itse tarjoa tavarataloissaan (elektroniikka, kirjat, urheiluvälineet, lelut ja lemmikkieläintarvikkeet).

Liikevaihto Suomessa oli 743,2 miljoonaa euroa (882,8 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 3,1 prosenttia johtuen Stockmann Retailin liikevaihdon laskusta.

Liikevaihto ulkomailla oli 691,6 miljoonaa euroa (722,7 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto kasvoi 0,3 prosenttia johtuen Lindexin liikevaihdon kasvusta. Liikevaihto ulkomailla oli 48,2 prosenttia (45,0 prosenttia) koko liikevaihdosta.

Konsernin liiketoiminnan myyntikate oli tilikaudella 725,6 miljoonaa euroa (780,3 miljoonaa euroa). Suhteellinen myyntikate oli 50,6 prosenttia (48,6 prosenttia). Kasvu oli seurausta vähäisemmästä hintavetoisten kampanjoiden määrästä vuoteen 2014 verrattuna, matalakatteisten elektroniikkatuotteiden myynnin lopettamisesta tavarataloissa sekä Seppälän myymisestä.

Toiminnan kulut ilman kertaluonteisia eriä laskivat 86,4 miljoonaa euroa ja olivat 682,2 miljoonaa euroa (768,6 miljoonaa euroa). Lasku johtui kustannussäästötoimenpiteistä ja Seppälän myymisestä. Toiminnan kuluihin kirjatut kertaluonteiset erät olivat 24,0 miljoonaa euroa (29,0 miljoonaa euroa), josta 4,3 miljoonaa euroa kirjattiin Akateemisen Kirjakaupan ja Oulun tavaratalon sulkemisiin liittyen Stockmann Retailille (1,2 miljoonaa euroa) ja 19,7 miljoonaa euroa jakamattomiin kuluihin liittyen Seppälään sekä muihin konsernin rakennemuutostaloihin (27,8 miljoonaa euroa sisältäen Seppälän kertaluonteiset kustannukset).

Konsernin EBITDA ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 43,4 miljoonaa euroon (18,1 miljoonaa euroa). Poistot olivat 71,9 miljoonaa euroa (59,8 miljoonaa euroa). Kasvu johtui pääosin kiinteistöjen uudelleenarvostuksesta.

Vuoden 2015 liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli -28,5 miljoonaa euroa (-37,8 miljoonaa euroa). Raportoitu liiketulos oli -52,5 miljoonaa euroa (-77,2 miljoonaa euroa). Liiketulos parani Real Estate- ja Fashion Chains -liiketoimintayksiköissä, mutta heikentyi Stockmann Retail -yksikössä.

Stockmann-konserni sai Suomen ja Ruotsin veroviranomaisilta verotukseen liittyvät oikaisupäätökset, joiden mukaan konsernin yhtiöt ovat veloitettuja maksamaan lisäveroja, veronkorotuksia ja niihin liittyviä korkoja yhteensä 19,6 miljoonaa euroa. Stockmann pitää oikaisupäätöksiä perusteettomina ja hakee niihin muutosta. Stockmannille on myönnetty maksujen lykkäystä, mutta 19,3 miljoonan euron lisäverot ja niihin liittyvät 0,4 miljoonan euron korot on kirjattu tuloslaskelmaan neljännelle vuosineljännekselle.

Nettorahoituskulut, jotka sisältävät kertaluonteiset erät, laskivat tilikaudella 2,6 miljoonaa euroa ja olivat 21,2 miljoonaa euroa (23,8 miljoonaa euroa). Lasku johtui edellisvuotta alhaisemmasta korkotasosta.

Tilikauden tulos ennen veroja ja ilman kertaluonteisia eriä oli -46,8 miljoonaa euroa (-64,1 miljoonaa euroa). Raportoitu tulos ennen veroja oli -73,7 miljoonaa euroa (-100,5 miljoonaa euroa). Verot, mukaan lukien kertaluonteiset erät, olivat 15,1 miljoonaa euroa vuonna 2015 (2014: 3,8 miljoonan euron veronhyvyty).

Tulos vuonna 2015 oli -43,0 miljoonaa euroa (-60,3 miljoonaa euroa) ilman kertaluonteisia eriä. Raportoitu tulos oli -88,9 miljoonaa euroa (-96,7 miljoonaa euroa). Vuoden 2015 nettotulos oli -175,0 miljoonaa euroa (-99,8 miljoonaa euroa) sisältäen 86,1 miljoonan euron (3,1 miljoonaa euron) tappion lopetetuista toiminnoista.

Ilman kertaluonteisia eriä tilikauden osakekohtainen tulos oli -0,60 euroa (-0,84 euroa). Raportoitu osakekohtainen tulos oli -1,24 euroa (-1,34 euroa) tai -2,43 euroa (-1,39 euroa) sisältäen lopetetut toiminnot. Oma pääoma osaketta kohti oli 14,53 euroa (10,55 euroa).

LIKEVAIHTO JA TULOS LIKETOIMINTAYKSIKÖITTÄIN JATKUVISSA TOIMINNOISSA

Stockmannin liiketoimintayksiköt ja raportoitavat segmentit ovat Stockmann Retail, Real Estate ja Fashion Chains. Stockmann Retail ja Real Estate raportoitiin aikaisemmin yhdessä tavarataloryhmänä.

Stockmann Retail

Stockmann Retailin koko vuoden liikevaihto oli 740,8 miljoonaa euroa (836,4 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 4,0 prosenttia.

Liikevaihto Suomessa oli 649,7 miljoonaa euroa (740,5 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 3,8 prosenttia. Stockmann kasvatti markkinaosuutta vuonna 2015 muodin, kosmetiikan ja kodin tuotealueilla, mutta menetti markkinaosuutta elintarvikkeiden osalta.

Liikevaihto ulkomailla, joka koostuu kahdesta tavaratalosta Baltian maissa, oli 91,1 miljoonaa euroa (95,9 miljoonaa euroa) ja tämä oli 12,3 prosenttia (11,5 prosenttia) liiketoimintayksikön kokonaisliikevaihdosta. Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 4,9 prosenttia. Kosmetiikka ja ruoka olivat vahvimmat tuotealueet Baltian tavarataloissa.

Tilikauden suhteellinen myyntikate oli 38,1 prosenttia (36,4 prosenttia) johtuen aikaisempaa vähäisemmistä hintavetoisista kampanjoista ja matalakatteisten elektroniikkatuotteiden myynnin lopettamisesta tavarataloissa.

Toiminnan kulut ilman kertaluonteisia eriä laskivat 23,9 miljoonaa euroa ja olivat 378,2 miljoonaa euroa (402,1 miljoonaa euroa). Lasku johtui pääosin alentuneista henkilöstökuluista. Kertaluonteiset erät olivat 4,3 miljoonaa

euroa (1,2 miljoonaa euroa), jotka kirjattiin Akateemisen Kirjakaupan ja tavaratalojen sulkemisista varten vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä.

Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli -68,6 miljoonaa euroa (-62,3 miljoonaa euroa). Raportoitu liiketulos oli -72,9 miljoonaa euroa (-63,5 miljoonaa euroa).

Real Estate

Stockmannin omistamien viiden kiinteistön vuokrattava kokonaispinta-ala on yhteensä 144 000 neliometriä, josta 42 prosenttia sijaitsee Suomessa. Kiinteistöjen vuokrausaste oli 98,5 prosenttia vuoden lopussa.

Vuoden aikana edistyi nopeasti myyntipinta-alan vapauttamisessa Stockmannin omilta toiminnoilta vuokralaisten käyttöön. Kokonaisuudessaan myyntipinta-alaa vapautui yli 15 000 neliometriä, joista yli 10 000 neliometriä siirrettiin vuokralaisille Stockmannin omista kiinteistöistä. Stockmannin omissa kiinteistöissä 67 prosenttia vuokrattavasta kokonaispinta-alasta oli Stockmann Retailin käytössä vuoden päättyessä, kun se vuoden alussa oli 74 prosenttia. Venäjän tavarataloliiketoiminnan myymisen jälkeen 1.2.2016 osuus vuokrattavasta kokonaispinta-alasta on noin 53 prosenttia.

Stockmannin kiinteistöjen käypä arvo oli 908,3 miljoonaa euroa 1.1.2015. Vuoden aikana kiinteistöjen poistot vähennettiin käyvästä arvosta. Kiinteistöt arvostettiin uudelleen 31.12.2015 käypään arvoon, joka oli 918,2 miljoonaa euroa. Käyvän arvon määrittelyssä käytetty keskimääräinen painotettu markkinatuottovaatimus oli 6,0 prosenttia.

Real Estate -liiketoimintayksikön vuoden 2015 liikevaihto oli edellisvuoden tasolla 59,3 miljoonaa euroa (59,4 miljoonaa euroa). Keskimääräinen kuukausivuokra omissa kiinteistöissä oli 33,07 euroa/neliometri. Stockmannin omien kiinteistöjen nettotuotot, jotka ovat vuokratuotot vähennettynä ylläpitokustannuksilla, oli 45,4 miljoonaa euroa (45,5 miljoonaa euroa). Nettotuottoaste oli 5,0 prosenttia.

Tilikauden liikevoitto oli 16,3 miljoonaa euroa (15,9 miljoonaa euroa).

Stockmann on allekirjoittanut Technopoliksen kanssa sopimuksen tilojen vuokraamisesta Kirjatalon kolmannelle kerrokselle kevästä 2016 alkaen. Vuokrattavat tilat tullaan muuttamaan toimisto- ja kokoustiloiksi. Baltian tavaratalojen osalta on allekirjoitettu sopimus XS Toys -lelu- ja lelukaupan kanssa lelukauppojen avaamisesta Riian ja Tallinnan tavarataloissa kevään 2016 aikana.

MYYMÄLÄVERKOSTO

STOCKMANN-KONSERNI	Yhteensä 31.12.2014	Uudet myymälät 2015	Suljetut myymälät 2015	Yhteensä 31.12.2015
Tavaratalot*	16			16**
Stockmann Beauty -myymälät	11		11	0
Outlet-myymälät	1			1**
Hobby Hall -myymälät	1			1
Lindex-myymälät	491	17	21	487
franchising-myymälät	36	5	4	37
omat myymälät	455	12	17	450

*Akateemiset Kirjakaupat olivat osa Suomen tavarataloja 1.10.2015 saakka. **7 tavarataloa ja 1 outlet-myymälä myytiin 1.2.2016.

KIINTEISTÖT

STOCKMANN-KONSERNI	Vuokrattava kokonais- pinta-ala, m ² 31.12.2015	Vuokraus- aste, % 31.12.2015	Stockmann Retailin käytössä, % 1.1.2015	Stockmann Retailin käytössä, % 31.12.2015
Helsingin lippulaivatavaratalo	51 000	99,7	87	80
Kirjatalo, Helsinki	9 000	94,6	87	30
Tallinnan tavaratalokiinteistö	22 000	99,6	88	85
Riian tavaratalokiinteistö	16 000	100,0	92	88
Nevsky Centre, Pietari	46 000	96,9	44	44*
Kaikki omat kiinteistöt yhteensä	144 000	98,5	74	67

* 1.2.2016 lähtien oma käyttö 0 prosenttia

Fashion Chains

Lindexin koko vuoden liikevaihto pysyi edellisen vuoden tasolla ja oli 652,3 miljoonaa euroa (650,6 miljoonaa euroa). Liikevaihto kasvoi vertailukelpoisin valuuttakurssein 3,3 prosenttia. Kasvua oli kaikissa muissa maissa paitsi Venäjällä ja Puolassa, missä Lindex sulki myymälöitä vuonna 2015. Vahvin tuote-alue oli lasten vaatteet.

Lindexin suhteellinen myyntikate oli 62,3 prosenttia (61,9 prosenttia). Kasvu oli seurausta aikaisempaa vähäisemmistä hinnanalennuksista.

Toiminnan kulut laskivat 8,5 miljoonaa euroa. Tämä johtui säästötoimenpiteistä pääosin toimisto- ja markkinointikustannuksissa. Hyvän kustannustehokkuuden ansiosta Lindexin liikevoitto oli 44,6 miljoonaa euroa (30,8 miljoonaa euroa) vuonna 2015.

Fashion Chains -liiketoimintayksikön tulosluvut sisältävät Seppälän 1.4.2015 toteutuneeseen myyntiin asti. Liiketoimintayksikön koko vuoden liikevaihto oli 668,4 miljoonaa euroa (743,2 miljoonaa euroa). Yksikön vuoden 2015 liikevoitto oli 30,5 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa), joka sisältää Seppälän -14,0 miljoonan euron (-30,8 miljoonaa euroa) liiketuloksen ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

RAHOITUS JA SITOUTUNUT PÄÄOMA

Rahavarat olivat vuoden 2015 lopussa 19,1 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aiemmin olivat 29,3 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirta oli tilikaudella 17,2 miljoonaa euroa (29,6 miljoonaa euroa).

Varsinaisen yhtiökokouksen 19.3.2015 tekemän päätöksen mukaisesti vuodelta 2014 ei maksettu osinkoa.

Stockmann Retailin varat ja velat Venäjän toimintojen sekä Hobby Hallin osalta luokiteltiin myytävänä oleviksi varoiksi konsernitaseessa 31.12.2015. Nettokäyttöpääoma ilman rahavaroja ja myytävänä olevia varoja oli vuoden lopussa -4,2 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 51,3 miljoonaa euroa.

Varastojen arvo oli 170,8 miljoonaa euroa (239,3 miljoonaa euroa). Stockmann Retailin varastojen arvo laski 25,1 miljoonaa euroa.

Lyhytaikaiset saamiset olivat 55,5 miljoonaa euroa (80,1 miljoonaa euroa). Lasku johtui johdannaisten käyvän arvon muutoksesta sekä Stockmann Retailin Venäjän-toimintojen lyhytaikaisten saamisten uudelleen luokittelemisesta myytävänä oleviksi varoiksi. Korottoman vieraan pääoman määrä oli 230,5 miljoonaa euroa (268,1 miljoonaa euroa).

Korollisen vieraan pääoman määrä oli vuoden lopussa 783,4 miljoonaa euroa (833,9 miljoonaa euroa), josta 534,7 miljoonaa euroa (613,2 miljoonaa euroa) oli pitkäaikaista velkaa. Lisäksi konsernilla oli 300,0 miljoonaa euroa nostamattomia pitkäaikaisia komittoituja lainalimiittejä ja 398,5 miljoonaa euroa komittoimattomia lainalimiittejä. Suurin osa lyhytaikaisesta velasta on hankittu yritystodistusmarkkinoilta.

Stockmann laski liikkeelle 85 miljoonan euron hybridilainan joulukuussa 2015. Sitä käsitellään tilinpäätöksessä yhtiön omana pääomana. Hybridilainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin aikaisintaan 31.1.2020. Osa hybridilainasta käytettiin joulukuussa 2015 vuonna 2016 erääntyvien lainojen maksuun.

Omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 46,1 prosenttia (39,3 prosenttia) ja nettovelkaantumisaste oli 72,1 prosenttia (105,4 prosenttia).

Sijoitetun pääoman tuotto vuonna 2015 oli -7,6 prosenttia (-4,9 prosenttia). Konsernin sijoitettu pääoma oli tilikauden lopussa 1 835,1 miljoonaa euroa (1 594,6 miljoonaa euroa).

INVESTOINNIT

Tilikauden investoinnit olivat yhteensä 53,4 miljoonaa euroa (53,8 miljoonaa euroa), mikä oli vähemmän kuin poistot 71,9 miljoonaa euroa (59,8 miljoonaa euroa).

Stockmann Retailin investoinnit olivat tilikaudella yhteensä 25,8 miljoonaa euroa (27,2 miljoonaa euroa), mukaan lukien lopetettavat toiminnot. Merkittävä osa tästä käytettiin uuteen jakelukeskukseen, joka otetaan käyttöön vuonna 2016.

Real Estaten koko vuoden investoinnit olivat 4,8 miljoonaa euroa (1,7 miljoonaa euroa), ja ne aiheutuivat kiinteistöjen kunnossapidosta ja uudistamisesta uusia vuokralaisia varten.

Lindexin investoinnit olivat tilikaudella yhteensä 21,9 miljoonaa euroa (21,4 miljoonaa euroa). Lindex avasi 17 myymälää ja lopetti 21 myymälää vuoden 2015 aikana. Vuoden lopussa Lindexillä oli yhteensä 487 myymälää 19 maassa. Näistä 37 oli franchising-myymälöitä.

Konsernin muut investoinnit olivat yhteensä 1,0 miljoonaa euroa (3,5 miljoonaa euroa).

UUDET PROJEKTIT

Vuoden 2016 investointien arvioidaan olevan noin 60–65 miljoonaa euroa ja olevan samalla tasolla vuoden 2016 arvioitujen poistojen kanssa. Poistojen odotetaan laskevan johtuen Nevsky Centren luokittelemisestä kiinteistöomaisuudeksi. Suurin osa investoinneista liittyy Lindexin myymälöiden uudistamiseen, Stockmannin uuden jakelukeskuksen automaatioteknologiaan, tietojärjestelmien ja

monikanavaisuuteen liittyvien järjestelmien uudistamiseen sekä kiinteistöjen ja myymäläkonseptien uudistamiseen.

Lindex jatkaa laajentumistaan avaamalla uusia myymälöitä vuonna 2016. Myymälöiden kokonaismäärän odotetaan kuitenkin laskevan vuonna 2016, sillä Lindex sulkee jäljellä olevat 10 myymäläänsä Venäjällä sekä joitain tappiollisia myymälöitä muilla markkina-alueilla.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Stockmannilla on kaksi osakesarjaa. A-sarjan osakkeilla on 10 ääntä osaketta kohden ja B-sarjan osakkeilla yksi ääni osaketta kohden. Osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoihin. Osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa osakkeelta.

Vuoden 2015 lopussa Stockmannilla oli 30 553 216 A-sarjan osaketta ja 41 495 467 B-sarjan osaketta eli yhteensä 72 048 683 osaketta. Yhtiön osakkeiden tuottama äänimäärä oli 347 027 627.

Osakepääoma säilyi 144,1 miljoonassa eurossa vuonna 2015. Osakekannan markkina-arvo oli vuoden lopussa 449,4 miljoonaa euroa (460,1 miljoonaa euroa).

Vuoden 2015 lopussa Stockmannin A-osakkeen kurssi oli 6,22 euroa, kun se vuoden 2014 lopussa oli 6,42 euroa, ja B-osakkeen kurssi oli 6,25 euroa, kun se vuoden 2014 lopussa oli 6,36 euroa. Osakkeita vaihdettiin vuoden aikana yhteensä 2,2 miljoonaa (0,9 miljoonaa) A-osaketta ja 14,6 miljoonaa (17,6 miljoonaa) B-osaketta. Tämä vastaa 7,2 prosenttia (3,0 prosenttia) keskimääräisestä A-osakkeiden määrästä ja 35,2 prosenttia (42,5 prosenttia) keskimääräisestä B-osakkeiden määrästä.

Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita, eikä hallituksella ole voimassaolevia valtuuksia yhtiön osakkeiden ostamiseen tai osakeanteihin.

Stockmannilla oli 52 415 osakkeenomistajaa vuoden 2015 lopussa, kun vuotta aiemmin osakkeenomistajia oli 55 343. Stockmann sai 15.6.2015 tiedon, että Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiö Varman osuus Stockmann Oyj Abp:n osakemäärästä oli ylittänyt 5 prosentin rajan.

HENKILÖSTÖ

Stockmann-konsernin keskimääräinen työntekijämäärä jatkuviissa toiminnoissa oli 10 762 vuonna 2015 (12 157 vuonna 2014 ja 12 500 vuonna 2013). Lasku johtui pääosin Seppälän myymisestä. Kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli 7 643 (8 916 vuonna 2014 ja 11 422 vuonna 2013).

Vuoden 2015 lopussa konsernin palveluksessa oli 9 734 henkilöä (12 143) jatkuviissa toiminnoissa. Heistä 4 455 (6 382) työskenteli Suomessa. Ulkomailla työskenteli 5 279 (5 761) henkilöä ja heidän osuutensa koko henkilöstöstä oli 54

prosenttia (47 prosenttia). Vuoden lopussa Stockmann Retail -yksikössä työskenteli 4 471 henkilöä (5 878), Real Estate -yksikössä 71 (18) henkilöä ja Lindexillä 4 733 henkilöä (4 870) ja konsernin yhteisissä palvelutoiminnoissa ja ostokonttoreissa työskenteli yhteensä 459 henkilöä (297). Henkilöstömäärä lopetetuissa toiminnoissa oli 2 181 henkilöä (2 313) vuoden 2015 lopussa.

Konsernin palkkakulut olivat 251,6 miljoonaa euroa vuonna 2015, kun vuotta aiemmin kulut olivat 281,9 miljoonaa euroa ja vuonna 2013 ne olivat 313,1 miljoonaa euroa sisältäen lopetetut toiminnot. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kokonaiskulut olivat 321,5 miljoonaa euroa (356,3 miljoonaa euroa) eli 22,4 prosenttia (20,8 prosenttia) liikevaihdosta.

MUUTOKSET JOHDOSSA

Viestintäjohtaja Nora Malin nimitettiin Stockmann-konsernin johtoryhmän jäseneksi 2.4.2015 alkaen. Petteri Naulapää nimitettiin tietohallintojohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 1.5.2015 alkaen. Lauri Veijalainen nimitettiin talousjohtajaksi 12.8.2015 alkaen ja hän jatko johtoryhmän jäsenenä.

Henkilöstöjohtaja Heini Pirttijärvi, strategiajohtaja Kjell Sundström ja varatoimitusjohtaja, talousjohtaja Pekka Vähähyyppä, jotka olivat kaikki johtoryhmän jäseniä, lopettivat Stockmannin palveluksessa vuoden 2015 aikana.

YHTEISKUNTAVASTUU

Sitoutuminen vastuulliseen toimintaan on tärkeä osa Stockmannin arvoja ja päivittäistä toimintaa. Stockmann on sitoutunut YK:n Global Compact -aloitteeseen ja sen periaatteisiin. Yhtiön toimintaperiaatteet (Code of Conduct) määrittävät poikkeuksetta kaikkien työntekijöiden ja johdon tavan toimia. Lindexin ja Stockmannin omien tuotemerkkien hankintaketjuun kuuluvien valmistajien on noudatettava Supplier Code of Conduct -toimintaohjetta, joka pohjautuu Business Social Compliance Initiativen (BSCI) periaatteisiin. Lisätietoja Stockmannin yhteiskuntavastuuasioista ja -tuloksista on saatavilla yhtiön kotisivuilla stockmanngroup.com.

RISKITEKIJÖITÄ

Stockmann on altis riskeille, jotka aiheutuvat toimintaympäristöstä, yhtiön omasta toiminnasta ja taloudellisista riskitekijöistä. Yleinen taloustilanne vaikuttaa kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan kaikilla konsernin markkina-alueilla. Nopeat ja odottamattomat muutokset markkinoilla voivat vaikuttaa niin rahoitusmarkkinoiden kuin kuluttajienkin käyttäytymiseen. Heikko toimintaympäristö voi myös vaikuttaa Stockmannin vuokralaisten toimintaan ja tämän myötä sillä voi olla negatiivinen vaikutus vuokratuloihin ja Stockmannin kiinteistöjen vuokrausteeseen. Näillä tekijöillä voi olla vaikutusta kiinteistöjen käypään arvoon. Yleiseen taloudelliseen tilanteeseen, erityisesti kuluttajien ostovoimaan

liittyvien epävarmuustekijöiden, arvioidaan olevan ensisijaisia riskejä, jotka vaikuttavat Stockmannin toimintaan vuonna 2016.

Muodin osuus konsernin liikevaihdosta on yli kaksi kolmasosaa. Muotikauppaan liittyvät olennaisesti tuotteiden lyhyt elinkaari ja trendiriippuvuus, kalenteriin sidottu myynnin kausiluonteisuus sekä alttius säätilan tavanomaisesta poikkeaville muutoksille. Toimitusketjun vastuullinen hallinta on tärkeää konsernin tavaramerkeille, jotta asiakkaiden luottamus Stockmanniin säilyy. Näihin tekijöihin reagoidaan osana konsernin jokapäiväistä liiketoiminnan johtamista.

Konsernin liiketoiminta perustuu joustavasti toimivaan logistiikkaan ja tehokkaisiin tavaravirtoihin. Tavara- tai tietoliikenteen viiveet tai häiriöt voivat hetkellisesti haitata liiketoimintaa. Näitä operatiivisia riskejä pyritään hallitsemaan kehittämällä tarkoituksenmukaisia varajärjestelmiä ja vaihtoehtoisia toimintatapoja sekä panostamalla tietojärjestelmien häiriöttömään toimintaan. Operatiivisia riskejä katetaan myös vakuutuksilla.

Konsernin liikevaihtoon, tulokseen ja taseeseen vaikuttavat valuuttakurssien muutokset konsernin raportointivaluutan euron ja Ruotsin kruunun, Norjan kruunun, Yhdysvaltojen dollarin, Venäjän ruplan sekä eräiden muiden valuuttojen välillä. Valuuttakurssien vaihtelut voivat vaikuttaa merkittävästi yhtiön liiketoimintaan. Rahoitusriskejä, korkotason vaihtelusta johtuvat riskit mukaan lukien, hallinnoidaan hallituksen vahvistaman riskipolitiikan mukaisesti.

VUODEN 2016 NÄKYMÄT

Stockmann-konsernin päätoimintamaassa Suomessa yleinen talouskehitys pysyy epävarmana ja bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan vain hitaasti. Kuluttajien ostovoiman odotetaan pysyvän alhaisena ja käyttötavaroiden markkinakehitys jatkuu todennäköisesti heikkona.

Ruotsissa, Norjassa ja Baltian maissa bruttokansantuotteen kasvun arvioidaan olevan jonkin verran korkeampi kuin Suomessa. Kohtuuhintaisen muodin markkinanäkymien Ruotsissa odotetaan pysyvän suhteellisen vakaina. Baltian maissa kilpailun arvioidaan lisääntyvän vähittäiskaupan markkinoilla.

Stockmann jatkaa liiketoiminnan harjoittamista omistamassaan kauppakeskuksessa Pietarissa. Venäjän talouskehityksen arvioidaan pysyvän heikkona vuonna 2016. Tällä voi olla negatiivinen vaikutus Stockmannin kiinteistöliiketoiminnan vuokratuloihin.

Stockmannin strategia tähtää konsernin pitkän aikavälin kilpailukyyn ja kannattavuuden parantamiseen liiketoiminnan kokonaisvaltaisen suunnanmuutoksen avulla. Stockmann aloitti helmikuussa 2015 tehokkuusohjelman, jonka tavoitteena ovat 50 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt. Ohjelma etenee suunnitellusti, ja sen

keskeiset vaikutukset näkyvät Stockmannin tuloskehityksessä pääosin vuodesta 2016 alkaen.

Vuoden 2016 investointien arvioidaan olevan noin 60–65 miljoonaa euroa ja olevan samalla tasolla vuoden 2016 arvioitujen poistojen kanssa.

Stockmann arvioi, että konsernin vuoden 2016 liikevaihto laskee vuodesta 2015 käynnissä olevien strategisten toimenpiteiden johdosta, joilla pyritään kannattavuuden parantamiseen. Liiketuloksen ilman kertaluonteisia eriä odotetaan olevan hieman positiivinen vuonna 2016. Normaalin kausivaihtelun johdosta ensimmäisen vuosineljänneksen liiketuloksen odotetaan olevan merkittävästi negatiivinen.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

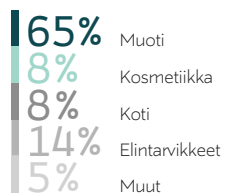
Stockmann julkaisee erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelle 2015 Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisesti.

Helsingissä 17.2.2016

STOCKMANN Oyj Abp

Hallitus

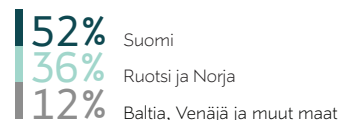
LIKEVAIHTO tuotealueittain 2015

LIKEVAIHTO yksiköittäin 2015

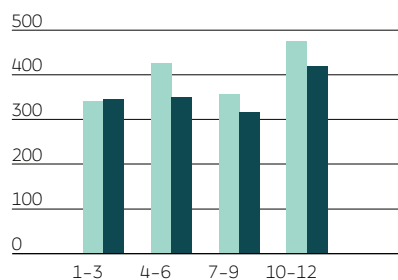

LIKEVAIHTO markkina-alueittain 2015

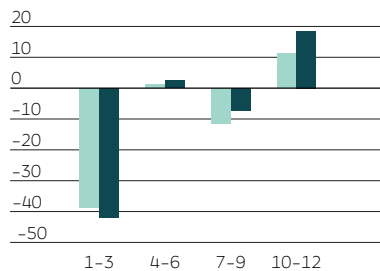
LIKEVAIHTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN 2014–2015

milj. euroa

LIKETULOS* VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN 2014–2015

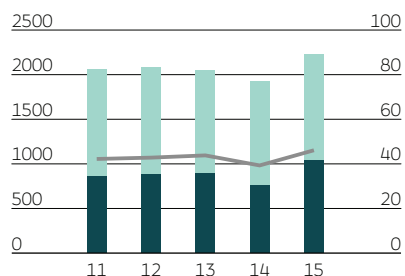
milj. euroa

*Ilman kertaluonteisia eriä

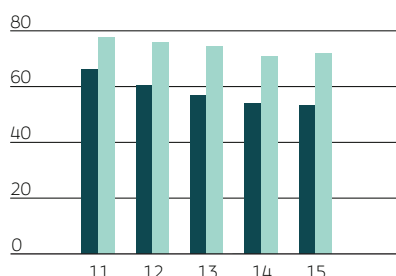
OMAVARAISUUSASTE 2011–2015

milj. euroa

INVESTOINNIT JA POISTOT 2011–2015

milj. euroa

KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2015	Oikaistu 1.1.–31.12.2014
Jatkuvat toiminnot			
LIIKEVAIHTO	2	1 434,8	1 605,5
Liiketoiminnan muut tuotot	4	0,2	0,0
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	5	-709,3	-825,3
Palkat ja työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	6,25,30	-321,5	-356,3
Poistot ja arvonalentumiset	2,7,12,13	-71,9	-59,8
Liiketoiminnan muut kulut	8	-384,8	-441,3
Kulut yhteensä		-1 487,3	-1 682,7
LIIKEVOITTO/-TAPPIO	2	-52,5	-77,2
Rahoitustuotot	9	0,9	0,4
Rahoituskulut	9	-22,1	-23,8
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-21,2	-23,3
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA		-73,7	-100,5
Tuloverot	10	-15,1	3,8
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO, JATKUVAT TOIMINNOT		-88,9	-96,7
Voitto/tappio lopetuista toiminnoista	3	-86,1	-3,1
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		-175,0	-99,8
Tilikauden voiton/tappion jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-175,0	-99,8
Määräysvallattomille omistajille		-0,0	0,0
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden osakekohtainen tulos, euroa	11		
Jatkuvista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)		-1,24	-1,34
Lopetetuista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)		-1,20	-0,04
Tilikauden tuloksesta (laimentamaton ja laimennettu)	11	-2,43	-1,39

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		-175,0	-99,8
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuusperusteisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät ennen veroja		0,0	0,0
Etuusperusteisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät, verovaikutus		0,0	0,0
Etuusperusteisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät verojen jälkeen	25	0,0	0,0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16) ennen veroja		473,0	0,0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16), verovaikutus		-94,5	0,0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16) verojen jälkeen		378,5	0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä ennen veroja		1,4	-9,3
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä, verovaikutus		0,2	-0,8
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä verojen jälkeen	10,19	1,6	-10,1
Rahavirran suojaus ennen veroja		-3,6	5,1
Rahavirran suojaus, verovaikutus		0,8	-1,1
Rahavirran suojaus verojen jälkeen	10,19	-2,8	4,0
Muut laajan tuloksen erät, netto		377,2	-6,1
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		202,2	-105,9
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille, jatkuvat toiminnot		288,4	-102,8
Emoyhtiön osakkeenomistajille, lopetetut toiminnot		-86,1	-3,1
Määräysvallattomille osakkeenomistajille		-0,0	0,0

KONSERNITASE

Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2015	31.12.2014
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Tavaramerkki		98,9	96,8
Aineettomat oikeudet		48,7	60,0
Muut aineettomat hyödykkeet		3,7	3,9
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		1,9	3,3
Liikearvo		764,7	748,1
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	12	917,9	912,2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		140,4	43,1
Rakennukset ja rakennelmat		777,8	426,9
Koneet ja kalusto		63,2	80,9
Vuokrahuoneiston perusparannusmenot		5,5	26,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		29,3	13,2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	13	1 016,2	590,5
Pitkäaikaiset saamiset	24,28	9,7	3,4
Myytavissä olevat sijoitukset	15	5,4	7,8
Laskennalliset verosaamiset	23	45,2	25,9
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		1 994,5	1 539,7
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	16	170,8	239,3
Lyhytaikaiset saamiset			
Korolliset saamiset		1,6	2,4
Tuloverosaamiset		0,2	2,0
Korottomat saamiset		53,8	75,7
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	17	55,5	80,1
Rahavarat	18	19,1	29,3
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		245,4	348,8
MYYTÄVÄNÄ OLEVAT VARAT	2,3	34,0	48,0
VARAT YHTEENSÄ		2 273,9	1 936,5
Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2015	31.12.2014
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma		144,1	144,1
Ylikursisirahasto		186,1	186,1
Uudelleenarvostusrahasto		368,9	0,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		250,4	250,4
Muut rahastot		44,6	47,4
Muuntoerot		-4,3	-5,9
Kertyneet voittovarot		-27,1	138,3
Hybridilaina		84,3	0,0
Emoyhtiön omistajien oman pääoman osuus	19	1 046,9	760,4
Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus			0,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 046,9	760,4
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	23	163,9	62,0
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	20	534,7	613,2
Eläkevelvoitteet	25	0,0	0,0
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma ja pitkäaikaiset varaukset	22,24,28	4,8	0,3
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		703,4	675,5
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat	21	248,7	220,7
Lyhytaikaiset korottomat velat			
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	21,28	207,5	237,2
Tuloverovelat	21	20,5	0,0
Lyhytaikaiset varaukset	22	2,5	30,8
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä		230,5	268,1
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		479,2	488,8
MYYTÄVÄNÄ OLEVIIN VAROIHIN LIITTYVÄT VELAT	3	44,4	11,8
VELAT YHTEENSÄ		1 227,0	1 176,1
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		2 273,9	1 936,5

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Tilikauden voitto/tappio		-175,0	-99,8
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset		89,1	71,0
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)		1,1	4,8
Korkokulut ja muut rahoituskulut		27,0	22,7
Korkotuotot		-1,1	-1,3
Tuloverot		15,1	-3,8
Muut oikaisut		-24,1	30,8
Käyttöpääoman muutokset:			
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)		73,0	13,7
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)		47,0	42,5
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		-11,2	-19,7
Maksetut korot		-17,8	-20,9
Saadut korot liiketoiminnasta		0,8	0,2
Muut rahoituserät liiketoiminnasta		-1,5	-1,6
Maksetut verot liiketoiminnasta		-5,1	-9,0
Liiketoiminnan nettorahavirta		17,2	29,6
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-53,9	-55,1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		0,9	0,0
Tytäryritysten hankinnat, vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		-0,3	0,0
Luovutustulot muista sijoituksista		0,0	0,0
Myönnettyt lainat		-7,0	0,0
Saadut osingot investoinneista		0,1	0,1
Investointien nettorahavirta		-60,3	-55,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Hybridilainan liikkeeseen laskusta saadut maksut		84,3	0,0
Lyhytaikaisten lainojen nostot		218,0	207,4
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-207,4	-332,9
Pitkäaikaisten lainojen nostot		51,2	478,2
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-112,9	-298,9
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut		-0,6	-0,5
Maksetut osingot		0,0	-28,8
Rahoituksen nettorahavirta		32,7	24,5
RAHAVAROJEN MUUTOS			
Rahavarat tilikauden alussa		29,3	33,9
Luotollinen shekkitili		-4,1	-6,1
Rahavarat tilikauden alussa		25,3	27,8
Rahavarojen muutos		-10,4	-0,9
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		0,2	-1,7
Rahavarat tilikauden lopussa		19,1	29,3
Luotollinen shekkitili		-4,1	-4,1
Rahavarat tilikauden lopussa	18	15,0	25,3

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Uudelleenarvostus- rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovar	Hybridilaina	Yhteensä	Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2014	144,1	186,1		-0,5	250,5	43,9	4,1	266,8		894,9	0,0	894,9
Osingonjako 1								-28,8		-28,8		-28,8
Käytetyt osakeoptiot 1								0,2		0,2		0,2
Emissiovoitto 1					0,0					0,0		0,0
Muut muutokset 1								0,0		0,0		0,0
Tilikauden voitto/tappio								-99,8		-99,8		-99,8
Etuus pohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät 3								0,0		0,0		0,0
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä 2							-10,1			-10,1		-10,1
Rahavirran suojaus 2				4,0						4,0		4,0
Laaja tulos yhteensä*				4,0			-10,1	-99,8		-105,9		-105,9
OMA PÄÄOMA 31.12.2014	144,1	186,1		3,4	250,4	43,9	-5,9	138,3		760,4	0,0	760,4

Milj. euroa	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Uudelleenarvostus- rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovar	Hybridilaina	Yhteensä	Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2015	144,1	186,1		3,4	250,4	43,9	-5,9	138,3		760,4	0,0	760,4
Hybridilainan nosto									85,0	85,0		85,0
Hybridilainan kulut									-0,7	-0,7		-0,7
Tilikauden voitto/tappio								-175,0		-175,0	-0,0	-175,0
Aineellisten käyttöomaisuus- hyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16)			378,5							378,5		378,5
Muut muutokset 1			-9,6					9,6		0,0		0,0
Etuus pohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät 3								0,0		0,0		0,0
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä 2							1,6			1,6		1,6
Rahavirran suojaus 2				-2,8						-2,8		-2,8
Laaja tulos yhteensä*			378,5	-2,8			1,6	-175,1		202,2		202,2
OMA PÄÄOMA 31.12.2015	144,1	186,1	368,9	0,6	250,4	43,9	-4,3	-27,1	84,3	1 046,9		1 046,9

* Laskennallisilla veroilla vähennettynä

Sisältää jatkuvat ja lopetettut toiminnot

1) Liitetieto 19

2) Liitetiedot 10,19

3) Liitetieto 25

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Konsernin emoyhtiö on suomalainen julkinen osakeyhtiö Stockmann Oyj Abp, jonka kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Aleksanterinkatu 52, 00100 Helsinki. Konsernin päätoimiala on vähittäiskauppa. Emoyhtiön osakkeet on listattu Helsingin pörssissä (Nasdaq Helsinki Oy). Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteessa www.stockmanngroup.com tai emoyhtiöstä.

Yleistä

Stockmannin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2015 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä IFRIC- ja SIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen, IFRS -säännöksiä täydentävän kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset. Tilinpäätöstiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, jollei laatimisperiaatteissa ole muuta kerrottu. Tilinpäätös esitetään miljoonina euroina.

Konserni on soveltanut 1.1.2015 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

Muutokset IAS 19:ään Työsuhde-etuudet, jota on sovellettava 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksilla on selvennetty kirjanpitokäsittelyä, kun etuusperusteisissa järjestelyissä edellytetään työntekijöiden tai kolmansien osapuolien maksuja järjestelyyn. Standardimuutoksilla ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRS-standardien vuosittaiset parannukset, muutuskokeelmat 2011-2013 sekä 2010-2012, joita on sovellettava 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat neljää (2011-2013) ja seitsemää (2010-2012) standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

IFRIC 21 Julkiset maksut, jota on sovellettava 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla; EU:ssa viimeistään sen ensimmäisen tilikauden alusta, joka alkaa 17.6.2014 tai sen jälkeen. Tulkinta tarkentaa julkisten maksujen kirjanpitokäsittelyä. Julkisesta maksusta johtuva velka on kirjattava silloin, kun lainsäädännössä määritellyt maksuvelvollisuuden aikaansaava tapahtuma tapahtuu. Tulkinnalla ei ollut merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Vapaaehtoinen laatimisperiaatteen muutos

Stockmann on 1.1.2015 alkaen soveltanut omistamiinsa kiinteistöihin IAS 16 -standardin mukaista uudelleenarvostusmallia, mikä korvasi aiemmin sovelletun hankintamallin. Kiinteistöjen käypään arvoon arvostaminen antaa merkityksellistä informaatiota etenkin tasearvoista, minkä lisäksi kiinteistökiinteistöjen tuloksellisuutta arvioidaan käypään arvoon perustuen. Kiinteistöt raportoidaan uudelleenarvostukseen perustuvaan arvoon, joka on uudelleenarvostuspäivän käypä arvo vähennettynä sen jälkeen kertyneillä poistoilla. Siirtymisen yhteydessä uudelleenarvostuksesta johtuva lisäys, 438,3 miljoonaa euroa 87,7 miljoonan euron laskennallisella verovelalla vähennettynä, on esitetty oman pääoman uudelleenarvostusrahastossa. Uudelleenarvostusta ei ole IAS 16 -standardin mukaisesti sovellettu takautuvasti.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Kun konsernitilinpäätös laaditaan kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaan, joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia. Toteumat voivat poiketa arvioista ja oletuksista. Tilinpäätöksen

sisältämät arviot ja oletukset perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Nämä arviot ja oletukset vaikuttavat taseen omaisuus- ja velkamääriin, esitettyihin ehdollisiin eriin sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa, kun tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovelletaan.

Merkittävimmät osa-alueet, joissa johto on käyttänyt harkintaa laatimisperiaatteita soveltaessaan, liittyvät poistoaikojen määrittämiseen ja omaisuuserien luokiteltuun myytävänä oleviksi tai lopetettaviksi toiminnoiksi sekä kun hybridilaina on luokiteltu omaksi pääomaksi ja yhteisjärjestelyjä on luokiteltu yhteisiksi toiminnoiksi. Venäjän tavarataloliiketoiminta on luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi vuoden 2015 tilinpäätöksessä.

Keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset raportointikauden päättymispäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävimmät riskit konsernin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, koskevat kiinteistöjen käypää arvoja, vaihto-omaisuutta ja varauksia sekä liikearvon ja Lindex tavaramerkin arvonalentumistestausta. Näistä on annettu tarkemmat selvitykset liitetiedoissa 12,13,16 ja 22.

Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Stockmann Oyj Abp:n, sekä kaikki tytäryritykset, joissa emo-yhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 prosentin osuus osakkeiden äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä, jonka mukaan luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja velat arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat katteet ja sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Tilikauden voitto tai tappio sekä tilikauden laaja tulos jaetaan emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omana eränä konsernin omassa pääomassa. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Yhteiset järjestelyt, joissa Stockmannilla ja toisella osapuolella on sopimuksen tai yhtiöjärjestyksen perusteella järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita, käsitellään yhteisinä toimintoina. Konserniyhtiöiden yhteisen toiminnon kriteerit täyttäviä osuuksia kiinteistöyhtiöissä on käsitelty konsernitilinpäätöksessä yhteisinä toimintoina. Konsernitilinpäätös sisältää Stockmannin osuuden yhteisten toimintojen tuotoista, kuluista ja muun laajan tuloksen eristä sekä varoista ja veloista, siitä päivästä lähtien, jona yhteinen määräysvalta on syntynyt, siihen päivään saakka, kun se päättyy. Stockmann -konsernilla ei ole yhteisyrityksiä eikä osakkuusyrityksiä.

Segmenttiraportointi

1.1.2015 alkaen konserni otti käyttöön uuden rakenteen, jonka mukaisesti toiminta jakautuu kolmeen raportoivaan segmenttiin: tavarataloliiketoimintaa sekä etäkauppaa harjoittava Stockmann Retail, Lindex-muotikauppaa harjoittava Fashion Chains ja Real Estate -segmentti, jonka tavoitteena on tilankäytön tehostaminen konsernin omistamissa kiinteistöissä. Kohdistamattomiin eriin kuuluvat koko konsernia palvelevat toiminnot.

Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-säännösten mukaiset. Ylin operatiivinen päätöksentekijä, joka säännöllisesti tarkastelee toimintasegmenttien toiminnan tulosta, on konsernin toimitusjohtaja.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kunkin yrityksen toimintavaluutan määräisinä käyttämällä tapahtumapäivän kurssia. Tilinpäätöshetkellä saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisen aiheuttamat kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmat ja muut laajan tuloksen erät on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Kurssiero, joka johtuu tilikauden tuloksen ja muiden laajan tuloksen erien muuntamisesta tuloslaskelmassa keskikurssin mukaan ja taseessa tilinpäätöspäivän kurssin mukaan, on kirjattu omana eränään muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyvä liikearvo ja ulkomaalaisen yksikön varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen käypien arvojen oikaisut, joita tehdään ulkomaalaisen yksikön hankinnan yhteydessä, on käsitelty ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina sekä muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Kun ulkomainen tytäryritys tai yhteisyritys myydään kokonaan tai osittain tai yhteisjärjestelystä luovutaan, kertynyt muuntoero kirjataan tuloslaskelmaan myyntivoiton tai -tappion osaksi.

Venäjällä toimivien tytäryritysten toimintavaluutaksi on määritelty euro ja niiden tilinpäätökset on muunnettu euroiksi IAS 21 -standardin mukaisesti. Konsernin johto määrittelee venäläisten tytäryritysten myynti- ja katetavoitteet euroissa, niiden tuloksellisuutta seurataan euroissa ja niiden taloudelliset ennusteet laaditaan euroissa. Venäjän markkinoilla myytävät tavarat hankitaan konserniin pääasiallisesti euroissa. Lisäksi suuri osa näiden tytäryritysten kiinteistä kuluista ja aineellisen käyttöomaisuuden hankinnoista on sidottu euroon tai USA:n dollariin. Venäläiset tytäryritykset eivät laske paikallisesti liikkeelle mitään oman pääomanehtoisia instrumentteja, eivät hanki paikallisilta rahoitusmarkkinoilta vieraan pääomanehtoisia rahoitusta eivätkä tee itsenäisesti liiketoimintaansa koskevia investointi- tai rahoituspäätöksiä.

Venäläisten tytäryritysten tilinpäätösten monetaariset eli rahamääräiset erät muunnetaan euroiksi konsernitilinpäätöksessä IAS 21 -standardin mukaisesti, käyttämällä tilinpäätöspäivän kurssia ja ei-monetaariset erät kuten pitkäaikaiset varat, vaihto-omaisuus ja oma pääoma, käyttämällä liiketoimen toteutumispäivän kurssia. Konsernin johto seuraa säännöllisesti, tapahtuuko edellä mainituissa liiketoimissa, tapahtumissa tai olosuhteissa sellaisia muutoksia, jotka aiheuttaisivat perustellun syyn muuttaa venäläisten tytäryhtiöiden toimintavaluutaksi euron sijasta paikallisen valuutan IAS 21.13 edellyttämällä tavalla.

IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti ennen IFRS-siirtymispäivää kertyneet kumulatiiviset muuntoerot on kirjattu kertyneisiin voittovaroihin.

Tuloutusperiaatteet ja liikevaihto

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamista koskevat merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Pääosa konsernin tuotoista muodostuu tavaroiden vähittäismyynnistä, jossa maksuvälineenä käytetään joko käteistä tai luottokorttia. Tuotot kirjataan tavarantoiminnan myyntihetkellä.

Etämyynnin palautuksiin varaudutaan tekemällä tilinpäätökseen kokemusperäisesti määritelty palautusjaksotus, jolla oikaistaan myyntiä. Etäkaupan kertaluottoihin sisältyvä korko on osa myyntihintaa, ja se kirjataan liikevaihtoon.

Kanta-asiakasyhteistyöhön liittyvät tuotot kirjataan liikevaihdoksi. Käyttämättömien asiakkaille kertyneiden bonuspisteiden käypää arvoa vastaava määrä kirjataan myyntiä vähentäen lyhytaikaiseksi korottomaksi velaksi asiakkaille. Velka on kirjattu samalle tilikaudelle kuin myynti, jota se koskee. Kun asiakas käyttää ansaitsemiaan pisteitä maksuvälineenä myymälässä, kirjataan käytettyjen pisteiden käypä arvo myynniksi ja lyhytaikaisen velan vähennykseksi. Jos bonuspisteitä ei ole käytetty niiden päättymispäivään mennessä, käyttämättömien pisteiden käypä arvo kirjataan myynniksi ja lyhytaikaisen velan vähennykseksi.

Muiksi vuokrasopimuksiksi luokiteltujen vuokrasopimusten mukaiset vuokratuotot kirjataan tulosvaikutteisesti liikevaihtoon tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu.

Kun liikevaihtoa lasketaan, myynnistä vähennetään välilliset verot ja myönnetty alennukset sekä myönnettyjen kanta-asiakasoptioiden käypää arvoa vastaava kulu.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään mm. käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja liiketoiminnan luovutuksista saatavat tuotot.

Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut sisältävät käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot sekä muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät kulut. Korollisista myyntisaamisista saadut korkotuotot kirjataan liiketoiminnan muiden kulujen vähennykseksi.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Suomessa ja useimmissa muissa Stockmann-konsernin toimintamaissa lakisääteiset ja vapaaehtoiset eläkejärjestelmät ovat maksupohjaisia.

Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä eläkemaksut suoritetaan eläkevakuutusyhtiölle. Suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt perustuvat auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen laatimiin laskelmiin. Laskelmat perustuvat oletuksiin diskonttokorosta, eläkejärjestelyyn liittyvien varojen odotettavissa olevista tuotoista, tulevasta palkankorotuksista, inflaatiosta ja henkilöstön ikärakenteesta. Arviot, jotka on tehty näiden oletusten perusteella, vaikuttavat eläkevelvoitteen ja eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen kokonaismäärään. Kauden työsuoritukseen perustuva eläkemeno ja etuuspohjaisen järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään työsuhde-etuuksista aiheutuissa kuluissa. Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät, mm. vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät. Eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina. Taseeseen merkitään etuuspohjaisen eläkejärjestelyn nettovelka. Aikaisempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan kuluksi tulosvaikutteisesti joko, kun järjestelyn muuttaminen tapahtuu, tai kun tähän liittyvät uudelleenjärjestelymenot tai työsuhteen päättämiseen liittyvät edut kirjataan, aikaisempaan edellä mainituista ajankohdista.

Konsernissa etuuspohjaiset eläkejärjestelyt ovat päättyneet tilikaudella 2015.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet

Stockmann-konsernissa on käytössä palvelusvuosipalkitsemisjärjestelmä, joka on luonteeltaan muu pitkäaikainen työsuhde-etuus. Järjestelmässä sovittujen palvelusvuosien täytyessä työntekijä on oikeutettu ylimääräiseen palkalliseen lomaan. Pitkäaikaisesta työsuhde-etuudesta merkitään velaksi taseeseen järjestelystä johtuvan velvoitteen nykyarvo raportointikauden päättymispäivänä. Näiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan tulosvaikutteisesti.

Omaan pääomaan sidotut etuudet ja osakeperusteiset maksut

Konsernin avainhenkilöille ja kanta-asiakkaille myönnetyt osakeoptiot arvostetaan käypään arvoon optioiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisjakson kuluessa. Myönnettyjen avainhenkilöoptioiden käypää arvoa vastaava kulu kirjataan henkilöstö-kuluihin ja myönnettyjen kanta-asiakasoptioiden käypää arvoa vastaava kulu kirjataan liikevaihtoon IAS 18.10 mukaisesti alennukseksi, ja vastaavan suuruinen erä kirjataan omaan pääomaan. Myönnettyjen optioiden käypä arvo määritetään käyttäen Black-Scholes-mallia, joka huomioi myöntämishetken option hinnoitteluun vaikuttavat markkinaehdot. Lisäksi optioiden myöntämishetkellä arvioidaan lopullisesti toteutuvien optioiden määrä ja voimassaoloaika. Kuluksi kirjattava määrä oikaistaan myöhemmin vastaamaan lopullisesti myönnettyjen osakeoptioiden määrää.

Kun optio-oikeuksia käytetään, rahasuoritukset kirjataan mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuina järjestelyn ehtojen mukaisesti osakepääomaan ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Konsernin johdon osakepalkkiojärjestelmästä johtuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan henkilöstökuluksi sille tilikaudelle, jonka tuloksen perusteella oikeus osakepalkkioon on syntynyt.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulut muodostuvat kauden verotettavaan tuloon perustuvista veroista ja laskennallisista veroista. Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot lasketaan verotettavasta tulosta kunkin konserniyhtiön sijaintimaan voimassa olevalla verokannalla. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin kohdistuvilla veroilla. Tuloverot esitetään tuloslaskelmassa, jollei verot aiheuttavaa liiketapahtumaa esitetä suoraan omassa pääomassa tai muissa laajan tuloksen erissä, minkä seurauksena myös verovaikutus esitetään omassa pääomassa tai muissa laajan tuloksen erissä.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välisistä eroista, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista sekä liiketoimintojen yhdistämisessä varoihin ja velkoihin tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista ja johdannaissopimusten käypään arvoon arvostamisesta. Verotuksessa vähennyskeltottomasta liikearvon arvonalentumisesta ei kirjata laskennallista veroa. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä verokantoja, jotka on säädetty, tai jotka on käytännössä hyväksytty tilinpäätöspäivään mennessä.

Laskennalliset verovelat kirjataan täysimääräisesti, paitsi Viron tytäryrityksen voitoista, koska konserni pystyy määräämään väliaikaisen eron purkautumisajankohdan, eikä tämä ero purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan laskennallinen verosaamisen voi hyödyntää.

Konserni vähentää laskennalliset verosaamiset ja -velat toisistaan siinä tapauksessa, että konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään, ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvolliselta, jotka aikovat kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään tai realisoida saamiset ja suorittaa velat samanaikaisesti.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Konsernin liikearvo on käypään arvoon arvostetun luovutetun vastikkeen sekä hankittujen käypiin arvoihin arvostettujen yksilöitävissä olevien nettovarojen erotus. Liikearvosta ja Lindex-tavaramerkistä ei tehdä poistoja. Tavaramerkillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sen tunnettuuden vuoksi. Liikearvo ja tavaramerkki arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla. Muita aineettomia hyödykkeitä ovat asiakassuhteet, jotka on arvostettu liiketoimintojen yhdistymisen yhteydessä käypään arvoon sekä aineettomat oikeudet ja ohjelmistot, jotka arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon. Muut aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoina niiden arvioituna taloudellisena vaikutusaikana.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat

asiakassuhteet	5 vuotta
ohjelmistot	5–10 vuotta
muut aineettomat oikeudet	5 vuotta

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät, myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, että ne kasvattavat hyödykkeen taloudellista hyötyä. Muussa tapauksessa menot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Maa-alueet, rakennukset sekä koneet ja kalusto muodostavat suurimman osan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Maa-alueisiin ja rakennuksiin sisältyvät arvonkorotukset ovat olleet osa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, ja ne on katsottu osaksi IFRS:n mukaista hankintamenoa. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sisältävät myös vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot, jotka muodostuvat mm. vuokratiloissa sijaitsevien liikehuoneistojen sisätilojen viimeistelytoista.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenuon, josta on vähennetty kertyneet poistot sekä mahdolliset arvonalentumiset. Itse valmistettujen hyödykkeiden hankintamenu sisältää materiaalit ja välittömän työn. Jos käyttöomaisuushyödyke koostuu useista osista, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä hyödykkeinä. Myöhemmin hyödykkeeseen kohdistuvat menot aktivoidaan silloin, kun ne lisäävät vastaista taloudellista hyötyä. Muut kulut, kuten normaalit huolto- ja korjaustoimenpiteet, kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi niiden syntyhetkellä.

Maa-alueet ja rakennukset on 1.1.2015 alkaen merkitty taseeseen standardin IAS 16 kohdan 31 mukaisesti uudelleenarvostukseen perustuvaan arvoon. Maa-alueet ja rakennukset merkitään taseeseen uudelleenarvostukseen perustuvaan arvoon, joka on uudelleenarvostuspäivän käypä arvo vähennettynä sen jälkeen kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Kunkin kauden poisto uudelleenarvostukseen perustuvasta rakennuksen arvosta kirjataan tulosvaikutteisesti. Uudelleenarvostaminen tehdään säännöllisesti niin, että maa-alueiden ja rakennusten kirjanpitoarvo ei poikkea olennaisesti raportointikauden päättämispäivän käyvästä arvosta. Jos maa-alueiden tai rakennusten kirjanpitoarvo lisääntyy uudelleenarvostamisen seurauksena, esitetään lisäys muissa laajan tuloksen erissä ja kertynyt lisäys oman pääoman uudelleenarvostusrahastossa. Jos lisäys kuitenkin kumoo uudelleenarvostuksesta johtuvan vähennyksen, joka on aikaisemmin esitetty tulosvaikutteisesti, myös lisäys esitetään tulosvaikutteisesti. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo vähenee uudelleenarvostamisen seurauksena, vähennys esitetään tulosvaikutteisesti. Vähennys esitetään kuitenkin muissa laajan tuloksen erissä uudelleenarvostusrahaston määrään saakka. Uudelleenarvostusrahastosta siirretään vuosittain voittovaroihin määrä, jolla uudelleenarvostukseen perustuvasta rakennusten arvosta laskettavat poistot eroavat rakennusten alkuperäisestä hankintamenusta lasketuista poistoista.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat:

rakennukset ja rakennelmat	20–50 vuotta
vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	5–20 vuotta
koneet ja kalusto	4–10 vuotta
ATK-laitteet ja kevyt myymäläkalusto	3–5 vuotta

Vieraan pääoman menot

Jos omaisuuserän saattaminen valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan sen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta, omaisuuserästä välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot muodostavat osan sen hankintamenusta. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi.

Arvonalentumiset

Omaisuuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä arvonalentumisesta havaitaan, määritetään omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvo ja tavaramerkki on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, ja ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Arvonalentumistappio syntyy, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää omaisuuserän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksiköille kohdistettua liikearvoa, toiseksi vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään niin, että se on joko käypä arvo vähennettynä hyödykkeen myynnistä aiheutuvilla menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa sellaisten diskonttauskorkojen perusteella, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin, paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyt arviot ovat muuttuneet. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota.

Vuokrasopimukset

IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin periaatteiden mukaisesti vuokrasopimus, jossa yhtiölle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksella vuokrattu omaisuus vähennettynä kertyneillä poistoilla kirjataan aineellisiin tai aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, ja sopimuksesta johtuvat velvoitteet kirjataan korollisiin velkoihin. Rahoitusleasingsopimuksesta johtuvat vuokrat jaetaan korkokuluun sekä velan vähennykseen.

IAS 17:a mukainen rahoitusleasingsopimus merkitään taseeseen ja arvostetaan määrään, joka on yhtä suuri kuin hyödykkeen käypä arvo sopimuksen alkamisajankohtana tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot ja kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Poistot tehdään konsernin käyttöomaisuushyödykkeiden poistoaikojen mukaisesti tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana.

Vuokrasopimus, jossa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle, käsitellään muuna vuokrasopimuksena. Muun vuokrasopimuksen perusteella saadut tai maksetut vuokrat kirjataan tuotoiksi tai kuluiksi tuloslaskelmaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on vaihto-omaisuuden arvioitu myyntihinta, joka saadaan tavanomaisessa liiketoiminnassa ja josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty painotetun keskihinnan menetelmää käyttämällä, ja se sisältää hankinnasta aiheutuneet välittömät menot.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät arvostetaan IFRS 5 -standardin mukaisesti kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon, vähennettynä menoilla, joiden arvioidaan syntyvän hyödykkeen myynnistä. Kun omaisuuserä on luokiteltu myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi tai luovutettavien erien ryhmäksi, siitä ei tehdä poistoja. Myytävänä olevaksi luokiteltu pitkäaikainen omaisuuserä sekä luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät esitetään taseessa oman eränään. Myös velat, jotka liittyvät luovutettavina olevien erien ryhmään esitetään taseessa omana eränään.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää IFRS 5:n mukaiset lopetetun toiminnon luokittelukriteerit. Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa.

Stockmann ilmoitti marraskuussa 2015 allekirjoittaneensa sopimuksen Venäjän tavarataloliiketoimintansa myymisestä Reviva Holdings Limited -yhtiölle ja kauppa on saatettu päätökseen 1.2.2016. Venäjän tavarataloliiketoiminta edustaa erillistä keskeistä maantieteellistä toiminta-aluetta, joka on selvästi erotettavissa konsernin muista osista toiminnallisesti ja taloudellista raportointia varten ja vuoden 2015 tilinpäätöksessä Venäjän tavarataloliiketoiminta on luokiteltu IFRS 5 -standardin mukaiseksi lopetetuksi toiminnoksi. Hobby Hallin etäkauppaliiketoiminta on luokiteltu IFRS 5 -standardin mukaiseksi luovutettavien erien ryhmäksi, koska Hobby Hallin liiketoiminnalle etsitään uutta omistajaa.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusinstrumentit on luokiteltu IAS 39:n mukaisesti seuraaviin ryhmiin: lainat ja muut saamiset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat, myytävissä olevat rahoitusvarat ja muut velat.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin. Laina tai saaminen on pitkäaikainen, jos se erääntyy yli 12 kuukauden kuluttua. Myyntisaamiset kirjataan taseeseen alun perin käypään arvoon. Epävarmojen saamisten määrä arvioidaan kokemukseräisen kertymän perusteella. Epävarmoina saamisina kirjataan arvonalennuksena kuluksi tuloslaskelmaan kunkin saatavakannan alkuperäisen arvon ja kerrytettävissä olevan diskontatun rahamäärän välinen erotus.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään on luokiteltu kaikki sijoitukset lukuun ottamatta myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltuja osakkeita. Ryhmän erät arvostetaan käypään arvoon käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja, kassavirtojen nykyarvomenetelmiä tai muita soveltuvia arvostusmalleja. Käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaan luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, jollei niitä ole tarkoitus pitää alle 12 kuukautta tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin osakesijoitukset, ja ne arvostetaan käypään arvoon. Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypä arvo on tilinpäätöspäivän markkinahinta. Käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintahintaisena, mikäli niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määritettävissä. Mikäli osakesijoituksen käypä arvo on merkittävästi tai pitkäaikaisesti alempi kuin hankintahinta, kirjataan arvonalentumistappio.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä eli päivänä, jona yhtiö sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuuserän. Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta silloin, kun yhtiö luopuu erän sopimusperusteisista oikeuksista, oikeudet raukeavat tai kun yhtiö menettää erän määräysvallan.

Korolliset velat luokitellaan muihin velkoihin, ja ne merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään korollisten velkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin korolliset velat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Pitkäaikaiset velat erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua, ja lyhytaikaisten velkojen maturiteetti on alle 12 kuukautta.

Johdannaissopimukset on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin, ja niiden käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti lukuun ottamatta johdannaisia, joihin sovelletaan rahavirran suojauslaskentaa ja jotka täyttävät IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot.

Koronvaihtosopimusten käypä arvo määritellään tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella käyttämällä raportointipäivän markkinahintoja. Koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Konsernissa ei tilinpäätöshetkellä ole ollut ulkona olevia koronvaihtosopimuksia.

Valuuttatermiinien ja valuuttavaihtosopimusten käypä arvo lasketaan arvostamalla ne raportointihetken markkinahintoihin. Valuuttaoptioiden käypä arvo lasketaan käyttämällä Black & Scholes -mallia. Valuuttajohdannaisten arvostustulokset kirjataan tulosvaikutteisesti lukuun ottamatta niitä johdannaisia, joihin sovelletaan IAS 39:ssä määriteltyä rahavirran suojauslaskentaa.

Suojauslaskentaa sovelletaan valuuttajohdannaisiin, joilla suojataan ennakoituja valuuttamääräisiä myyntejä ja ostoja ja jotka täyttävät IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot. Suojatun rahavirran täytyy olla erittäin todennäköinen, ja sillä täytyy viime kädessä olla tulosvaikutus. Rahavirtojen suojausta varten tehtyjen johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa ja mahdollinen tehoton osa kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti myynnin tai ostojen oikaisueriin samalla kaudella kun suojauslaskennan kohteena olevat ennakoidut tapahtumat kirjataan tuloslaskelmaan. Mikäli suojatun rahavirran ei enää odoteta toteutuvan, siihen liittyvä suojausinstrumentista omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos siirretään tuloslaskelmaan.

Suojauslaskentaa sovelletaan valuuttamääräisiin lainoihin, jotka suojaavat ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä valuuttamääräisiä nettosijoituksia. Suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman muuntoeroissa. Nettosijoituksen suojauksesta muuntoeroihin kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan silloin, kun nettosijoituksesta luovutaan kokonaan tai osittain.

Suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välinen suojaussuhde dokumentoidaan suojaukseen ryhdyttäessä. Dokumentointi sisältää tiedot suojausinstrumentista ja suojattavasta erästä, suojattavan riskin luonteen, riskienhallinnan tavoitteet ja tehokkuuslaskelmat. Suojaussuhteen tulee olla tehokas, ja tehokkuutta tarkastellaan sekä etu- että jälkikäteen. Tehokkuuden testaus tehdään jokaisella tilinpäätöshetkellä.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta hankinta-ajankohdan jälkeen. Rahavarojen käyvän arvon oletetaan vastaavan kirjanpitoarvoa niiden lyhyen maturiteetin johdosta.

Luotollinen shekkitili, joka on vaadittaessa maksettavissa ja on osa konsernin kassanhallintaa on esitetty osana rahavaroja rahavirtalaskelmassa.

Oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina (hybridilaina)

Oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina on hybridilaina, joka esitetään konsernitilinpäätöksessä omana pääomana. Hybridilaina on heikommissa etusija-asemassa kuin konsernin muut velkasitoumukset. Sen etusija-asema on kuitenkin muita omaan pääomaan luettavia eria parempi. Hybridilainan korot maksetaan, jos konserni jakaa osinkoa. Jos osinkoa ei jaeta, päättää konserni mahdollisesta koron maksusta erikseen. Maksamattomat korot kumuloituvat. Hybridilainan haltijoilla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia, määräysvaltaa tai äänestys-oikeutta yhtiökokouksessa.

Omat osakkeet

Jos Stockmann Oyj Abp tai sen tytäryritykset hankkivat yhtiön omia osakkeita, vähennetään omaa pääomaa määrällä, joka muodostuu maksetusta vastikkeesta, mukaan lukien transaktiomenot verolla vähennettynä. Jos osakkeet, jotka on hankittu, myydään tai luovutetaan vastikkeena, merkitään saatu suorite omaan pääomaan.

Maksettavat osingot

Hallituksen ehdotusta osingonjaosta ei ole kirjattu tilinpäätökseen. Osingot kirjataan yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön kunkin standardin, standardimuutoksen ja tulkinnan voimaantulopäivänä, tai jos voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei ole vielä soveltanut.

Muutos IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen: Disclosure Initiative, jota on sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksilla on tarkoitus rohkaista yhteisöjä käyttämään harkintaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja määritettäessä. Muutoksilla selvennetään esimerkiksi olennaisuuden käsitteen soveltamista ja harkinnan käyttöä tilinpäätöksen liitetietojen järjestyksen ja paikan määrittämisessä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja IAS 38:aan Aineettomat hyödykkeet - Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation, jota on sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksilla selvennetään IAS 16:ta ja IAS 38:aa. Tuottooperusteisia poistomenetelmiä ei voida soveltaa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja vain harvoin aineettomiin hyödykkeisiin. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 11:een Yhteisjärjestelyt - Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations, joita on sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksilla on annettu uutta ohjeistusta IFRS 11:een siitä, miten kirjanpidossa käsitellään yhteisessä toiminnossa olevan osuuden hankintaa, kun yhteinen toiminto muodostaa liiketoiminnan. Tällöin on sovellettava liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitokäsittelyä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRS-standardien vuosittaiset parannukset (Annual Improvements to IFRSs), muutoskokoelma 2012–2014, joita on sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

Uusi IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista, jota on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. IFRS 15 luo kattavan viitekehyksen sen määrittämiseksi, voidaanko myyntituottoja tulouttaa,

kuinka paljon ja milloin. IFRS 15 korvaa voimassaolevan tuloutusta koskevan ohjeistuksen, mm. IAS 18:n Tuotot, IAS 11:n Pitkäaikaishankkeet sekä IFRIC 13:n Kanta-asiakasohjelmat. IFRS 15:n mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotot sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Konserni arvioi IFRS 15:n vaikutuksia.

Uusi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit, jota on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardi korvaa nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. IFRS 9:ään sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. Konserni arvioi standardin vaikutuksia tilinpäätökseen.

Muut tulevat vapaaehtoiset laatimisperiaatteiden muutokset ja harkinnan käyttö laatimisperiaatteiden soveltamisessa

Venäjällä olevan konsernin kiinteistöliiketoiminnan toiminnallisena valuuttana on käytetty Venäjän ruplaa 1.2.2016 alkaen, kun tavarataloliiketoiminnan myynti Venäjällä toteutui. Toimintavaluutan muutoksen vaikutusta käsitellään ei-takautuvasti, toisin sanoen kaikki erät muunnetaan euroista rupliksi toimintavaluutan muutoksen tapahtumispäivän kurssia käyttäen. Näin syntyviä ei-monetaarisia eriä käsitellään käyttäen niiden alkuperäisiä hankintamenoja. Muutoksella ei oleteta olevan vaikutusta konsernin omaan pääomaan.

Venäjän vähittäiskauppaliiketoiminnan myymisen toteuduttua Pietarissa sijaitsevaa Nevsky Centre -kauppakeskuskiinteistöä ei enää käytetä konsernin omassa vähittäiskauppa- tai hallinnollisessa toiminnassa vaan konserni pitää kiinteistöä hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa ja omaisuuden arvonnousua. 1.2.2016 alkaen konserni luokittelee Nevsky Centre -kauppakeskuskiinteistön IAS 40:n mukaiseksi sijoituskiinteistöksi. Sijoituskiinteistö kirjataan käypään arvoon taseeseen. Sijoituskiinteistön käypä arvo on se hinta, johon kiinteistö voitaisiin vaihtaa asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden, toisistaan riippumattomien osapuolten välillä. Sijoituskiinteistöä ei lasketa poistoja, mutta käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana se syntyy.

2. Segmenttiedot

Toimintasegmentit

Organisaatio- ja raportointirakenne uudistettiin 1.1.2015 alkaen. Aiemmin Stockmann Retail ja Real Estate raportoitiin yhtenä tavarataloryhmä-liiketoimintayksikkönä ja konsernin raportoitavia segmenttejä olivat Tavarataloryhmä ja Muotiketjut. Tilikauden 2015 alusta Stockmann-konsernin raportoivat segmentit ovat olleet Stockmann Retail, Fashion Chains ja Real Estate. Segmentit ovat konsernin liiketoimintayksiköitä, joita johdetaan ja seurataan erillisinä yksiköinä, jotka myyvät erilaisia tuotteita ja palveluita. Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jossa johdon arvio segmenttien tuloksellisuudesta perustuu segmenttien liikevoiton seurantaan ja jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-säännösten mukaiset.

Stockmann Retail

Stockmannin 9 tavarataloa kolmessa maassa tarjoavat laajan ja laadukkaan tuotevalikoiman, hyvän hinta-laatu -suhteen sekä asiantuntevaa ja erinomaista asiakaspalvelua korkeatasoisessa ja kansainvälisessä ostosympäristössä. Hobby Hallin etäkauppa ja Hobby Hallin ja Stockmannin verkkokaupat Suomessa ovat osa Stockmann Retail -segmenttiä. Venäjällä sijaitsevat 7 tavarataloa on tilinpäätöksessä luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi.

Fashion Chains

Muotikaupan myymäläketju Lindexillä on yhteensä 487 myymälää 19 maassa. Lindexin liikeidea on tarjota inspiroivaa muotia sopivaan hintaan. Naistenvaatteissa, alusvaatteissa, lastenvaatteissa ja kosmetiikassa on useita eri konsepteja. Fashion Chains -segmenttiin sisältyi muotiketju Seppälä 1.4.2015 asti.

Real Estate

Real Estate -liiketoimintayksikkö koostuu konsernin kiinteistöomistuksista Helsingissä, Pietarissa, Tallinnassa ja Riassa. Kiinteistöt ovat Stockmann-tavaratalojen ja ulkopuolisten vuokralaisten käytössä.

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Konserni toimii Suomen lisäksi kahdella maantieteellisellä alueella, jotka ovat Ruotsi ja Norja sekä Baltia, Venäjä ja muut maat.

Segmentitiedot, konserni

Toimintasegmentit, milj. euroa*

	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Liikevaihto		
Stockmann Retail	740,8	836,4
Fashion Chains	668,4	743,2
Real Estate	59,3	59,4
Segmentit yhteensä	1 468,5	1 639,0
Jakamaton	0,3	0,1
Eliminoinnit	-34,0	-33,6
Konserni yhteensä	1 434,8	1 605,5
Liikevoitto		
Stockmann Retail	-72,9	-63,5
Fashion Chains	30,5	0,0
Real Estate	16,3	15,9
Segmentit yhteensä	-26,1	-47,6
Jakamaton	-26,4	-41,3
Eliminoinnit		
Konserni yhteensä	-52,5	-88,9
Täsmäytys raportoituun liikevoittoon/-tappioon:		
Poistojen muutos (IAS 16)		11,7
Raportoitu konserni yhteensä	-52,5	-77,2
Täsmäytys erään voitto/tappio ennen veroja:		
Rahoitustuotot	0,9	0,4
Rahoituskulut	-22,1	-23,8
Voitto/tappio ennen veroja, konserni yhteensä	-73,7	-100,5
Poistot		
Stockmann Retail	13,7	14,2
Fashion Chains	22,3	26,7
Real Estate	27,4	27,8
Segmentit yhteensä	63,4	68,8
Jakamaton	8,5	2,8
Poistojen muutos (IAS 16)		-11,7
Konserni yhteensä	71,9	59,8
Retail Venäjän liiketoiminta on luokiteltu lopetetuksi toiminnoiksi, tuloslaskelmaan ja markkina-alueisiin liittyviä vertailulukuja on oikaistu.		
Investoinnit, brutto		
Stockmann Retail	25,8	27,2
Fashion Chains	21,9	21,4
Real Estate	4,8	1,7
Segmentit yhteensä	52,5	50,3
Jakamaton	1,0	3,5
Konserni yhteensä	53,4	53,8
Varat		
Stockmann Retail	209,6	316,6
Fashion Chains	1 038,4	1 050,2
Real Estate	917,3	908,3
Segmentit yhteensä	2 165,3	2 275,1
Jakamaton	74,6	51,7
Myytävinä olevat pitkäaikaiset varat	34,0	48,0
Konserni yhteensä	2 273,9	2 374,8

* Segmentitiedot vuodelta 2014 on muutettu vertailukelpoisiksi

Tietoa markkina-alueista, milj. euroa*

	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Liikevaihto		
Suomi	743,2	882,8
Ruotsi ja Norja	512,6	513,7
Baltia, Venäjä ja muut maat	179,0	209,1
Konserni yhteensä	1 434,8	1 605,5
Suomi, %	51,80	54,98
Ulkomaat, %	48,20	45,02
Liikevoitto	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Suomi	-102,9	-131,4
Ruotsi ja Norja	55,4	38,6
Baltia, Venäjä ja muut maat	-5,0	3,8
Konserni yhteensä	-52,5	-88,9
Pitkäaikaiset varat**	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Suomi	771,4	826,0
Ruotsi ja Norja	878,6	796,5
Baltia, Venäjä ja muut maat	299,9	427,8
Konserni yhteensä	1 949,9	2 050,3
Suomi, %	39,56	40,29
Ulkomaat, %	69,90	74,50

* Segmenttitiedot vuodelta 2014 on muutettu vertailukelpoiksi

** Sisältävät myytäväksi luokitellut pitkä-aikaiset varat
Ruotsi sisältää franchising tuotot

3. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Stockmann myi 1.2.2016 Venäjän tavaratalotoimintansa Reviva Holdings Limited -yhtiölle. 31.12.2015 päättyneen tilikauden tilinpäätöksessä Venäjän tavarataloliiketoiminta on luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi. Tuloslaskelman ja muiden siihen liittyvien erien vertailuluvut on oikaistu esittämään lopetetut toiminnot erikseen jatkuvista toiminnoista. Venäjän tavarataloliiketoiminnan omaisuuserät ja niihin liittyvät velat on luokiteltu myytävänä oleviksi omaisuuseriksi 31.12.2015 taseessa.

Stockmann kertoi 2.10.2014, että Hobby Hallin etäkauppatoiminnalle etsitään uutta omistajaa osana strategiaproessia. Stockmann on edelleen sitoutunut Hobby Hallin myyntiä koskevaan suunnitelmaansa ja Hobby Hall -etäkauppaliiketoimintaan liittyvät omaisuuserät ja velat on luokiteltu myytävänä oleviksi omaisuuseriksi 31.12.2015 taseessa. Hobby Hall kuuluu Stockmann Retail -segmenttiin.

Pitkäaikaiset varat, jotka on luokiteltu myytävänä oleviksi omaisuuseriksi, arvostetaan kirjanpitoarvoonsa tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä kertyy pääasiallisesti myynnistä sen sijaan, että se kertyisi omaisuuserien jatkuvasta käytöstä. Näistä omaisuuseristä ei tehdä poistoja. Niihin liittyvät korkokulut tai muut kulut kirjataan samalla tavalla kuin ennen myytävänä olevaksi luokittelemista.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Milj. euroa	12/31/2015	12/31/2014
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		
Tuotot	177,4	239,7
Kulut	186,4	242,9
Tulos ennen ja jälkeen verojen	-9,0	-3,1
Konsernin sisäiset veloitukset ja vuokratuotot on eliminoitu eivätkä ne näin ollen sisälly tuottoihin ja kuluihin.		
Retail Venäjän myyntiin liittyvä tulos verojen jälkeen	-77,2	
Tulos lopetuista toiminnoista	-86,1	-3,1
Lopettettujen toimintojen rahavirrat		
Liiketoiminnan rahavirrat	-11,7	
Investointien rahavirrat	1,1	
Rahoituksen rahavirrat	8,3	
Rahavirrat yhteensä	-2,3	
Lopetetut toiminnot, myytäväksi luokitellut varat ja velat		
Lyhytaikaiset saamiset	13,3	
Lyhytaikaiset velat	23,4	
Nettovarot	-10,1	
Muut myytäväksi luokitellut varat ja velat		
Aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,6	0,8
Vaihto-omaisuus	10,9	13,3
Muut saamiset	8,5	33,8
Rahavarat	0,7	0,0
Muut velat	21,0	11,8
Nettovarot	-0,3	36,2

4. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. euroa	2015	2014
Myyntivoitot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	0,2	0,0
Yhteensä	0,2	0,0

5. Liiketoiminnan myyntikate

Milj. euroa	2015	2014
Liikevaihto	1 434,8	1 605,5
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	717,0	818,6
Varaston muutos	-7,6	6,6
Myyntikate	725,4	780,3
Myyntikateprosentti liikevaihdosta	50.6%	48.6%

6. Palkat ja muut työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

Milj. euroa	2015	2014
Palkat	251,6	281,9
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	30,3	33,5
Eläkekulut, etuusperusteiset järjestelyt		0,0
Muut henkilösivukulut	39,6	40,6
Kulut optioetuuksista	0,0	0,2
Yhteensä	321,5	356,3

Useimmissa ulkomaisissa tytäryrityksissä maksupohjaisten eläkejärjestelyjen eläkekulut sisältyvät muihin henkilösivukuluihin. Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa n:o 30 Lähipiiritapahtumat.

7. Poistot ja arvonalentumiset

Milj. euroa	2015	2014
Tavaramerkki		
Aineettomat hyödykkeet	11,3	11,0
Rakennukset ja rakennelmat	26,7	14,7
Koneet ja kalusto	28,2	28,6
Koneet ja kalusto, rahoitusleasing		1,9
Vuokratilojen muutos- ja perusparannustyöt	5,7	3,6
Poistot yhteensä	71,9	59,8

8. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. euroa	2015	2014
Liikepaikkakulut	209,1	246,6
Markkinointikulut	59,0	67,9
Tavarankäsittelykulut	16,7	19,9
Luottotappiot	1,5	-1,2
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	4,6	7,2
Korkotuotot myyntisaamisista		-0,4
Muut kulut	93,9	101,3
Yhteensä	384,8	441,3

Tilintarkastajien palkkiot

Milj. euroa	2015	2014
Tilintarkastus	0,5	0,5
Todistukset ja lausunnot	0,1	0,1
Veroneuvonta	0,5	0,2
Muut palvelut	0,2	0,0
Yhteensä	1,3	0,8

9. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot

Milj. euroa	2015	2014
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	0,1	0,1
Korkotuotot pankkitalletuksista ja muista sijoituksista	0,6	0,2
Myyntivoitot myytävissä olevista sijoituksista		0,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos	0,2	0,1
Valuuttakurssierot		0,0
Yhteensä	0,9	0,4

Rahoituskulut

Milj. euroa	2015	2014
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostetuista rahoitusveloista	-19,0	-22,7
Luovutustappiot myytävissä olevista sijoituksista	0,0	0,0
Muut rahoituskulut	-2,9	
Valuuttakurssierot	-0,1	-1,1
Yhteensä	-22,1	-23,8

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä

Milj. euroa	2015	2014
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-21,2	-23,3

10. Tuloverot

Milj. euroa	2015	2014
Tuloverot tilikaudelta	-8,2	-4,5
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	-19,3	-0,1
Laskennallisen verovelan /-saamisen muutos	12,3	8,4
Yhteensä	-15,1	3,8

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla 20 % laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma

Milj. euroa	2015	2014
Voitto ennen veroja	-73,7	-100,5
Tuloverot voimassaolevalla verokannalla	14,7	20,1
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	-19,3	-0,1
Verovapaat tulot	0,5	9,5
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat	0,7	0,0
Vähennyskelvottomat kulut	-11,6	-13,6
Verotuksellisista tappioista kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	0,0	-8,5
Verokannan muutoksen vaikutus laskennallisiin veroihin		
Edellisinä tilikausina kirjatun laskennallisen verosaamisen peruutus	-0,3	-3,6
Verot tuloslaskelmassa	-15,1	3,8

Stockmann-konserni sai Suomen ja Ruotsin veroviranomaisilta verotukseen liittyvät oikaisupäätökset, joiden mukaan konsernin yhtiöt ovat veloitettuja maksamaan lisäveroja ja veronkorotuksia 19,3 miljoonaa euroa ja niihin liittyviä korkoja 0,4 miljoonaa euroa. Stockmann pitää oikaisupäätöksiä perusteettomina ja hakee niihin muutosta. Verot on kirjattu kokonaisuudessaan tilikauden tulokseen vuoden 2015 tilinpäätöksessä.

11. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto vähennettynä verovaikutuksella oikaistu hybridilainan korko ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana. Ulkona olevat osakkeet eivät sisällä konsernin hallussa olevia omia osakkeita. Kun laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta lasketaan, osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien optioiden osakkeiksi muunnosta aiheutuva laimentava vaikutus. Optioilla on laimentava vaikutus, kun optioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden kauden keskimääräiseen hintaan.

eur	2015	2014
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos	-175 013 006	-99 816 635
Hybridilainan kertynyt korko	-269 980	
Verovaikutus	53 996	
Nettovaikutus	-215 984	
	-175 228 990	-99 816 635
Ulkona olevien osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, painotettu keskiarvo / 1000 kpl	72 048 683	72 048 683
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden osakekohtainen tulos		
Jatkuvista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)	-1,24	-1,34
Lopetetuista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)	-1,20	-0,04
Tilikauden tuloksesta (laimentamaton ja laimennettu)	-2,43	-1,39

12. Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Milj. euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	748,1	793,2
Muuntoero +/-	16,6	-45,1
Lisäykset 1.1.–31.12.		
Vähennykset 1.1.–31.12.		
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.		
Hankintameno 31.12.	764,7	748,1
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.		
Tilikauden arvonalentumiset ja poisto		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.		
Kirjanpitoarvo 1.1.	748,1	793,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	764,7	748,1

Tavaramerkki

Milj. euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	97,1	103,0
Muuntoero +/-	2,2	-5,9
Lisäykset 1.1.–31.12.		
Vähennykset 1.1.–31.12.		
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.		
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		
Hankintameno 31.12.	99,3	97,1
Kertyneet poistot 1.1.	-0,3	-0,3
Muuntoero +/-	0,0	0,0
Vähennysten poistot		
Kertyneet poistot siirrosta myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		
Tilikauden poisto		
Kertyneet poistot 31.12.	-0,3	-0,3
Kirjanpitoarvo 1.1.	96,8	102,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	98,9	96,8

Arvonalentumistestaus

Stockmann-konsernin IFRS 8:n mukaiset raportoitavat segmentit tavaratalo- ja verkkokauppaliiketoimintaa harjoittava Stockmann Retail ja Lindex -muotikauppaliiketoimintaa harjoittava Fashion Chains ovat rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joiden kerryttämät rahavirrat ovat pitkälti riippumattomia muiden omaisuuserien tai omaisuuseräryhmien kerryttämistä rahavirroista. Arvonalentumistestausta varten liikearvosta on kohdistettu Fashion Chains -segmentille 739,7 miljoonaa euroa ja Stockmann Retail -segmentille 25 miljoonaa euroa.

Lindex-tavaramerkki, 98,9 miljoonaa euroa, on kohdistettu kokonaisuudessaan Fashion Chains -segmentille. Lindex-tavaramerkillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sen tunnettuuden vuoksi. Lindex-tavaramerkki on ollut olemassa yli 60 vuotta, ja konserni tulee käyttämään sitä jatkossakin sekä nykyisillä markkinoilla että Lindexin tuotevalikoiman ja liiketoimintamallin viemisessä uusille markkinoille.

Arvonalentumistestauksessa Lindexin ja Stockmann Retail -segmentin rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin markkina-aluekohtaisiin ennusteisiin, jotka kattavat tulevan viiden vuoden ajanjakson ja, jotka vaikuttavat myös terminaalikauteen. Tilikauden aikana päivitettyissä pitkän aikavälin ennusteissa on otettu huomioon suhdannetilanteen muutokset edelliseen vuoteen verrattuna. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista kahden prosentin kasvutekijää.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset muuttujat:

1. Volyymin kasvu, joka perustuu arvioon olemassa olevien ja uusien tavaratalojen ja myymälöiden myynnin kehityksestä.
2. Diskonttaus korko, joka on määritetty optimaaliseen tai saman toimialan verrokkiyritysten keskimääräiseen rahoitusrakenteeseen pohjautuvan keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta. Diskonttauskoron osatekijät ovat:
  - markkinakohtainen riskitön korko
  - markkinariskipreemio

- toimialakohtainen beta, jonka arvioidaan kuvaavan markkinoiden näkemystä yksikön riskipreemiosta
- vieraan pääoman kustannus
- omavaraisuusaste, joka vastaa konsernin tavoitepääomarakenteen mukaista optimaalista rahoitusrakennetta

Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja. Lindexin diskonttauskorko perustuu Ruotsin ja Suomen markkinakorkoihin ja maariskiin, diskonttauskorkona on Lindexillä käytetty 6,5 prosenttia (6,3% vuonna 2014). Stockmann Retailin diskonttauskorko perustuu Suomen markkinakorkoon ja maariskiin. Diskonttauskorkona on käytetty Stockmann Retailissa 6,7 prosenttia (7,0% vuonna 2014).

Arvioitaessa Lindexin kerrytettävissä olevia rahamääriä johdon mielestä minkään käytetyn muuttujan jokseenkin mahdollinen muutos kohtuullisesti arvioituna ei johtaisi tilanteeseen, jossa kerrytettävissä olevat rahamäärät alittaisivat niiden kirjanpitoarvon. Arvioitaessa Stockmann Retailin kerrytettävissä olevia rahamääriä heikentyneestä markkinatilanteesta johtuvien myyntiodotusten laskemisen vuoksi, jonkin keskeisen muuttujan epäsuotuisa muutos voi johtaa tilanteeseen, jossa kerrytettävissä olevat rahamäärät alittaisivat niiden kirjanpitoarvon, mikä aiheuttaisi arvonalentumistappion kirjaamisen.

Lindexille ja Stockmann Retailille on tehty herkkyyssanalyysit käyttämällä downside-skenaariota. Skenaarioissa myynnin kasvua pienennettiin johdon arviosta tai korkokantaa korotettiin. Jos Lindexin myynti kasvaisi 40 prosenttia ennustettua vähemmän ennusteperiodin aikana heijastuen myös terminaalikauden arvoon tai diskonttauskorko nousisi 1,2 prosenttiyksikköä, pitkäaikaisten varojen kirjanpitoarvo ja käyttöpääoma yhteensä ylittäisi yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärän. Jos Stockmann Retailin myynti kasvaisi 15 prosenttia ennustettua vähemmän ennusteperiodin aikana heijastuen myös terminaalikauden arvoon, tai diskonttauskorko nousisi 0,9 prosenttiyksikköä, pitkäaikaisten varojen kirjanpitoarvo ja käyttöpääoma yhteensä ylittäisi yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärän. Arvonalentumistapausten perusteella ei ole tarvetta arvonalentumiskirjauksiin.

Aineettomat oikeudet

Milj. euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	95,7	84,6
Muuntoero +/-	0,5	-1,5
Lisäykset 1.1.–31.12.	3,6	5,1
Vähennykset 1.1.–31.12.	-11,4	-19,3
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	2,3	27,9
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-1,4	-1,1
Hankintameno 31.12.	89,2	95,7
Kertyneet poistot 1.1.	-35,6	-45,7
Muuntoero +/-	-0,4	1,0
Vähennysten poistot	11,0	19,2
Kertyneet poistot siirrosta myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	1,6	0,6
Tilikauden poisto	-17,1	-10,8
Kertyneet poistot 31.12.	-40,5	-35,6
Kirjanpitoarvo 1.1.	60,0	38,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	48,7	60,0

Muut aineettomat hyödykkeet

Milj. euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	8,3	8,8
Muuntoero +/-	0,2	-0,5
Lisäykset 1.1.–31.12.	0,2	
Vähennykset 1.1.–31.12.		
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.		
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		
Hankintameno 31.12.	8,7	8,3
Kertyneet poistot 1.1.	-7,2	-7,5
Muuntoero +/-	-0,1	0,7
Vähennysten poistot	1,6	0,0
Kertyneet poistot siirrosta myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		
Tilikauden poisto	-1,8	-0,4
Kertyneet poistot 31.12.	-7,5	-7,2
Kirjanpitoarvo 1.1.	1,1	1,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,2	1,1

Muut aineettomat hyödykkeet, rahoitusleasing

Milj. euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	3,2	2,0
Muuntoero +/-		
Lisäykset 1.1.–31.12.		
Vähennykset 1.1.–31.12.		
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.		1,3
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		
Hankintameno 31.12.	3,2	3,2
Kertyneet poistot 1.1.	-0,4	-0,1
Muuntoero +/-	0,0	
Vähennysten poistot	0,0	
Kertyneet poistot siirrosta myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		
Tilikauden poisto	-0,3	-0,3
Kertyneet poistot 31.12.	-0,7	-0,4
Kirjanpitoarvo 1.1.	2,8	1,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	2,5	2,8

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Milj. euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	3,3	24,0
Muuntoero +/-		
Lisäykset 1.1.–31.12.	3,1	11,0
Vähennykset 1.1.–31.12.	-0,3	
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	-4,3	-31,7
Hankintameno 31.12.	1,9	3,3
Kirjanpitoarvo 1.1.	3,3	24,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,9	3,3
Milj. euroa	2015	2014
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	917,9	912,2

Vuonna 2015 aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisälsivät seuraavat olennaiset erät:

- Stockmann.com etäkauppaliiketoiminnan kehitysinvestoinnit

Vuonna 2014 aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisälsivät seuraavat olennaiset erät:

- tavarataloryhmän toiminnanohjausjärjestelmän uudistamisprojekti
- konsernin taloushallinnon järjestelmän uudistamisprojekti
- IT ja tietoliikenneyhteyksien kehitysinvestoinnit

13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Milj. euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	43,1	42,1
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon 1.1.	96,0	
Hankintameno kauden alussa yhteensä	139,1	42,1
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon 31.12.	1,1	
Muuntoero +/-	0,0	0,0
Lisäykset 1.1.–31.12.	0,3	
Vähennykset 1.1.–31.12.	-0,1	-0,1
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.		1,1
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		
Hankintameno 31.12.	140,4	43,1
Kirjanpitoarvo 1.1.	43,1	42,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	140,4	43,1

Rakennukset ja rakennelmat

Milj. euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	554,2	560,2
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon 1.1.	342,3	
Hankintameno kauden alussa yhteensä	896,5	560,2
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon 31.12.	33,6	
Muuntoero +/-	0,0	-0,4
Lisäykset 1.1.–31.12.	0,2	0,0
Vähennykset 1.1.–31.12.	-2,5	-6,8
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	1,6	1,1
Hankintameno 31.12.	929,4	554,2
Kertyneet poistot 1.1.	-127,3	-119,8
Muuntoero +/-	0,0	0,4
Vähennysten poistot	2,4	6,8
Kertyneet poistot siirrosta myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		
Tilikauden poisto	-26,7	-14,7
Kertyneet poistot 31.12.	-151,6	-127,3
Kirjanpitoarvo 1.1.	426,9	440,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	777,8	426,9

Alkaen 1.1.2015 maa-alueet ja rakennukset on esitetty IAS 16 -standardin mukaisesti uudelleenarvostettuun arvoon. Uudelleenarvostus suoritetaan säännöllisesti siten, että maa-alueiden ja rakennusten kirjanpitoarvo ei olennaisesti poikkea niiden käyvästä arvosta tilikauden lopussa. Auktorisoidut kiinteistöarvioijat kullakin markkina-alueella suorittavat arvioinnin perustuen kymmenen vuoden diskontattuihin kassavirtoihin. Käyvän arvon hierarkiassa maa-alueiden ja rakennusten arvostus on luokiteltu tasolle 3.

Uudelleenarvostus perustuu International Valuation Standard Committeeen määrittämiin standardeihin. Riippumattomat arvioijat laskevat kunkin maa-alueen ja rakennuksen käyvän arvon käyttäen Stockmannin antamia tietoja:

- kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto ja liikevoitto sisältäen vuokratuotot ja kiinteistöjen ylläpitokulut
- kiinteistöliiketoiminnan budjetti
- voimassaolevat vuokralaisten vuokrasopimukset
- kiinteistöjen investointihistoria
- laskelma uusia vuokralaisia varten tarvittavista investoinneista
- kymmenen vuoden suunnitelma tulevista perusparannuksista

Uudelleenarvostus tehdään vuosittain tai jos on viitteitä siitä, että käypä arvo poikkeaa maa-alueiden ja rakennusten kirjanpitoarvosta. Useat riippumattomat, ammatillisesti pätevät arvioijat suorittavat arvostukset ja Stockmannin Real Estate käy ne läpi ja esittää suosituksensa käyviksi arvoiksi Stockmannin hallitukselle. Hallitus arvioi käypiä arvoja ja vahvistaa käytettävät käyvät arvot. Rakennuksista kirjataan tasapoistot niiden käyttöaikana. Maa-alueista ei kirjata poistoja.

Koneet ja kalusto

Milj. euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	284,2	299,2
Muuntoero +/-	-0,4	-6,6
Lisäykset 1.1.–31.12.	19,8	19,2
Vähennykset 1.1.–31.12.	-19,7	-33,8
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	8,7	6,3
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-66,2	-0,2
Hankintameno 31.12.	226,4	284,2
Kertyneet poistot 1.1.	-203,4	-205,3
Muuntoero +/-	0,7	5,1
Vähennysten poistot	13,8	32,7
Kertyneet poistot siirrosta myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	59,5	0,1
Tilikauden poisto	-33,8	-35,9
Kertyneet poistot 31.12.	-163,2	-203,4
Kirjanpitoarvo 1.1.	80,9	93,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	63,2	80,9

Koneet ja kalusto, rahoitusleasing

Milj. euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.		11,3
Muuntoero +/-		
Lisäykset 1.1.–31.12.		
Vähennykset 1.1.–31.12.		-11,3
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.		
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		
Hankintameno 31.12.		
Kertyneet poistot 1.1.	0,0	-9,4
Muuntoero +/-	0,0	
Vähennysten poistot		11,3
Kertyneet poistot siirrosta myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		
Tilikauden poisto		-1,9
Kertyneet poistot 31.12.		0,0
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,0	1,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,0	0,0

Milj. euroa	2015	2014
Koneet ja kalusto yhteensä	63,2	80,9

Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot

Milj. euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	110,2	126,6
Muuntoero +/-	0,0	0,0
Lisäykset 1.1.–31.12.	0,3	0,8
Vähennykset 1.1.–31.12.	-12,3	-18,7
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	1,6	1,7
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-60,4	-0,2
Hankintameno 31.12.	39,3	110,2
Kertyneet poistot 1.1.	-83,7	-94,1
Muuntoero +/-		0,0
Vähennysten poistot	10,7	17,8
Kertyneet poistot siirrosta myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	48,6	0,0
Tilikauden poisto	-9,4	-7,4
Kertyneet poistot 31.12.	-33,8	-83,7
Kirjanpitoarvo 1.1.	26,5	32,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,5	26,5

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Milj. euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	13,2	5,8
Muuntoero +/-		0,1
Lisäykset 1.1.–31.12.	25,9	17,6
Vähennykset 1.1.–31.12.	0,0	-2,7
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	-9,8	-7,7
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	0,0	
Hankintameno 31.12.	29,3	13,2
Kirjanpitoarvo 1.1.	13,2	5,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	29,3	13,2

Milj. euroa	2015	2014
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 016,2	590,5

Vuonna 2015 aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisälsivät seuraavat olennaiset erät:

- Suomen jakelukeskuksen rakentamiskustannuksia

- Suomen tavaratalojen ja kiinteistöjen muutos- ja perusparannusmenoja

Vuonna 2014 aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisälsivät seuraavat olennaiset erät:

- Suomen, Venäjän ja Baltian tavaratalojen ja kauppakeskusten muutos- ja perusparannusmenoja
- Suomen jakelukeskuksen rakentamiskustannuksia.

14. Yhteisjärjestelyt

Yhteiset toiminnot

Konserni omistaa 37,8 % Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab:n osakkeista. Kiinteistöosakeyhtiö sijaitsee Espoossa. Yhteinen toiminto ei ole Stockmannille olennainen.

Konserni omistaa 67 % kiinteistöyhtiö SIA Stockmann Centrsin osakkeista, joka oikeuttaa 63 %:n hallintaan kiinteistöosakeyhtiön tiloista, minkä takia konserni osallistuu yhteiseen toimintoon 63 %:lla. SIA Stockmann Centrs omistaa kauppakeskuskiinteistön Latviassa. Stockmannin osuus yhteisistä toiminnosta käsittää Stockmannin Latvian tavaratalon liiketilat. Yhteinen toiminto on Stockmannille olennainen.

Konsernitiilinpäätökseen on sisällytetty konsernin omistusosuutta vastaava osuus sekä yhteisten toimintojen varoista ja veloista että tuotoista ja kuluista.

Yhteisten toimintojen varat ja velat

Milj. euroa	2015	2014
Pitkäaikaiset varat	16,6	17,2
Lyhytaikaiset varat	0,6	0,6
Pitkäaikaiset velat	7,2	8,9
Lyhytaikaiset velat	0,2	0,4

Yhteisten toimintojen tuotot ja kulut

Milj. euroa	2015	2014
Tuotot	3,3	3,5
Kulut	2,1	2,3

15. Myytävissä olevat sijoitukset

Milj. euroa	2015	2014
Kirjanpitoarvo 1.1.	7,8	7,9
Muuntoero +/-	0,0	0,0
Osakkeiden myynti	-0,1	0,0
Käyvän arvon muutos	-1,6	
Siirto myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-0,6	
Yhteensä	5,4	7,8

Myytävissä olevat sijoitukset ovat sijoituksia listaamattomien yhtiöiden osakkeisiin, joiden arvo määritellään johdon harkintaan perustuvien menetelmien perusteella.

16. Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	2015	2014
Aineet ja tarvikkeet *	170,7	239,3
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,0	
Yhteensä	170,8	239,3

Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta 11,1 miljoonalla eurolla (2014: 22,4 miljoonalla eurolla).

*) Stockmann Retailin Venäjän tavarataloliiketoimintaan ja Hobby Hall -etäkauppaliiketoimintaan liittyvät omaisuuserät ja velat on luokiteltu 31.12.2015 taseessa myytävänä oleviksi omaisuuseriksi, lisätietoja liitetiedossa 3.

17. Lyhytaikaiset saamiset

Milj. euroa	Kirjanpitoarvo 2015	Käypä arvo 2015	Kirjanpitoarvo 2014	Käypä arvo 2014
Korolliset myyntisaamiset *	1,6	1,6	2,4	2,4
Korottomat myyntisaamiset *	16,7	16,7	17,1	17,1
Lainasaaminen, korollinen				
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset	1,7	1,7	11,0	11,0
Muut saamiset *	2,2	2,2	8,9	8,9
Siirtosaamiset	33,1	33,1	38,8	38,8
Tuloverosaamiset	0,2	0,2	2,0	2,0
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	55,5	55,5	80,1	80,1

*) Stockmann Retailin Venäjän tavarataloliiketoimintaan ja Hobby Hall -etäkauppaliiketoimintaan liittyvät omaisuuserät ja velat on luokiteltu 31.12.2015 taseessa myytävänä oleviksi omaisuuseriksi, lisätietoja liitetiedossa 3.

Myyntisaamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Myyntisaamisiin ja muihin lyhytaikaisiin saamisiin liittyvän luottoriskin enimmäismäärä on niiden kirjanpitoarvo.

Korolliset myyntisaamiset 1,6 milj. euroa koostuvat pelkästään etäkaupan kertaluotoista vuonna 2015 (2,3 milj. euroa vuonna 2014). Näiden saamisten myyntihintaan sisältyvät korkotuotot kirjataan korkotuottojen sijasta liikevaihtoon.

Siirtosaamisten olennaisin erä on vuokraennakot.

18. Rahavarat

Milj. euroa	2015	2014
Käteinen raha ja pankkitilit *	16,6	28,6
Lyhytaikaiset talletukset	2,5	0,7
Rahasto		
Yhteensä	19,1	29,3

*) Stockmann Retailin Venäjän tavarataloliiketoimintaan ja Hobby Hall -etäkauppaliiketoimintaan liittyvät omaisuuserät ja velat on luokiteltu 31.12.2015 taseessa myytävänä oleviksi omaisuuseriksi, lisätietoja liitetiedossa 3.

Rahavarat rahavirtalaskelmassa

Milj. euroa	2015	2014
Rahavarat	19,1	29,3
Luotollinen shekkitili	-4,1	-4,1
Yhteensä	15,0	25,3

19. Oma pääoma

milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä (kpl)	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto			Yhteensä
		Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Yhteensä	
31.12.2013	72 048 683	144,1	186,1	250,5	580,6
-				0,0	0,0
31.12.2014	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6
-					
31.12.2015	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6

Osakepääoma

Stockmann Oyj Abp:n osakepääoma jakautuu A- ja B-osakkeisiin. A-osakkeita on vähintään 18 000 000 kappaletta ja enintään 80 000 000 kappaletta ja B-osakkeita vähintään 18 000 000 kappaletta ja enintään 100 000 000 kappaletta.

Yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäisosakepääoma on 75 000 000,00 euroa ja enimmäisosakepääoma on 300 000 000,00 euroa. Osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa per osake. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2015, rekisteröity

kpl	2015	2014
A-osakkeet	30 553 216	30 595 765
B-osakkeet	41 495 467	41 452 918
Yhteensä	72 048 683	72 048 683

A- ja B-osakkeiden äänivaltaerot

Jokainen A-osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään kymmenellä (10) äänellä ja B-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakkeen muuntaminen

A-osake voidaan muuntaa B-osakkeeksi osakkeenomistajan vaatimuksesta, mikäli muuntaminen voi tapahtua osakelajien vähimmäis- ja enimmäismäärien puitteissa. Yhtiön osakkeiden muuntamista koskeva kirjallinen vaatimus on osoitettava yhtiön hallitukselle yhtiöjärjestyksessä määritellyllä tavalla.

Stockmann Oyj:n hallitus on kokouksessaan 18.12.2015 hyväksynyt 22 348 Stockmannin A-osakkeen muuntamisesta B-osakkeiksi. Osakemuunnot merkittiin kaupparekisteriin 10.2.2016. Muunnoksen jälkeen yhtiön A-osakkeiden määrä on 30 530 868 ja B-osakkeiden määrä vastaavasti 41 517 815.

Lunastusvelvollisuus

Osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä joko yksin tai yhdessä toisten osakkeenomistajien kanssa saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet yhtiöjärjestyksessä määritellyllä tavalla.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahasto sisältää osakemerkinnöistä saadut, nimellisarvon ylittävät rahasuoritukset transaktiomenoilla vähennettynä.

Uudelleenarvostusrahasto

Stockmann on soveltanut 1.1.2015 alkaen omistamiinsa kiinteistöihin IAS 16 -standardin mukaista uudelleenarvostusmallia. Uudelleenarvostuksesta johtuva lisäys, laskennallisella verovelalla vähennettynä, esitetään oman pääoman uudelleenarvostusrahastossa.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan transaktiomenoilla vähennettynä siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaisesti merkitä osakepääomaan.

Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten konsolidoinnissa syntyneet oman pääoman muuntoerot ja valuuttamääräisten nettosijoitusten konsolidoinnista syntyneet muuntoerot.

Muut rahastot

Milj. euroa	2015	2014
Vararahasto	0,2	0,2
Suojausinstrumenttien rahasto	0,6	3,4
Muut rahastot	43,7	43,7
Yhteensä	44,6	47,4

Muut rahastot sisältävät

- vararahaston, joka sisältää paikallisiin säännöksiin perustuvan vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden.
- suojausinstrumenttien rahaston, joka sisältää rahavirran suojausinstrumenttien käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset laskennallisella verovelalla vähennettynä
- muut yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta muodostetut rahastot, jotka ovat voitonjakokelpoista omaa pääomaa.

Hybridilaina

Joulukuussa 2015 laskettiin liikkeelle 85 milj. euron hybridilaina. Omaan pääomaan kirjattiin kulujen jälkeen 84,3 milj. euroa. Lainan vuotuinen korko on 7,75 prosenttia 31.1.2020 asti. Stockmannilla on oikeus viivästyttää hybridilainan koronmaksu, mikäli se ei maksa osinkoa tai muuta hyvitystä osakepääomalle. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin aikaisintaan 31.1.2020. Hybridilaina on vakuudeton ja muita velkasitoumuksia heikommassa asemassa. Hybridilainan haltijalla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia. Lainan kertynyt, kirjaamaton korko vuoden 2015 lopussa oli 0,3 milj. euroa.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on 17.2.2016 ehdottanut, että vuodelta 2015 ei makseta osinkoa.

Osakeperusteiset maksut

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardia on sovellettu vuoden 2010 avainhenkilöiden optio-ohjelmaan.

Optio-ohjelmat

Stockmannilla on käynnissä Stockmann-konsernin avainhenkilöille suunnattu Avainhenkilöoptio-ohjelma 2010. Vuoden 2015 aikana päättyi Kanta-asiakasohjelma 2012, jolla ei tehty osakemerkintöjä.

Avainhenkilöoptiot 2010

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 16.3.2010 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmann-konsernin avainhenkilöille. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti Stockmannin ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille voidaan antaa yhteensä 1 500 000 kappaletta optio-oikeuksia. Optio-oikeuksista 500 000 kappaletta merkitään tunnuksella 2010A, 500 000 kappaletta tunnuksella 2010B ja 500 000 kappaletta tunnuksella 2010C. Osakkeiden merkintäaika on optio-oikeudella 2010A 1.3.2013–31.3.2015, optio-oikeudella 2010B 1.3.2014–31.3.2016 ja optio-oikeudella 2010C 1.3.2015–31.3.2017.

Jokainen optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden Stockmannin B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla 2010A on B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.–28.2.2010 lisätynä 20 prosentilla eli 26,41 euroa, optio-oikeuksilla 2010B B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.–28.2.2011 lisätynä 10 prosentilla eli 25,72 euroa ja optio-oikeuksilla 2010C B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin pörssissä 1.–29.2.2012 lisätynä 10 prosentilla eli 18,00 euroa. Optio-oikeuksilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää mahdollisesti päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Hallituksen ehdotuksen mukaan vuodelta 2015 ei makseta osinkoa, joten osakkeiden merkintähinnat ovat optio-oikeudella 2010B 23,40 euroa ja optio-oikeudelle 2010C 16,50 euroa.

Optioiden kauden aikaiset muutokset

	2015 Optioiden määrä	Merkintä- hinta painotettuna keskiarvona euroa/osake	Merkintäjak- son vaihdolla painotettu keskikurssi euroa/osake	2014 Optioiden määrä	Merkintä- hinta painotettuna keskiarvona euroa/osake	Merkintäjak- son vaihdolla painotettu keskikurssi euroa/osake
Avainhenkilöoptiot 2010 Sarja A						
Kauden alussa ulkona olleet	418 000			418 000		
Kaudella rauenneet	418 000					
Kauden lopussa ulkona olevat				418 000		
Avainhenkilöoptiot 2010 Sarja B						
Kauden alussa ulkona olleet	273 000			315 400		
Kaudella menetetyt				42 400		
Kauden lopussa ulkona olevat	273 000			273 000		
Avainhenkilöoptiot 2010 Sarja C						
Kauden alussa ulkona olleet	279 400			330 000		
Kaudella menetetyt				50 600		
Kauden lopussa ulkona olevat	279 400			279 400		
Kanta-asiakasoptiot 2012						
Kauden alussa ulkona olleet	1 166 134					
Kaudella myönnettyt				1 166 134		
Kaudella rauenneet	1 166 134					
Kauden lopussa ulkona olevat				1 166 134		
Optiot yhteensä						
Kauden alussa ulkona olleet	2 136 534			1 063 400		
Kaudella myönnettyt				1 166 134		
Kaudella menetetyt				93 000		
Kaudella rauenneet	1 584 134					
Kauden lopussa ulkona olevat	552 400			2 136 534		

Vuoden 2010 avainhenkilöoptio-ohjelman keskeiset ehdot on esitetty seuraavassa taulukossa:

	2010A	2010B	2010C
Merkintäaika	1.3.13–31.3.15	1.3.14–31.3.16	1.3.15–31.3.17
Optioiden maksimimäärä	500 000	500 000	500 000
Myönnettyjen optioiden määrä 31.12.15		273 000	279 400
Merkintähinta, euroa 1)		23,40	16,50
Oikeuden syntymisjakso	27.4.10-	4.5.11-	18.5.12-
	28.2.13	28.2.14	28.2.15
Sopimuksen syntymisehdot	-	-	-

1) Merkintähinta hallituksen ehdotettua, että vuodelta 2015 ei makseta osinkoa.

Myönnettyjen optioiden käypä arvo myöntämispäivänä on määritelty Black–Scholes-optiohinnoittelumallilla. Optio-ohjelman keskeiset ehdot on huomioitu arvostuksessa. Käypä arvo kirjataan kuluksi oikeuden syntymisjaksolle. Tilikaudella 1.1.–31.12.2015 optioilla ei ollut vaikutusta konsernin tulokseen. Vuodelle 2016 ei ole arvioitu kirjattavan kuluja.

Seuraavassa taulukossa esitetään Black-Scholes-arvonmäärittämissä käytetyt keskeiset oletukset:

	2010A	2010B	2010C
Optiot myönnetty	27.4.2010	4.5.2011	18.5.2012
Riskitön korko, %	2,0 %	1,6 %	1,0 %
Volatiliteetti, %	29,0 %	32,0 %	37,1 %
Optioiden voimassaoloaika (vuosina)	4,9	4,9	4,9
Osakehinta myöntämishetkellä, euroa	23,66	15,20	14,25
Myöntämispäivänä määritetty option käypä arvo, euroa	6,00	2,10	3,65

Volatiliteetti on arvioitu osakkeen historiallisesta volatiliteetista.

20. Pitkäaikaiset velat, korollinen

Milj. euroa	Kirjanpitoarvo 2015	Käypä arvo 2015	Kirjanpitoarvo 2014	Käypä arvo 2014
Joukkovelkakirjalaina	149,5	149,3	149,3	143,3
Lainat rahoituslaitoksilta	382,5	382,8	455,2	455,3
Eläkelainat				
Rahoitusleasingvelat			0,1	0,1
Muut lainat	2,7	2,7	8,6	8,6
Yhteensä	534,7	534,9	613,2	607,2

Rahoituslaitoslainojen, joukkovelkakirjalainojen ja muiden lainojen kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää ja käypä arvo on määritely diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla. Rahoitusleasingvelkojen käypä arvo vastaa kirjanpitoarvoa.

21. Lyhytaikaiset velat

Milj. euroa	Kirjanpitoarvo 2015	Käypä arvo 2015	Kirjanpitoarvo 2014	Käypä arvo 2014
Lainat rahoituslaitoksilta	0,0		8,9	8,9
Luotollinen shekkitili	4,1	4,1	4,1	4,1
Eläkelainat				
Lyhytaikaiset rahoitusleasingvelat	0,1	0,1	0,4	0,4
Muut korolliset velat	244,5	245,2	207,4	207,7
Ostovelat *	83,4	83,4	95,0	95,0
Muut lyhytaikaiset velat *	22,9	22,9	79,6	79,6
Siirtovelat *	97,9	97,9	92,8	92,8
Johdannaiset	5,9	5,9	0,6	0,6
Tuloverovelka	20,5	20,5	0,0	0,0
Yhteensä	479,2	479,9	488,8	489,1
joista korollisia	248,7	249,4	220,7	221,0

*) Stockmann Retailin Venäjän tavarataloliiketoimintaan ja Hobby Hall -etäkauppaliiketoimintaan liittyvät omaisuuserät ja velat on luokiteltu 31.12.2015 taseessa myytävänä oleviksi omaisuuseriksi, lisätietoja liitetiedossa 3.

Rahoituslaitoslainojen ja liikkeelle laskettujen emissioiden käypä arvo on määritely diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla. Muiden lyhytaikaisten velkojen käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa.

Siirtovelkojen olennaisin erä on jaksotetut henkilökulut.

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat

Milj. euroa	2015	2014
Rahoitusleasingvelkojen vähimmäisvuokrien nimellisarvo		
Yhden vuoden kuluessa	0,1	0,4
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua		0,1
Yhteensä	0,1	0,5
Rahoitusleasingvelkojen vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	0,1	0,4
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua		0,1
Yhteensä	0,1	0,5
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut leasing sopimuksista	0,0	0,0
Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä	0,1	0,5

Rahoitusleasing sopimuksella vuokratuiksi hyödykkeiksi luokitellaan käyttöomaisuushyödykkeet, joiden omistamiseen kuuluvat riskit ja edut ovat olennaisilta osin konsernilla.

22. Varaukset

Milj. euroa	2015	2014
Pitkäaikaiset varaukset		
Varaus tappiollisista sopimuksista		
Siirto lyhytaikaisista varauksista	4,2	
Varaus tappiollisista sopimuksista, kauden lopussa	4,2	
Muut varaukset		
Muut varaukset, kauden alussa	0,2	0,3
Varausten lisäykset	0,0	
Käytetty tilikauden aikana		-0,1
Muut varaukset, kauden lopussa	0,3	0,2
Pitkäaikaiset varaukset yhteensä	4,5	0,2
Milj. euroa	2015	2014
Lyhytaikaiset varaukset		
Uudelleenjärjestelyvaraus		
Uudelleenjärjestelyvaraus, kauden alussa	17,7	
Varausten lisäykset		17,7
Käytetty tilikauden aikana	-17,7	
Uudelleenjärjestelyvaraus, kauden lopussa	0,0	17,7
Varaus tappiollisista sopimuksista		
Varaus tappiollisista sopimuksista, kauden alussa	13,1	
Varausten lisäykset		13,1
Käytetty tilikauden aikana	-7,3	
Siirto pitkäaikaisiin varauksiin	-4,2	
Varaus tappiollisista sopimuksista, kauden lopussa	1,5	13,1
Muut varaukset		
Muut varaukset, kauden alussa	0,1	0,2
Varausten lisäykset	1,0	
Käytetty tilikauden aikana	-0,1	-0,1
Muut varaukset, kauden lopussa	1,0	0,1
Lyhytaikaiset varaukset yhteensä	2,5	30,8

Varaukset sisältävät konsernin strategian mukaisiin rakennejärjestelyihin liittyviä kuluja.

23. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verojen muutos vuoden 2015 aikana

Laskennalliset verosaamiset

Milj. euroa	1.1.2015	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	31.12.2015
Vahvistetut tappiot	18,7	21,8			40,5
Johdannaisten ja muiden rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	0,0	0,0			0,0
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	3,7	0,0		-0,2	3,5
Rahoitusleasing					
Muut väliaikaiset erot	3,4	-1,6		-0,6	1,3
Yhteensä	25,9	20,1		-0,8	45,2

Laskennalliset verovelat

Milj. euroa	1.1.2015	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	31.12.2015
Kertyneet poistoerot	33,8	-0,3		0,1	33,6
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	8,4	0,1		0,1	8,5
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	17,3	7,5	94,5	0,4	119,7
Pitkäaikaisen valuuttalainan realisoitumaton kurssiero					
Muut väliaikaiset erot	2,5	0,3	-0,8	-0,1	1,9
Yhteensä	62,0	7,7	93,7	0,4	163,9

Verotukselliset tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaatavaa, ovat 18,4 milj. euroa (2014: 11,3 milj. euroa) ilman Venäjän tavarataloliiketoimintaa, joka on luokiteltu myytävänä olevaksi. Viron tytäryhtiön kertynyt jakokelpoinen voitto, joista ei IAS 12 -standardin 52 A kohdan mukaan ole kirjattu laskennallista verovelkaa, ovat 46,8 milj. euroa (2014: 47,7 milj. euroa).

Laskennallisten verojen muutos vuoden 2014 aikana

Laskennalliset verosaamiset

Milj. euroa	1.1.2014	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	31.12.2014
Vahvistetut tappiot	12,0	6,7		0,0	18,7
Johdannaisten ja muiden rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	0,0	0,0		0,0	0,0
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	3,8	0,1		-0,1	3,7
Rahoitusleasing	0,0	0,0			
Muut väliaikaiset erot	1,4	2,1	0,0	-0,1	3,4
Yhteensä	17,3	8,8	0,0	-0,2	25,9

Laskennalliset verovelat

Milj. euroa	1.1.2014	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	31.12.2014
Kertyneet poistoerot	33,1	1,1		-0,4	33,8
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	8,5	0,1		-0,2	8,4
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	18,3			-1,0	17,3
Pitkäaikaisen valuuttalainan realisoitumaton kurssiero					
Muut väliaikaiset erot	1,6	-0,2	1,1	-0,1	2,5
Yhteensä	61,5	1,1	1,1	-1,7	62,0

24. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot IAS 39:n mukaan ryhmiteltynä sekä käypien arvojen ja hierarkkinen luokittelu

Konserni käyttää seuraavaa arvostusmenetelmien hierarkiaa käyvän arvon määrittämisessä ja esittämisessä:

Taso 1: Vastaavien omaisuuserien tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Menetelmät, joissa käytetään syöttötietona markkinahintanoteerauksia, jotka ovat säännöllisesti saatavissa pörssistä, välittäjältä tai markkinahinnoittelun palveluntuottajalta. Tason 2 rahoitusinstrumentit ovat: Ei-pörssinoteerattuja (OTC) johdannaisia, jotka on luokiteltu joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi tai suojauslaskettaviksi.

Taso 3: Menetelmät, jotka vaativat eniten johdon harkintaa.

Tilikauden aikana ei ole ollut siirtoja tasojen välillä.

Rahoitusvarat, milj. euroa	Taso	Kirjanpitoarvo 2015	Käypä arvo 2015	Kirjanpitoarvo 2014	Käypä arvo 2014
Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	2	1,2	1,2	4,4	4,4
Käypään arvoon tulosvaikutteiset kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa					
Valuuttajohdannaiset	2	0,5	0,5	6,6	6,6
Sähköjohdannaiset	1				
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset saamiset		9,7	9,7	3,4	3,4
Lyhytaikaiset saamiset, korolliset		1,6	1,6	2,4	2,4
Lyhytaikaiset saamiset, korottomat		52,1	52,1	64,7	64,7
Rahavarat		19,1	19,1	29,3	29,3
Myytävissä olevat rahoitusvarat	3	5,4	5,4	7,8	7,8
Rahoitusvarat yhteensä		89,6	89,6	118,6	118,6

Rahoitusvelat, milj. euroa	Taso	Kirjanpitoarvo 2015	Käypä arvo 2015	Kirjanpitoarvo 2014	Käypä arvo 2014
Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	2	0,3	0,3		
Käypään arvoon tulosvaikutteiset kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa					
Valuuttajohdannaiset	2	5,3	5,3	0,4	0,4
Sähköjohdannaiset	1	0,5	0,5	0,2	0,2
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset velat, korolliset	2	534,7	534,9	613,2	607,2
Lyhytaikaiset velat, korolliset	2	248,7	249,4	220,7	221,0
Lyhytaikaiset velat, korottomat		201,6	201,6	236,7	236,7
Rahoitusvelat yhteensä		991,2	992,1	1 071,2	1 065,6

Taseessa johdannaissopimukset sisältyvät seuraaviin ryhmiin: pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, korottomat sekä pitkä- ja lyhytaikaiset velat, korottomat.

Tason 3 rahoitusvarat ovat sijoituksia listaamattomien yhtiöiden osakkeisiin, joiden käypä arvo määritellään johdon harkintaan perustuvien menetelmien perusteella. Sijoitusten voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, koska sijoitusten hankinta- ja luovutuspäätökset tehdään liiketoiminnallisista perusteista. Seuraavassa laskelmassa on esitetty tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen muutos raportointikauden aikana.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos, milj. euroa	2015	2014
Kirjanpitoarvo 1.1.	7,8	7,9
Muuntoero +/-	0,0	0,0
Osakkeiden myynti	-0,1	0,0
Käyvän arvon muutos	-1,6	
Siirto myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-0,6	
Yhteensä	5,4	7,8

25. Eläkelvoitteet

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt

Konsernin norjalaisella tytäryhtiöllä, Lindex AS:llä, on etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä. Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt kattavat pääasiassa vanhuuseläkkeet ja leskeneläkkeet, joissa työnantajalla on velvoite maksaa elinikäinen eläke, joka on joko jokin prosenttiosuus palkasta tai määrätty summa. Eläkejärjestely lakkautettiin tilikauden 2015 aikana, jolloin kaikki järjestelyn piiriin kuuluvat henkilöt saavuttavat 67 vuoden iän.

Taseen etuuspohjainen eläkevelka määräytyy seuraavasti:

Milj. euroa	2015	2014
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	0,0	0,0
Ali-/Ylikate		0,0
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)		0,0
Sosiaaliturvamaksuvelka		0,0
Muu etuuspohjaisen eläkevelvoitteen muutos		
Nettomääräinen velka		0,0

Tuloslaskelman etuuspohjainen eläkekulu määräytyy seuraavasti

Milj. euroa	2015	2014
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	0,0	
Korkomenot		0,0
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)		
Tappiot/voitot järjestelyn supistamisesta		
Sosiaaliturvamaksu		0,0
Muut eläkevelvoitteeseen liittyvät kulut		
Yhteensä		0,0

Taseen etuuspohjainen eläkevelka on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

Milj. euroa	2015	2014
Velvoite tilikauden alussa	0,0	0,3
Muuntoerot		
Korkomenot		0,0
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)		
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät verojen jälkeen		0,0
Tappiot/voitot järjestelyn supistamisesta		
Kurssierot		
Maksetut etuudet		-0,1
Muu etuuspohjaisen eläkevelvoitteen muutos	0,0	-0,2
Velvoite tilikauden lopussa	0,0	0,0

26. Muut vuokrasopimukset

Sitovien liiketilojen vuokrasopimusten perusteella maksettavat minimivuokrat

Milj. euroa	2015	2014
Yhden vuoden kuluessa	158,7	180,1
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	391,6	434,1
Yli viiden vuoden kuluttua	335,0	324,7
Yhteensä	885,3	939,0

Sisältää Retail Venäjän liiketilojen vuokravastuut 31.12.2015 94,0 milj. euroa (2014: 114,7 milj. euroa).

Leasingsopimusten maksut

Milj. euroa	2015	2014
Yhden vuoden kuluessa	0,7	0,6
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	1,0	1,3
Yhteensä	1,7	1,9

27. Vastuusitoumukset

Omasta puolesta annetut vakuudet

Milj. euroa	2015	2014
Annetut kiinnitykset	1,7	1,7
Takaukset	7,5	7,9
Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron tarkistusvastuu	17,6	19,9
Yhteensä	26,9	29,5

Vastuut yhteensä

Milj. euroa	2015	2014
Kiinnitykset	1,7	1,7
Takaukset	8,0	7,9
Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron tarkistusvastuu	17,6	19,9
Yhteensä	27,3	29,5

Hybridilaina

Stockmann on laskenut liikkeelle 85 milj. euron hybridilainan 17.12.2015. Lainan kertynyt, kirjaamaton korko vuoden 2015 lopussa oli 0,3 milj. euroa.

Kiinteistöinvestoinnit

Stockmann-konserniin kuuluvat yhtiöt ovat velvollisia tarkistamaan vuosina 2008–2015 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään vähennyksiä, jos kiinteistön arvonlisäverovelvollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2025. Vastuun enimmäismäärä on 17,6 milj. euroa.

28. Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Milj. euroa	2015	2014
Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa		
Valuuttatermiinit	64,3	55,0
Sähkötermiinit		
Yhteensä	64,3	55,0
Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset		
Valuuttavaihtosopimukset	459,1	377,6
Valuuttatermiinit		
Sähkötermiinit	1,8	1,5
Yhteensä	460,9	379,1

Johdannaissopimusten käyvät arvot 2015

Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa

Milj. euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Valuuttatermiinit	1,2	-0,3	0,9
Valuuttaoptiot			
Sähkötermiinit			
Yhteensä	1,2	-0,3	0,9

Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset

Milj. euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Valuuttavaihtosopimukset	0,5	-5,3	-4,8
Valuuttatermiinit			
Sähkötermiinit		-0,5	-0,5
Yhteensä	0,5	-5,9	-5,4

Johdannaissopimusten käyvät arvot 2014

Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa

Milj. euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Valuuttatermiinit	4,4		4,4
Valuuttaoptiot			
Sähkötermiinit			
Yhteensä	4,4		4,4

Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset

Milj. euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Valuuttavaihtosopimukset	6,6	-0,4	6,2
Valuuttatermiinit			
Sähkötermiinit		-0,2	-0,2
Yhteensä	6,6	-0,6	6,0

Kaikki tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 avoinna olevat johdannaiset, paitsi sähköjohdannaiset, erääntyvät 1 vuoden kuluessa.

Valuuttavaihtosopimukset ja valuuttatermiinit on arvostettu käypään arvoon tilinpäätöspäivän markkinahintoihin. Valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutokset on kirjattu joko omaan pääomaan tai tuloslaskelmaan riippuen siitä, onko niihin sovellettu suojauslaskentaa. Valuuttajohdannaissopimuksista ei aiheutunut tulosvaikutteisesti kirjattavaa suojauslaskentaa liittyvää tehottomuutta vuonna 2015. Sähköjohdannaisten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinahintoihin ja käypien arvojen muutokset on kirjattu tuloslaskelmaan.

29. Netotusjärjestelyn piirissä olevat rahoitusinstrumentit

Konsernilla on johdannaissopimuksia, joihin sisältyy master netting -järjestely. Sopimukset määräävät, että tietyissä olosuhteissa, esimerkiksi maksujen laiminlyöntitilanteessa, kaikki sopimuksen mukaiset avoimet tapahtumat irtisanotaan, ja ne selvitetään maksamalla yksittäinen nettosumma.

Netotussopimusten nojalla avoimia johdannaissopimuksia ei voida esittää taseessa netotettuna.

Seuraavassa taulukossa esitetään yllämainittujen sopimusten mukaisesti kirjatut rahoitusinstrumentit:

31.12.2015			
Rahoitusvarat, milj. euroa	Kirjanpitoarvo	Netotusjärjestelyn piirissä olevat erät	Netto
Valuuttajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	1,2	-0,3	0,9
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	0,5	-0,1	0,4
Sähköjohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa			
Rahoitusvarat yhteensä	1,7	-0,4	1,3
Rahoitusvelat, milj. euroa			
Valuuttajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	-0,3	0,3	0,0
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	-5,3	0,1	-5,2
Sähköjohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	-0,5		-0,5
Rahoitusvelat yhteensä	-6,1	0,4	-5,7
31.12.2014			
Rahoitusvarat, milj. euroa	Kirjanpitoarvo	Netotusjärjestelyn piirissä olevat erät	Netto
Valuuttajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	4,4		4,4
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	6,6	-0,3	6,3
Sähköjohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa			
Rahoitusvarat yhteensä	11,0	-0,3	10,7
Rahoitusvelat, milj. euroa			
Valuuttajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa			
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	-0,4	0,3	-0,1
Sähköjohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	-0,2		-0,2
Rahoitusvelat yhteensä	-0,6	0,3	-0,3

30. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä emoyritys, tytäryritykset ja yhteiset toiminnot.

Konsernin lähipiiriin kuuluivat tilikauden 2015 aikana seuraavat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet:

- Kaj-Gustaf Bergh, hallituksen puheenjohtaja
- Kari Niemistö, hallituksen varapuheenjohtaja ja jäsen
- Kjell Sundström, hallituksen jäsen 19.3.2015 asti ja strategiajohtaja 25.5.2015 asti
- Per Sjödel, hallituksen jäsen
- Charlotta Tallqvist-Cederberg, hallituksen jäsen
- Carola Teir-Lehtinen, hallituksen jäsen
- Dag Wallgren, hallituksen jäsen
- Jukka Hienonen, hallituksen jäsen 19.3.2015 alkaen
- Torborg Chetkovich, hallituksen jäsen 19.3.2015 alkaen
- Per Thelin, toimitusjohtaja
- Ingvar Larsson, Lindexin toimitusjohtaja
- Nora Malin, viestintäjohtaja 2.4.2015 alkaen
- Jukka Naulapää, lakiasiain johtaja
- Petteri Naulapää, tietohallintojohtaja 1.5.2015 alkaen
- Jouko Pitkänen, Stockmann Retail -yksikön johtaja
- Heini Pirttijärvi, henkilöstöjohtaja 2.4.2015 asti
- Björn Teir, Real Estate -yksikön johtaja

- Lauri Veijalainen, konsernin ulkomaantoimintojen kehitysjohtaja ja Real Estate -yksikön apulaisjohtaja 11.8.2015 asti ja talousjohtajana 12.8.2015 alkaen
- Pekka Vähähyyppä, varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja 14.8.2015 asti
- Tove Westermarck, kehitysjohtaja

Konsernin lähipiiriin kuuluivat tilikauden 2014 aikana seuraavat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet:

- Kaj-Gustaf Bergh, hallituksen puheenjohtaja 18.3.2014 alkaen
- Christoffer Taxell, hallituksen puheenjohtaja 18.3.2014 asti
- Kari Niemistö, hallituksen varapuheenjohtaja ja jäsen
- Eva Liljebloom, hallituksen jäsen
- Charlotta Tallqvist-Cederberg, hallituksen jäsen
- Carola Teir-Lehtinen, hallituksen jäsen
- Dag Wallgren, hallituksen jäsen
- Per Sjödel, hallituksen jäsen
- Kjell Sundström, hallituksen jäsen ja strategiajohtaja 26.5.2014 alkaen
- Hannu Penttilä, toimitusjohtaja 26.8.2014 asti
- Per Thelin, toimitusjohtaja 10.11.2014 alkaen
- Göran Bille, Muotiketjut-yksikön johtaja, Lindexin toimitusjohtaja 6.6.2014 asti
- Ingvar Larsson, Muotiketjut-yksikön johtaja, Lindexin toimitusjohtaja 6.6.2014 alkaen
- Jukka Naulapää, lakiasiain johtaja
- Jouko Pitkänen, Stockmann Retail -yksikön johtaja 1.11.2014 alkaen
- Heini Pirttijärvi, henkilöstöjohtaja
- Maisa Romanainen, varatoimitusjohtaja ja tavarataloryhmän johtaja 31.10.2014 asti
- Björn Teir, Real Estate -yksikön johtaja 1.11.2014 alkaen
- Lauri Veijalainen, konsernin ulkomaantoimintojen kehitysjohtaja ja Real Estate -yksikön apulaisjohtaja 1.11.2014 alkaen
- Pekka Vähähyyppä, varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja
- Tove Westermarck, kehitysjohtaja 1.11.2014 alkaen

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet on esitetty emoyhtiön liitetietojen osakkeet ja osuudet -osiossa.

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

Johdon työsuhde-etuudet

Palkat ja palkkiot

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän työsuhde-etuudet, euroa 2015	Toimitusjohtaja	Muut johtoryhmän jäsenet	Yhteensä
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	430 516	2 306 281	2 736 797
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	0	0	0
Muut pitkäaikaiset etuudet	27 998	83 670	111 668
Irtisanomisen yhteydessä suoritettut etuudet	0	0	0
Osakeperusteiset maksut	0	0	0
Työsuhde-etuudet yhteensä	458 514	2 389 951	2 848 465

Hallituksen palkkiot, euroa 2015	Kiinteät vuosipalkkiot *	Osallistumisen perusteella maksettavat palkkiot	Yhteensä
Bergh Kaj-Gustaf	76 000	11 500	87 500
Chetkovich Torborg	38 000	4 500	42 500
Niemistö Kari	49 000	7 000	56 000
Sjödel Per	38 000	6 000	44 000
Tallqvist-Cederberg Charlotta	38 000	7 000	45 000
Hienonen Jukka	38 000	8 700	46 700
Teir-Lehtinen Carola	38 000	10 200	48 200
Wallgren Dag	38 000	13 000	51 000
Liljebloom Eva		1 000	1 000
Hallituksen palkkiot yhteensä	353 000	68 900	421 900

Avainhenkilöiden palkat ja palkkiot yhteensä, euroa

3 270 365

*osakkeina maksettu 30 411 kpl vuonna 2015

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän työsuhde-etuudet, euroa 2014	Toimitusjohtaja	Muut johtoryhmän jäsenet	Yhteensä
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	562 354	2 154 787	2 717 141
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	198 280	213 131	411 411
Muut pitkäaikaiset etuudet	4 856	160 554	165 410
Irtisanomisen yhteydessä suoritettut etuudet	0	0	0
Osakeperusteiset maksut	0	0	0
Työsuhde-etuudet yhteensä	765 490	2 528 472	3 293 962

Hallituksen palkkiot, euroa 2014	Kiinteät vuosipalkkiot *	Osallistumisen perusteella maksettavat palkkiot	Yhteensä
Bergh Kaj-Gustaf	76 000	8 000	84 000
Liljebloom Eva	38 000	8 000	46 000
Niemistö Kari	49 000	9 000	58 000
Sjödell Per	38 000	8 500	46 500
Tallqvist-Cederberg Charlotta	38 000	9 000	47 000
Teir-Lehtinen Carola	38 000	8 500	46 500
Wallgren Dag	38 000	8 500	46 500
Sundström Kjell	38 000	2 000	40 000
Taxell Christoffer	0	1 000	1 000
Hallituksen palkkiot yhteensä	353 000	61 500	415 500
Avainhenkilöiden palkat ja palkkiot yhteensä, euroa			3 709 462

* osakkeina maksettu 16 708 kpl vuonna 2014 osakkeina

Avainhenkilöoptiot 2010

Konsernin johtoryhmällä oli 31.12.2015 myönnettyjä ja toteutettavissa olevia optioita 82 400 kpl.

Johdon eläkesitoumukset

Toimitusjohtaja Per Thelinin eläkeikä määräytyy Suomen työeläkelainsäädännön mukaisesti. Eläke kertyy työntekijäin eläkelain ja yhtiön ottaman erillisen maksuperusteisen eläkevakuutuksen mukaisesti. Vuonna 2015 vakuutusmaksu oli 27 988 euroa (4 856 euroa vuonna 2014).

Johtoryhmän jäsenten eläkeikä on kunkin johtajasopimuksesta riippuen 63 tai 65 vuotta. Toimitusjohtajan lisäksi kahdella johtoryhmän jäsenellä oli vuoden 2015 lopussa yhtiön ottama erillinen maksuperusteinen eläkevakuutus. Eläkevakuutusten kustannukset vuonna 2015 olivat muiden kuin toimitusjohtajan osalta 83 670 euroa (160 554 euroa vuonna 2014).

Muut lähipiiritapahtumat

Hallituksen jäsenille on maksettu muita korvauksia yhteensä 257 352 euroa vuonna (291 000 euroa vuonna 2014).

31. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty Stockmann Oyj Abp:n rahoitustoimintoon hallituksen hyväksymän toimintapolitiikan mukaisesti.

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernille kohtuuhintainen rahoitus kaikissa olosuhteissa sekä vähentää markkinariskien vaikutuksia konsernin tulokseen ja taseeseen. Stockmann Oyj:n talousjohtajan alaisuudessa toimiva rahoitusosasto huolehtii konsernin rahoitusriskien hallinnasta ja suojaustoimenpiteistä. Stockmannin rahoitustoiminto toimii myös konsernin sisäisenä pankkina. Rahoitustoiminnolle on määritetty yksityiskohtaiset toimintaohjeet, jotka sisältävät rahoitusriskien hallinnan periaatteet sekä likviditeetin ja rahoituksen hallinnan. Liiketoimintaryhmillä on erillinen ohje valuuttaposition suojauksesta.

Konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttariski, korkoriski, likviditeetti- ja maksuvalmiusriski sekä vastapuoliriski.

Konsernin taseessa olevat rahoitusriskit ja kaupallisiin rahavirtoihin liittyvät rahoitusriskit sekä valitut suojausstrategiat raportoidaan hallitukselle neljännesvuosittain ja konsernijohdolle kuukausittain.

Valuuttariski

Konsernin valuuttariski muodostuu ulkomaan valuuttamääräisistä myynneistä ja ostoista sekä tase-eristä, kuten myös ulkomaan yksiköihin tehdyistä valuuttamääräisistä nettoinvestoinneista.

Transaktioriski

Stockmannin transaktioriski muodostuu konsernin liiketoimintayksiköiden myyntiin ja ostoihin liittyvistä valuuttavirroista sekä ulkomaan valuuttamääräisistä veloista ja saamisista. Tärkeimmät myyntivaluutat vuonna 2015 olivat euro, Ruotsin kruunu, Venäjän rupla ja Norjan kruunu. Tärkeimmät ostovaluutat olivat euro, Yhdysvaltain dollari, Venäjä rupla ja Ruotsin kruunu. Vuonna 2015 valuuttamääräisen myynnin osuus konsernin koko myynnistä oli 46 prosenttia (2014: 48 prosenttia sisältäen Seppälän). Transaktioriskin sisältäviä valuuttamääräisiä ostoja oli 31 prosenttia (2014: 26 prosenttia sisältäen Seppälän) konsernin ostoista. Lisäksi konsernilla on Venäjällä ja Ruotsissa pääosin paikallisia valuuttamääräisiä ostoja, joihin ei sisälly transaktioriskiä. Vuonna 2015 näiden ostojen osuus oli 9 prosenttia (2014: 11 prosenttia) konsernin ostoista. Venäjän tavarataloliiketoiminnan myynnin myötä ruplamääräiset myynnit ja ostot tulevat vähentymään merkittävästi vuoden 2016 aikana. Valuuttamääräisen myynnin osuus ilman Venäjän tavarataloliiketoimintaa oli 39 prosenttia vuonna 2015. Ilman Venäjän tavarataloliiketoimintaa transaktioriskin sisältäviä valuuttamääräisiä ostoja oli 36 % ja ilman transaktioriskiä olevia ostoja 3 % vuonna 2015.

Liiketoimintayksiköt vastaavat tulevien valuuttamääräisten nettokassavirtojen ennustamisesta ja niihin liittyvän valuuttariskin hallinnasta. Liiketoiminnan kassavirtoihin liittyvän valuuttariskin hallinta perustuu 6 kuukauden ennakoituihin kassavirtoihin. Suojausaika on yleensä enintään 6 kuukautta, ja yksittäisten valuuttojen suojausaste voi vaihdella välillä 0–100 %. Sopimuksiin perustuvia kassavirtoja voidaan suojata pidemmiksi ajoiksi.

Ennakoitujen kassavirtojen suojaamiseen käytetyt valuuttajohdannaiset luokitellaan IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot täyttäväksi. Kaikki konsernin kassavirtojen suojausiksi luokiteltavat sopimukset erääntyvät lokakuuhun 2016 mennessä. Näistä suojausinstrumenteista aiheutuva voitto tai tappio vaikuttaa konsernin liikevoittoon samalla jaksolla, jolla ennakoidut suojatut erät vaikuttavat tuottoon, eli noin 4 kuukautena erääntymisen jälkeen. Tietoja näiden suojausten käyvästä arvosta on liitteessä 28. Alla olevassa taulukossa on esitetty kassavirtoja suojaavat johdannaiset valuutoittain. Valuuttajohdannaisista on huomioitu sekä osto- että myyntivaluutta.

Kassavirtoja suojaavat valuuttajohdannaiset

milj. euroa	2015	2014
USD	65,2	59,3
SEK	-26,7	-28,5
NOK	-19,9	-14,7
EUR	-17,6	-11,7

Herkkyysanalyysi, kassavirtoja suojaavat johdannaiset, vaikutus omaan pääomaan verojen jälkeen, kun euro vahvistuu tai heikkenee 10 %

2015 milj. euroa	USD	SEK	NOK
Muutos + 10 %	-4,6	-1,3	1,4
Muutos - 10 %	5,7	1,5	-1,7

2014 milj. euroa	USD	SEK	NOK
Muutos + 10 %	-4,2	-0,6	1,0
Muutos - 10 %	5,1	0,7	-1,3

Suurin osa kassavirtoja suojaavista johdannaisista on Lindexin nimissä. Lindexin toimintavaluutta on Ruotsin kruunu. Tilikauden lopussa Yhdysvaltain dollarimääräiset kassavirran suojaukset kattoivat noin 69 % konsernin tuleville 6 kuukaudelle ennakoituista dollarimääräisistä nettokassavirroista.

Ulkomaiset tytäryhtiöt rahoitetaan ensisijaisesti paikallisessa valuutassa, joten ulkomaisille tytäryhtiöille syntyy merkittävää transaktioriskiä ainoastaan valuuttamääräisistä ostoista sekä myynneistä. Stockmannin taseessa oleviin valuuttamääräisiin saamisiin ja velkoihin liittyvän valuuttariskin hallinnasta vastaa konsernin rahoitustoiminto. Suojausaste voi vaihdella välillä 0–100 %.

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin transaktiopoistio, joka koostuu valuuttamääräisistä saamisista ja veloista sekä näitä suojaavista johdannaisista. Tulevaisuuteen ennustettuja kassavirtoja sekä niitä suojaavia johdannaisia ei ole huomioitu taulukossa. Venäjällä toimivien tytäryritysten toimintavaluutaksi on määritelty euro ja niiden tilinpäätökset on muunnettu euroiksi IAS 21 -standardin mukaisesti. Siksi valuuttakurssiriski kohdistuu vain monetaarisiin eriin.

Konsernin transaktiopoistiot

2015, milj. euroa	SEK	GBP	RUB*	NOK	CZK	USD	PLN
Saamiset	888,3	11,0	2,7	12,4	33,1	9,7	9,6
Lainat rahoituslaitoksilta	-384,3			-0,5			
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-67,1	-0,5	-1,7	-0,2		-21,2	
Valuuttapositio taseessa	436,9	10,5	1,0	11,7	33,1	-11,5	9,6
Tase-eriä suojaavat valuuttajohdannaiset	-404,7	-4,1		-10,1	-31,5	17,2	-7,6
Nettosijoitusta suojaavat valuuttalainat	15,1						
Nettopositio taseessa	47,3	6,4	1,0	1,6	1,6	5,7	2,0

2014, milj. euroa	SEK	GBP	RUB*	NOK	CZK	USD	PLN
Saamiset	851,9	1,0	0,9	12,4	28,1	12,7	8,3
Lainat rahoituslaitoksilta	-453,4	-0,1		-2,0		-0,2	
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-50,4	-0,4	-1,8	-0,2		-23,8	
Valuuttapositio taseessa	348,1	0,5	-0,9	10,2	28,1	-11,3	8,3
Tase-eriä suojaavat valuuttajohdannaiset	-316,8			-7,1	-25,2	20,1	-7,6
Nettosijoitusta suojaavat valuuttalainat	37,6						
Nettopositio taseessa	68,9	0,5	-0,9	3,1	2,9	8,8	0,7

*) Stockmann Retailin Venäjän tavarataloliiketoimintaan liittyvät omaisuuserät ja velat on luokiteltu 31.12.2015 taseessa myytävänä oleviksi omaisuuseriksi ja on jätetty pois laskelmasta

Euron 10 % vahvistumisella tai heikentymisellä muita valuttoja vastaan olisi seuraavan taulukon osoittama vaikutus tulokseen verojen jälkeen. Herkkyysanalyysi perustuu yläpuolella olevan taulukon positioihin.

Herkkyyshanalyysi, vaikutus tulokseen verojen jälkeen

2015 milj. euroa	SEK	GBP	RUB*	NOK	CZK	USD	PLN
Muutos + 10 %	-3,4	-0,5	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4	-0,1
Muutos - 10 %	4,2	0,6	0,1	0,1	0,1	0,5	0,2

2014 milj. euroa	SEK	GBP	RUB*	NOK	CZK	USD	PLN
Muutos + 10 %	-5,0	0,0	0,1	-0,2	-0,2	-0,6	0,0
Muutos - 10 %	6,1	0,0	-0,1	0,3	0,2	-0,8	0,1

*) Stockmann Retailin Venäjän tavarataloliiketoimintaan liittyvät omaisuuserät ja velat on luokiteltu 31.12.2015 taseessa myytävänä oleviksi omaisuuseriksi ja on jätetty pois laskelmasta

Translaatoriski

Stockmann-konsernille aiheutuu translaatoriskiä, kun ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset muunnetaan euromääräisiksi konsernitilinpäätöksessä.

Valuuttakurssimuutosten vaikutukset näkyvät valuuttamääräisten nettoinvestointien osalta konsernin oman pääoman muuntoeroina. Stockmann suojautuu oman pääoman translaatoriskiltä valikoidusti valuuttamääräisillä lainoilla tai johdannaisilla. Suojauspäätöksiä tehtäessä huomioidaan mahdollisen suojaustoimen vaikutus konsernin tulokseen, taseeseen ja kassavirtoihin sekä suojauskustannukset.

Seuraavassa taulukossa on esitetty millainen vaikutus omaan pääomaan on euron 10 % muutoksella suhteessa konsernin toimintavaltuutuksiin. Herkkyyshanalyysissä on huomioitu valuuttamääräisten nettoinvestointien muutos euroiksi sekä näitä suojaavat lainat ja johdannaiset. Venäjällä toimivien tytäryritysten toimintavaltuutaksi on määriteltä euro ja niiden tilinpäätökset muunnetaan euroiksi IAS 21 -standardin mukaisesti, joten niistä ei aiheudu oman pääoman translaatoriskiä.

Herkkyyshanalyysi, vaikutus omaan pääomaan

2015 milj. euroa	SEK
Muutos + 10 %	-11,9
Muutos - 10 %	14,6

2014 milj. euroa	SEK
Muutos + 10 %	-8,3
Muutos - 10 %	10,2

Korkoriski

Korkotason vaihtelut vaikuttavat konsernin korkokuluihin ja -tuottoihin. Konsernilla on Lindexin oston seurauksena merkittävät Ruotsin kruunumääräiset varat, jotka on rahoitettu Ruotsin kruunumääräisellä lainalla ja/tai lainalla, joka on vaihdettu Ruotsin kruunuksi. Näin ollen Stockmann pääasiassa altistuu Ruotsin korkotason vaihtelulle. Konsernin korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkotason muutosten aiheuttamaa epävarmuutta Stockmannin tulokseen. Korkoriskiä hallitaan hajauttamalla konsernin lainanottoa ja sijoituksia toisaalta eri maturiteetteihin ja toisaalta vaihtuva- ja kiinteäkorkoisiin instrumentteihin. Laina- ja sijoitussalkun koronmääritysjakson keskimääräinen pituus on enintään viisi vuotta. Korkoriskin hallinnassa voidaan käyttää korkojohdannaisia. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 Stockmannin korollisten lainojen ja pankkisaamisten koronmääräytymisjakso oli 7,6 kuukautta. Korkojohdannaisia ei ollut käytössä.

Seuraavassa taulukossa on yhteenveto konsernin korollisen velan ja pankkisaamisten koronmuutoksen ajankohdasta tilinpäätöshetkellä 31.12.2015

Ajankohta, jona koronmuutos tapahtuu, milj. euroa	< 1 kuukausi	1–12 kuukautta	1–3 vuotta	3–5 vuotta	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat			149,5		149,5
Lainat rahoituslaitoksilta		382,5			382,5
Rahoitusleasingvelat		0,1			0,1
Muut korolliset velat	87,7	163,6			251,3
Yhteensä	87,7	546,2	149,5		783,4
Rahat ja pankkisaamiset	-19,1				-19,1
Yhteensä	68,6	546,2	149,5		764,3

Seuraavassa taulukossa on yhteenveto konsernin korollisen velan ja pankkisaamisten koronmuutoksen ajankohdasta tilinpäätöshetkellä 31.12.2014:

Ajankohta, jona koron- muutos tapahtuu, milj. euroa	< 1 kuukausi	1–12 kuukautta	1–3 vuotta	3–5 vuotta	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat				149,3	149,3
Lainat rahoituslaitoksilta	81,5	382,6			464,1
Rahoitusleasingvelat		0,4	0,1		0,5
Muut korolliset velat	104,0	116,1			220,0
Yhteensä	185,5	499,0	0,1	149,3	833,9
Rahat ja pankkisaamiset	-29,3				-29,3
Yhteensä	156,2	499,0	0,1	149,3	804,6

Markkinakorkojen nousu yhdellä prosenttiyksiköllä vaikuttaisi laskennallisesti tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 Stockmannin tulokseen verojen jälkeen enintään -3,5 miljoonaa euroa (2014: -3,9 miljoonaa euroa). Yhden prosenttiyksikön markkinakorkojen laskulla olisi erittäin vähäinen vaikutus Stockmannin tulokseen verojen jälkeen, sillä monet markkinakorot ovat jo nyt negatiivisia eikä Stockmann hyödy negatiivisista koroista. Konsernilla ei tilinpäätöshetkellä ollut suoraan omaan pääomaan kirjattavia eriä.

Sähkön hintariski

Lindex käyttää sähköjohdannaisia pienentääkseen tuleviin sähköhankintoihinsa liittyvää hintariskiä. Lindexin rahoituspolitiikan mukaan tulevien sähköhankintojen suojausaste on enintään 100 % seuraavan kolmen vuoden aikana. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 sähkön markkinahinnan 10 prosenttiyksikön muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Stockmannin tulokseen tai omaan pääomaan verojen jälkeen.

Likviditeetti- ja maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriski tarkoittaa yrityksen riskiä joutua maksukyvyttömäksi likvidien varojen riittämättömyyden tai rahoituksen hankkimisvaikeuksien seurauksena. Rahoitusriskin minimoimiseksi konsernin lähivuosien rahoitustarpeet on katettu pitkäaikaisilla luottolimiiteillä. Lisäksi Stockmannilla on oltava riittävän suuri maksuvaranto. Stockmannin maksuvarannon tulee olla vähintään keskimääräisesti kuukauden liiketoiminnan kassastamaksuja vastaava määrä. Maksuvarantoon lasketaan kassavarat sekä käyttämättömät sitovat ja ei-sitovat rahoitusresurssit.

Vuoden lopussa Stockmannilla oli rahoituslimiittejä yhteensä 1 482 miljoonan edestä, joista käytössä oli 783 miljoonaa euroa. Sitovia rahoituslimiittejä oli yhteensä 861 miljoonaa, joista 561 miljoonaa oli käytössä. Lisäksi konsernilla on mahdollisuus saada työeläkevakuutusyhtiöltä vakuutta vastaan enintään 177 miljoonan sitova rahoituslimiitti. Stockmannin pitkäaikaiset rahoituslimiitit koostuvat pääosin sitovista kahdenkeskisistä sopimuksista kuuden pankin kanssa. Näiden limiittien yhteismäärä oli 684 miljoonaa euroa ja ne erääntyvät helmikuussa 2019. Stockmannilla on myös Nasdaq Helsinkiin listattu 150 miljoonan euron suuruinen joukkovelkakirjalaina, joka erääntyy vuonna 2018. Joulukuussa 2015 Stockmann laski liikkeelle 85 miljoonan hybridilainan, jota käytettiin lyhytaikaisten velkojen maksuun. Hybridilainaa käsitellään IFRS-standardien mukaan laaditussa konsernitilinpäätöksessä yhtiön omana pääomana. Lyhytaikainen rahoituslimiitti muodostuu 600 miljoonan euron kotimaisesta yritystodistusohjelmasta sekä pankkien tililimiiteistä. Vuoden 2015 lopussa liikkeelle laskettujen yritystodistusten määrä oli 218 miljoonaa euroa.

Stockmannin lainat ovat vakuudettomia. Sitoviin kahdenkeskisiin rahoituslimiitteihin sisältyy omavaraisuusaste-kovenantti. Oman pääoman kovenanttiehtoa on tilikauden aikana tarkennettu vastaamaan Venäjän tavarataloliiketoimintakaupan sekä kiinteistöjen käyvän arvon vaikutuksia. Lainasopimusten ehdot ovat tilikaudella täyttyneet.

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset

milj. euroa	2015	2014
Rahat ja pankkisaamiset	19,1	29,3
Luottolimiitti, erääntyy 2016		1,8
Luottolimiitti, erääntyy 2017		
Luottolimiitti, erääntyy 2018		
Luottolimiitti, erääntyy 2019	300,0	294,7
Luottolimiitti, erääntyy 2020 +		
Muut rahoituslimiitit	1,7	1,4
Yhteensä	320,8	327,3

Rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuvat kassavirrat, jotka sisältävät rahoituskulut, olivat 31.12.2015 seuraavat:

milj. euroa	Tasearvo	2016	2017	2018	2019	2020+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	149,5	-5,1	-5,0	-155,0			-165,2
Lainat rahoituslaitoksilta	382,5	-7,4	-6,4	-6,4	-385,3		-405,5
Rahoitusleasingvelat	0,1	-0,1					-0,1
Muut korolliset velat	251,3	-250,1	-3,0				-253,1
Ostovelat ja muut velat	201,6	-201,6					-201,6
Yhteensä	985,0	-464,3	-14,4	-161,4	-385,3		-1 025,5
Johdannaiset							
Valuuttajohdannaiset	5,6						
saamiset		365,1					365,1
velat		-370,6					-370,6
Sähköjohdannaiset	0,5						
nettokassavirta		-0,2	-0,2	-0,1			-0,5
Yhteensä	6,1	-5,7	-0,2	-0,1			-6,0

Rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuvat kassavirrat, jotka sisältävät rahoituskulut, olivat 31.12.2014 seuraavat:

milj. euroa	Tasearvo	2015	2016	2017	2018	2019+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	149,3	-5,1	-5,1	-5,0	-155,0		-170,2
Lainat rahoituslaitoksilta	464,1	-19,0	-61,2	-8,2	-8,2	-406,6	-503,2
Rahoitusleasingvelat	0,5	-0,4	-0,1				-0,5
Muut korolliset velat	220,1	-212,1	-8,7				-220,9
Ostovelat ja muut velat	236,7	-236,7					-236,7
Yhteensä	1 070,7	-473,3	-75,1	-13,3	-163,3	-406,6	-1 131,6
Johdannaiset							
Valuuttajohdannaiset	0,4						
saamiset		88,1					88,1
velat		-88,5					-88,5
Sähköjohdannaiset	0,2						
nettokassavirta		-0,1	0,0	0,0	0,0		-0,2
Yhteensä	0,6	-0,6	0,0	0,0	0,0		-0,7

Luotto- ja vastapuoliriski

Myyntisaamiset sekä sijoituksiin ja johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset altistavat konsernin luottoriskille. Sijoituksiin ja johdannaissopimuksiin liittyvää vastapuoliriskiä hallitaan hallituksen hyväksymien vastapuolilimiittien avulla. Johdannaissopimuksia tehdään vain vakavaraisiksi ja luottokelpoisuudeltaan hyväksi arvioitujen vastapuolten kanssa. Kassavarojen sijoituksia tehdään rahoitusinstrumentteihin, joiden arvioidaan olevan likvidejä ja joihin liittyvän riskin katsotaan olevan alhainen. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2015 konsernin likvidit varat koostuivat pääasiassa pankeissa olevista talletuksista, joiden maturiteetti on erittäin lyhyt. Konsernilla ei ole merkittävää kaupallisiin myyntisaataviin liittyvää luottoriskiä, koska saatavakannat koostuvat suuresta määrästä pieniä saatavia ja asiakkaat ovat pääosin yksityishenkilöitä, joiden luottokelpoisuus on tarkistettu.

Myyntisaamisten ikäanalyysi

Milj. euroa *	2015	2014
Erääntymättömät myyntisaamiset	14,9	16,5
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	1,7	1,4
31-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,6	0,3
61-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,2	0,4
91-120 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,4	0,4
Yli 120 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,4	0,6
Yhteensä	18,3	19,5

*) Stockmann Retailin Venäjän tavarataloliiketoimintaan ja Hobby Hall -etäkauppaliiketoimintaan liittyvät omaisuuserät ja velat on luokiteltu 31.12.2015 taseessa myytävänä oleviksi omaisuuseriksi, lisätietoja liitetiedossa 3.

Myyntisaamisten kirjanpitoarvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää. Myyntisaamisista on vuonna 2015 kirjattu arvonalentumista 0,3 milj. euroa (2014: 0,4 miljoonaa euroa), joka kohdistui pääosin yli

120 päivää erääntyneisiin myyntisaamisiin. Kokemuksen perusteella Stockmann arvioi, että erääntymättömiin myyntisaamisiin ei ole tarvetta tehdä arvonalentumista.

Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on tehokas pääomarakenne, joka varmistaa konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa toimialan volatilisuudesta riippumatta. Vaikka konsernilla ei ole luottolaitoksen antamaa julkista luottoluokitusta, konsernin tavoitteena on ylläpitää samantapainen pääomarakenne kuin muilla hyvän luottoluokituksen omaavilla vähittäiskauppaa harjoittavilla yhtiöillä. Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä oman pääoman osuudella kokonaispääomasta (equity ratio). Lindex-konsernin hankinnan jälkeen on Stockmann-konsernilla ollut merkittävästi Ruotsin kruunumääräisiä varoja, jotka konserni on suojannut kruunumääräisellä ulkoisella lainalla ja/tai termiineillä. Ruotsin kruunun arvon vaihtelut ovat siten vaikuttaneet sekä varojen että velkojen määrään yhtä paljon. Strategisena tavoitteena on vähintään 40 prosentin omavaraisuusaste. Oman pääoman osuus kokonaispääomasta 31.12.2015 oli 46,1 % (39,3 % 31.12.2014).

32. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Stockmann saattoi loppuun vetäytymisensä tavarataloliiketoiminnasta Venäjällä myymällä venäläisen tytäryhtiönsä AO Stockmannin Reviva Holdings Limited-yhtiölle 1.2.2016 hintaan 5 miljoonaa euroa. Reviva omistaa Debruss-yhtiön, joka harjoittaa kansainvälisen Debenhams-tavarataloketjun franchise-liiketoimintaa Venäjällä. Reviva otti haltuunsa kaikki seitsemän Stockmann-tavarataloa ja suunnittelee muuttavansa ne asteittain Debenhams-tavarataloiksi vuoden 2017 alkuun mennessä. Tavarataloliiketoiminta Venäjällä on tilinpäätöksessä luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi.

Tunnuslukuja

		Oikaistu				
		2015	2014	2013	2012	2011
Liikevaihto *)	milj. euroa	1 434,8	1 605,5	2 037,1	2 116,4	2 005,3
Liikevaihdon muutos *)	%	-10,6		-3,7	5,5	10,1
Liikevoitto *)	milj. euroa	-52,5	-77,2	54,4	87,3	70,1
Liikevoiton muutos *)	%	-31,9		-37,7	24,6	-21,0
Osuus liikevaihdosta *)	%	-3,7	-4,8	2,7	4,1	3,5
Voitto ennen veroja *)	milj. euroa	-73,7	-77,2	26,8	54,9	35,7
Voitto ennen veroja, muutos *)	%	-4,4		-51,2	54,0	-51,9
Osuus liikevaihdosta *)	%	-5,1	-4,8	1,3	2,6	1,8
Tilikauden voitto	milj. euroa	-175,0	-99,8	48,4	53,6	30,8
Osakepääoma	milj. euroa	144,1	144,1	144,1	144,1	143,7
A-osakkeet	milj. euroa	61,2	61,2	61,3	61,3	61,3
B-osakkeet	milj. euroa	82,9	82,9	82,8	82,8	82,4
Osingot ***)	milj. euroa			28,8	43,2	35,9
Oman pääoman tuotto	%	-19,4	-12,1	5,4	6,1	3,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-7,6	-4,9	3,4	5,1	4,1
Sijoitettu pääoma	milj. euroa	1 740,4	1 657,9	1 725,8	1 737,1	1 715,7
Pääoman kiertonopeus		0,9	1,1	1,2	1,2	1,2
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus		4,8	4,1	3,7	3,8	3,9
Omavaraisuusaste	%	46,1	39,3	43,8	42,8	42,2
Nettovelkaantumisaste	%	72,1	105,4	87,3	90,9	95,3
Investoinnit	milj. euroa	53,4	53,8	56,9	60,3	66,0
Osuus liikevaihdosta *)	%	3,7	3,4	2,8	2,8	3,3
Korolliset saatavat **)	milj. euroa	10,7	5,2	43,2	43,8	45,6
Korollinen vieras pääoma	milj. euroa	783,4	833,9	814,8	848,5	862,5
Korollinen nettovelka **)	milj. euroa	753,6	799,4	737,8	768,6	783,7
Taseen loppusumma	milj. euroa	2 273,9	1 936,5	2 044,6	2 087,1	2 062,7
Henkilöstökulut *)	milj. euroa	321,5	356,3	397,8	405,1	390,0
Osuus liikevaihdosta *)	%	22,4	22,2	19,5	19,1	19,4
Henkilöstö keskimäärin *)	hlöä	10 763	12 157	14 963	15 603	15 964
Liikevaihto/henkilö *)	tuhatta euroa	133,3	132,1	136,1	135,6	125,6
Liikevoitto/henkilö *)	tuhatta euroa	-4,9	-6,3	3,6	5,6	4,4
Henkilöstökulut/henkilö *)	tuhatta euroa	29,9	29,3	26,6	26,0	24,4

*) 2015 ja 2014 sisältää vain jatkuvat toiminnot.

**) Ei sisällä myytävänä olevaksi luokiteltuja Hobby Hallin korollisia saamisia.

***) Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

Osakekohtaisia tietoja

		2015	Oikaistu 2014	2013	2012	2011
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot	euroa	-1,24	-1,34	0,67	0,74	0,43
Osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot	euroa	-1,20	-0,04	0,67	0,74	0,43
Osakekohtainen tulos (laimentamaton ja laimennettu)	euroa	-2,43	-1,39			
Oma pääoma/osake	euroa	14,53	10,55	12,42	12,40	12,11
Osinko/osake*	euroa			0,40	0,60	0,50
Osinko tuloksesta*	%			59,5	80,6	116,2
Liiketoiminnan rahavirta/osake, osakeantikorjattu	euroa	0,24	0,41	1,74	1,72	0,93
Efektiivinen osinkotuotto*	%					
A-osake				3,6	4,3	3,7
B-osake				3,6	4,4	4,2
Osakkeiden P/E luku**						
A-osake**		-2,6	-4,6	16,5	18,9	31,9
B-osake**		-2,6	-4,6	16,4	18,3	28,0
Päätöskurssi 31.12.	euroa					
A-osake		6,22	6,42	11,06	14,08	13,65
B-osake		6,25	6,36	11,04	13,60	11,98
Tilikauden ylin kurssi	euroa					
A-osake		8,00	12,40	15,20	19,50	29,85
B-osake		8,41	12,58	14,92	18,68	28,48
Tilikauden alin kurssi	euroa					
A-osake		5,94	6,20	11,00	13,40	13,44
B-osake		5,98	6,21	10,75	12,12	11,60
Tilikauden keskikurssi	euroa					
A-osake		6,86	9,76	12,51	15,57	18,71
B-osake		7,10	10,00	12,50	15,19	18,68
Osakkeiden vaihto	1 000 kpl					
A-osake		2 188	933	447	436	476
B-osake		14 615	17 625	14 564	11 308	15 402
Osakkeiden vaihto	%					
A-osake		7,2	3,0	1,5	1,4	1,6
B-osake		35,2	42,5	35,1	27,3	37,4
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	milj. euroa	449,4	460,1	796,0	994,6	911,8
Osakkeiden lukumäärä 31.12.	1 000 kpl	72 049	72 049	72 049	72 049	71 841
A-osake		30 553	30 596	30 596	30 628	30 628
B-osake		41 495	41 453	41 453	41 421	41 213
Osakkeiden määrä, laimentamaton, painotettu keskiarvo	1 000 kpl	72 049	72 049	72 049	71 945	71 496
A-osake		30 590	30 596	30 601	30 628	30 628
B-osake		41 459	41 453	41 448	41 318	40 868
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, laimennettu painotettu keskiarvo	1 000 kpl	72 049	72 049	72 049	71 945	71 789
Osakkeenomistajien lukumäärä 31.12.	kpl	52 415	55 343	59 475	59 283	56 116

*) Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

**) Vuoden 2011 luvuissa on huomioitu optioiden laimennusvaikutus.

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Voitto ennen veroja	=	liikevoitto + rahoitustuotot -- rahoituskulut
Oman pääoman tuotto-%	= 100 x	$\frac{\text{tilikauden voitto}}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-%	= 100 x	$\frac{\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma}}$
Sijoitettu pääoma	=	taseen loppusumma -- laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)
Pääoman kiertonopeus	=	$\frac{\text{liikevaihto}}{\text{taseen loppusumma -- laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus		$\frac{365}{\text{vaihto-omaisuuden kiertoaika}}$
Omavaraisuusaste	= 100 x	$\frac{\text{taseen oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus}}{\text{taseen loppusumma -- saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste	= 100 x	$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} -- \text{rahavarat} -- \text{korolliset saamiset}}{\text{oma pääoma yhteensä}}$
Korollinen nettovelka	=	korollinen vieras pääoma -- rahavarat -- korolliset saamiset

Osakekohtaisten tietojen laskentaperiaatteet

Tulos/osake	=	$\frac{\text{emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos} - \text{verovaiikutuksella oikaistu hybridilainan korko osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1)}}{\text{osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä 1)}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{oma pääoma} -- \text{omien osakkeiden rahasto}}{\text{osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä 1)}}$
Osinko tuloksesta, %	= 100 x	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake osakeantikorjattu}}$
Rahavirta/osake	=	$\frac{\text{liiketoiminnan rahavirta}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1)}}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	= 100 x	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{pörssikurssi 31.12.}}$
Osakkeiden P/E-luku	=	$\frac{\text{pörssikurssi 31.12.}}{\text{tulos/osake, osakeantikorjattu}}$
Päätöskurssi 31.12.	=	osakkeiden kurssi tilinpäätöspäivänä
Tilikauden ylin kurssi	=	osakkeiden ylin kurssi tilikauden aikana
Tilikauden alin kurssi	=	osakkeiden alin kurssi tilikauden aikana
Tilikauden keskipörssi	=	osakkeiden euromääräinen vaihto jaettuna vaihdettujen osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä tilikauden aikana
Osakkeiden vaihto	=	osakkeiden osakeantien vaikutuksella korjattu kappalemääräinen vaihto
Osakekannan markkina-arvo 31.12. 1) Ilman yhtiön omistamia omia osakkeita	=	osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikursilla osakelajeittain

Stockmann Oyj Abp
Tuloslaskelma, FAS

	Viite	1.1.-31.12.2015	%	1.1.-31.12.2014	%
		euroa	Lv	euroa	Lv
LIKEVAIHTO		662 053 682,98	100,0	750 226 352,12	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	2	28 271 607,96	4,3	24 621 208,91	3,3
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:					
Ostot tilikauden aikana		-365 838 601,19		-462 515 847,30	
Varastojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)		-27 516 467,41		-2 626 218,32	
Materiaalit ja palvelut yhteensä		-393 355 068,60	59,4	-465 142 065,62	62,0
Henkilöstökulut	3	-151 984 368,34	23,0	-164 852 496,43	22,0
Poistot ja arvonalentumiset	4	-32 205 695,51	4,9	-23 903 973,05	3,2
Liiketoiminnan muut kulut	5	-232 654 789,61	35,1	-173 461 063,60	23,1
		-810 199 922,06	122,4	-827 359 598,70	110,3
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		-119 874 631,12	-18,1	-52 512 037,67	-7,0
Rahoitustuotot ja -kulut	6	9 071 172,50	1,4	-116 001 610,76	-15,5
VOITTO (TAPPIO) ENNEN					
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		-110 803 458,62	-16,7	-168 513 648,43	-22,5
Tilinpäätössiirrot	7	-1 652 178,35	-0,2	-5 847 427,14	-0,8
Tuloverot					
Edellisiltä tilikausilta		-10 166 574,75		-155 167,11	
Tuloverot yhteensä		-10 166 574,75	-1,5	-155 167,11	0,0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		-122 622 211,72	-18,5	-174 516 242,68	-23,3

Stockmann Oyj Abp
Tase, FAS

VASTAAVAA	Viite	31.12.2015 euroa	31.12.2014 euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	8		
Aineettomat oikeudet		40 689 785,77	51 172 736,70
Liikearvo			215 635,02
Muut pitkävaikutteiset menot		573 533,82	645 176,07
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		1 814 860,05	3 253 887,12
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		43 078 179,64	55 287 434,91
Aineelliset hyödykkeet	9		
Maa- ja vesialueet		13 435 033,59	13 506 524,78
Rakennukset ja rakennelmat		287 643 705,95	295 424 237,11
Koneet ja kalusto		16 328 920,19	15 374 085,30
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot		3 806 379,91	3 660 582,44
Muut aineelliset hyödykkeet		54 769,84	55 055,76
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		28 991 864,21	12 861 163,18
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		350 260 673,69	340 881 648,57
Sijoitukset	10		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		177 278 536,39	177 005 023,06
Muut osakkeet ja osuudet		10 458 905,98	10 458 939,61
Sijoitukset yhteensä		187 737 442,37	187 463 962,67
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		581 076 295,70	583 633 046,15
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		73 965 313,46	101 481 780,87
Vaihto-omaisuus yhteensä		73 965 313,46	101 481 780,87
Pitkäaikaiset saamiset			
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		888 961 460,33	863 272 786,39
Lainasaamiset muilta		7 000 000,00	
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		895 961 460,33	863 272 786,39
Lyhytaikaiset saamiset	11		
Myyntisaamiset		17 453 252,43	43 116 181,83
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		18 549 808,56	46 009 772,73
Muut saamiset		33 553,13	10 015 106,25
Siirtosaamiset		13 352 984,08	14 944 689,53
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		49 389 598,20	114 085 750,34
Rahat ja pankkisaamiset	12	5 629 233,68	9 611 707,51
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 024 945 605,67	1 088 452 025,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 606 021 901,37	1 672 085 071,26

Stockmann Oyj Abp
Tase, FAS

VASTATTAVAA	Viite	31.12.2015	31.12.2014
		euroa	euroa
OMA PÄÄOMA	13-14		
Osakepääoma		144 097 366,00	144 097 366,00
Ylikurssirahasto		186 346 445,72	186 346 445,72
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		255 735 789,28	255 735 789,28
Muut rahastot		43 728 921,17	43 728 921,17
Edellisten tilikausien voitto		-108 630 595,12	65 885 647,56
Tilikauden voitto (tappio)		-122 622 211,72	-174 516 242,68
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		398 655 715,33	521 277 927,05
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	15	130 669 578,35	129 017 400,00
PAKOLLISET VARAUKSET	16	22 034 325,18	14 796 746,54
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Hybridilaina		85 000 000,00	
Joukkovelkakirjalainat		150 000 000,00	150 000 000,00
Lainat rahoituslaitoksilta		384 300 016,40	463 149 428,75
Velat saman konsernin yrityksille		64 424 772,16	47 354 793,66
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		683 724 788,56	660 504 222,41
Lyhytaikainen vieras pääoma	17-18		
Lainat rahoituslaitoksilta			8 888 888,88
Saadut ennakot		541 383,04	851 836,66
Ostovelat		35 299 522,11	41 075 459,36
Velat saman konsernin yrityksille		1 907 277,47	3 382 402,70
Muut velat		269 581 663,85	237 423 787,61
Siirtovelat		63 607 647,48	54 866 400,05
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		370 937 493,95	346 488 775,26
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 054 662 282,51	1 006 992 997,67
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 606 021 901,37	1 672 085 071,26

Stockmann Oyj Abp
Rahoituslaskelma

	2015 euroa	2014 euroa
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tilikauden voitto (tappio)	-122 622 211,72	-174 516 242,68
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	27 117 127,54	23 903 973,05
Pysyvien vastaavien arvonalentumiset	5 088 567,97	
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	57 665 321,12	14 819 241,88
Rahoitustuotot ja -kulut	-9 071 172,50	115 611 040,18
Tilinpäätössiirrot	1 652 178,35	5 847 427,14
Tuloverot	10 166 574,75	155 167,11
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-5 725 766,84	40 479 015,36
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	27 516 467,41	2 626 218,32
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-13 813 306,74	-10 848 696,01
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-20 973 530,61	-24 553 620,49
Saadut korot liiketoiminnasta	654 973,84	408 761,82
Maksetut välittömät verot	142 531,34	-239 758,90
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	-42 202 246,09	-6 307 473,22
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-29 599 172,10	-29 875 054,11
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	403 000,00	60 200,00
Lainasaamisten takaisinmaksut		51 791 233,50
Sijoitukset tytäryhtiöihin	-273 513,33	-75 254 380,43
Saadut osingot investoinneista	25 566 606,25	84 234 328,56
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-3 903 079,18	30 956 327,52
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainasaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	3 312 968,05	20 651 589,07
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+)/ takaisinmaksut (-)	-48 414 506,24	-128 770 146,64
Pitkäaikaisten lainojen nostot	262 839 809,96	607 037 995,98
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-175 615 420,33	-492 439 764,40
Maksetut osingot		-28 819 473,20
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	42 122 851,44	-22 339 799,19
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-3 982 473,83	2 309 055,11
Rahavarat tilikauden alussa	9 611 707,51	7 302 652,40
Rahavarat tilikauden lopussa	5 629 233,68	9 611 707,51

Tilinpäätöksen liitetiedot

1. LAATIMISPERIAATTEET

Stockmann Oyj Abp:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin.

Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Rahoituksen kurssivoitot ja kurssitappiot on kirjattu nettomääräisinä muihin rahoitustuottoihin tai muihin rahoituskuluihin.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty välilliset verot, myönnetyt alennukset ja valuuttakurssierot.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään liiketoimintaan liittyvien pysyvien vastaavien myyntivoitot, liiketoimintojen myynnistä saadut korvaukset sekä palveluveloitukset tytäryhtiöiltä.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on välittöminä veroina kirjattu tilikauden tulosta vastaavat verot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuunpannut tai palautetut verot. Laskennallisia veroja ei sisällytetä emoyhtiön tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuon, josta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Tasearvoihin sisältyy lisäksi maa-alueiden ja rakennusten arvonorotuksia. Arvonkorotukset on tehty vuosien 1950 ja 1984 välisenä aikana, ja ne perustuvat kiinteistöarvioijien silloisiin arvioihin. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja.

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden alkuperäiseen hankintamenuon ja arvioituun taloudelliseen käyttöaikaan seuraavasti:

-	Aineettomat hyödykkeet	3 - 10 vuotta
-	Liikearvo	5 vuotta
-	Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	5 - 10 vuotta
-	Rakennukset	20 - 50 vuotta
-	Koneet ja kalusto	4 - 10 vuotta
-	Autot ja ATK-laitteet	3 - 5 vuotta

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Yhtiön pysyvien vastaavien sijoitukset on arvostettu hankintahintaan tai, mikäli niiden käypä arvo on pysyvästi alentunut, tähän alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty alimman arvon periaatetta eli varasto on merkitty taseeseen hankintamenuon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen luovutushinnan mukaiseen alimpaan arvoon. Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty painotetun keskihankintahinnan menetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot.

Johdannaisinstrumentit

Valuuttariskien suojaamiseksi tehdyt johdannaisinstrumentit on arvostettu käypään arvoon. Johdannaisinstrumentteihin liittyvät kurssi- ja korkoerot on jaksotettu suoriteperiaatteen mukaisesti rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi.

2. Liiketoiminnan muut tuotot

euroa	2015	2014
Konserniyrityksiltä laskutetut palvelut	26 318 210,54	22 428 308,23
Saatavat perinnästä	1 446 898,33	1 785 651,34
Muut luovutusvoitot	179 293,26	3 952,00
Liiketoiminnan muut tuotot	327 205,83	403 297,34
Yhteensä	28 271 607,96	24 621 208,91

3. Henkilöstökulut

euroa	2015	2014
Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa palkat ja palkkiot	458 514,00	739 812,00
Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	421 900,00	414 500,00
Muun henkilökunnan palkat	118 422 569,85	128 801 846,88
Sairasajan palkat	3 935 751,47	4 300 995,76
Eläkekulut	21 629 834,44	23 205 708,43
Muut henkilösivukulut	7 115 798,58	7 389 633,36
Yhteensä	151 984 368,34	164 852 496,43

Henkilöstö keskimäärin**4 497**

4 855

Johdon eläkesitoumukset

Toimitusjohtaja Per Thelinin eläkeikä määräytyy Suomen työeläkelainsäädännön mukaisesti. Eläke kertyy työntekijän eläkelain ja yhtiön ottaman erillisen maksuperusteisen eläkevakuutuksen mukaisesti. Vuonna 2015 lisäeläkkeen vakuutusmaksu oli 27 988 euroa (2014: 4 856 euroa). Johtoryhmän jäsenten eläkeikä on kunkin johtajasopimuksesta riippuen 63 tai 65 vuotta. Toimitusjohtajan lisäksi kahdella johtoryhmän jäsenellä oli vuoden 2015 lopussa yhtiön ottama erillinen maksuperusteinen eläkevakuutus. Eläkevakuutusten kustannukset vuonna 2015 olivat muiden kuin toimitusjohtajan osalta 83 670 euroa (2014: 160 554 euroa).

4. Poistot ja arvonalentumiset

euroa	2015	2014
Aineettomat oikeudet	14 923 654,18	7 987 280,45
Liikearvo	215 635,02	431 270,05
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	1 467 921,38	1 332 421,36
Rakennukset ja rakennelmat	9 202 857,13	9 184 703,19
Koneet ja kalusto	6 395 627,80	4 968 298,00
Yhteensä	32 205 695,51	23 903 973,05

5. Liiketoiminnan muut kulut

euroa	2015	2014
Liikepaikkakulut	70 216 701,96	84 677 493,75
Markkinointikulut	28 169 710,03	26 986 582,62
IT- ja tietoliikennekulut	16 327 864,06	21 486 614,09
Tavarankäsittelykulut	15 415 902,02	17 117 563,64
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	1 358 688,00	2 253 632,13
Luottotappiot	51 351 912,94	-1 557 221,06
Muut kulut	49 814 010,60	22 496 398,43
Yhteensä	232 654 789,61	173 461 063,60

Tilintarkastajien palkkiot

euroa	2015	2014
Tilintarkastus	130 000,00	145 957,03
Veroneuvonta	338 000,00	122 283,68
Kirjalliset todistukset ja lausunnot	6 500,00	7 557,50
Muut neuvontapalvelut	264 500,00	40 347,50
Yhteensä	739 000,00	316 145,71

6. Rahoitustuotot ja -kulut

euroa	2015	2014
Osingot saman konsernin yrityksiltä	17 137 167,42	105 068 959,48
Muut osinkotuotot	89 598,10	115 963,50
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	24 297 812,91	33 666 532,89
Korkotuotot konsernin ulkopuolisilta	521 155,26	55 072,84
Korkokulut saman konsernin yrityksille	-637 200,62	-2 170 209,72
Korkokulut konsernin ulkopuolisille	-18 974 741,43	-22 505 547,58
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-6 404 118,86	-187 005 673,88
Muut rahoituskulut konsernin ulkopuolisille	-2 917 156,25	-26 689,01
Kurssivoitot ja -tappiot (netto)	-4 041 344,03	-43 200 019,28
Yhteensä	9 071 172,50	-116 001 610,76

7. Tilinpäätössiirrot

euroa	2015	2014
Suunnitelman mukaisten ja kirjattujen poistojen välinen erotus		
Aineettomat oikeudet	765 932,17	-1 088 581,27
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	329 054,17	183 205,00
Rakennukset	-3 485 376,06	-5 031 460,68
Koneet ja kalusto	738 211,40	89 409,81
Yhteensä	-1 652 178,32	-5 847 427,14

Pysyvät vastaavat**8. Aineettomat hyödykkeet**

Aineettomat oikeudet

euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	66 825 018,47	40 599 779,39
Lisäykset	174 775,78	2 609 088,36
Siirrot erien välillä	4 572 096,36	27 981 540,50
Vähennykset	-8 176 430,55	-4 365 389,78
Hankintameno 31.12.	63 395 460,06	66 825 018,47
Kertyneet poistot 1.1.	15 652 281,77	12 030 349,74
Vähennysten poistot	-7 870 261,66	-4 365 348,42
Tilikauden poisto	14 923 654,18	7 987 280,45
Kertyneet poistot 31.12.	22 705 674,29	15 652 281,77
Kirjanpitoarvo 31.12.	40 689 785,77	51 172 736,70

Liikearvo

euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1. ja 31.12.	2 156 350,22	2 156 350,22
Kertyneet poistot 1.1.	1 940 715,20	1 509 445,15
Tilikauden poisto	215 635,02	431 270,05
Kertyneet poistot 31.12.	2 156 350,22	1 940 715,20
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	215 635,02

Muut pitkävaikutteiset menot

euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	716 422,36	
Siirrot erien välillä		716 422,36
Hankintameno 31.12.	716 422,36	716 422,36
Kertyneet poistot 1.1.	71 246,29	
Tilikauden poisto	71 642,25	71 246,29
Kertyneet poistot 31.12.	142 888,54	71 246,29
Kirjanpitoarvo 31.12.	573 533,82	645 176,07

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	3 253 887,12	21 918 022,96
Lisäykset	3 133 069,30	10 993 115,73
Siirrot erien välillä	-4 572 096,36	-29 657 251,57
Hankintameno 31.12.	1 814 860,06	3 253 887,12
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 814 860,06	3 253 887,12
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	43 078 179,65	55 287 434,91

9. Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	7 608 174,20	6 593 808,38
Siirrot erien välillä		1 095 806,38
Vähennykset	-71 491,19	-81 440,56
Hankintameno 31.12.	7 536 683,01	7 608 174,20
Arvonkorotukset 1.1. ja 31.12.	5 898 350,58	5 898 350,58
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 435 033,59	13 506 524,78

Rakennukset ja rakennelmat

euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	354 376 688,25	354 774 670,47
Lisäykset	231 200,00	45 731,10
Siirrot erien välillä	1 343 341,42	369 712,45
Vähennykset	-2 995 485,41	-813 425,77
Hankintameno 31.12.	352 955 744,26	354 376 688,25
Kertyneet poistot 1.1.	85 483 160,74	77 119 242,14
Vähennysten kertyneet poistot	-2 843 269,86	-748 094,55
Siirrot erien välillä		-356,27
Tilikauden poisto	9 202 857,13	9 112 369,42
Kertyneet poistot 31.12.	91 842 748,01	85 483 160,74
Arvonkorotukset 1.1. ja 31.12.	26 530 709,60	26 530 709,60
Kirjanpitoarvo 31.12.	287 643 705,85	295 424 237,11

Koneet ja kalusto

euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	27 609 946,59	25 282 004,34
Lisäykset	879 079,59	767 377,13
Siirrot erien välillä	6 471 383,10	5 266 672,60
Vähennykset	-3 957 223,12	-3 706 107,48
Hankintameno 31.12.	31 003 186,16	27 609 946,59
Kertyneet poistot 1.1.	12 235 861,29	10 966 668,21
Vähennysten kertyneet poistot	-3 957 223,12	-3 707 009,92
Tilikauden poisto	6 395 627,80	4 976 203,00
Kertyneet poistot 31.12.	14 674 265,97	12 235 861,29
Kirjanpitoarvo 31.12.	16 328 920,19	15 374 085,30

Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot

euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	10 231 253,78	12 584 961,96
Lisäykset		301 980,54
Siirrot erien välillä	1 551 244,93	606 854,43
Vähennykset	-4 829 568,33	-3 262 543,15
Hankintameno 31.12.	6 952 930,38	10 231 253,78
Kertyneet poistot 1.1.	6 570 671,34	8 571 683,15
Vähennysten kertyneet poistot	-4 820 400,01	-3 262 543,15
Siirrot erien välillä		356,27
Tilikauden poisto	1 396 279,14	1 261 175,07
Kertyneet poistot 31.12.	3 146 550,47	6 570 671,34
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 806 379,91	3 660 582,44

Muut aineelliset hyödykkeet

euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	55 055,76	55 055,76
Vähennykset	-285,92	
Hankintameno 31.12.	54 769,84	55 055,76
Kirjanpitoarvo 31.12.	54 769,84	55 055,76

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	12 861 163,18	3 957 597,65
Lisäykset	25 497 834,97	16 039 069,61
Siirrot erien välillä	-9 365 969,45	-6 379 757,15
Vähennykset	-1 164,50	-755 746,93
Hankintameno 31.12.	28 991 864,20	12 861 163,18
Kirjanpitoarvo 31.12.	28 991 864,20	12 861 163,18

Aineelliset hyödykkeet yhteensä **350 260 673,58** 340 881 648,57

Tasearvoihin sisältyvät arvonorotukset

euroa	2015	2014
Tontit ja maa-alueet	5 898 350,58	5 898 350,58
Rakennukset	26 530 709,60	26 530 709,60
Yhteensä	32 429 060,18	32 429 060,18

Kiinteistöjen arvonorotukset on tehty vuosien 1950 ja 1984 välisenä aikana ja ne perustuvat kiinteistöarvioijien silloisiin arvioihin.

10. Sijoitukset

Osuudet saman konsernin yrityksissä

euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	177 005 023,06	244 796 642,63
Lisäykset	6 677 598,55	117 664 986,87
Arvonalentumiset *	-6 404 085,22	-185 456 606,44
Kirjanpitoarvo 31.12.	177 278 536,39	177 005 023,06

* Venäjän ja Seppälän liiketoimintoihin tehdyt arvonalentumiset

Muut osakkeet ja osuudet

euroa	2015	2014
Hankintameno 1.1.	10 458 939,61	10 458 939,61
Vähennykset	-33,63	
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 458 905,98	10 458 939,61
Sijoitukset yhteensä	187 737 442,37	187 463 962,67

11. Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

euroa	2015	2014
Korolliset myyntisaamiset	9 014 989,90	35 081 747,06
Korottomat myyntisaamiset	8 438 262,53	8 034 434,77
Yhteensä	17 453 252,43	43 116 181,83

Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä

euroa	2015	2014
Osinkosaamiset	17 137 167,42	24 720 536,57
Myyntisaamiset	1 169 463,88	21 156 797,69
Siirtosaamiset	243 177,26	129 610,71
Muut lyhytaikaiset saamiset		2 827,76
Yhteensä	18 549 808,56	46 009 772,73

Siirtosaamisten olennaiset erät

euroa	2015	2014
Rahoitustuotot ja -kulut	3 142 532,21	5 977 053,21
Henkilöstökulut	2 641 806,50	2 254 659,95
Saaminen luottokorttiyhteistyöstä	2 004 093,99	1 980 194,60
ICT-kulut	1 914 261,63	1 488 967,54
Vuokra- ja leasingkulut	1 647 958,93	437 948,31
Saamiset tavarantoimittajilta	902 182,19	1 373 500,05
Markkinointikulut	362 325,29	446 976,63
Vero- ja tullisaamiset	319 343,99	461 875,33
Muut siirtosaamiset	418 479,35	523 513,91
Yhteensä	13 352 984,08	14 944 689,53

12. Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät pankkitalletuksia ja käteisvaroja. Niiden kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

13. Oman pääoman muutokset

Osakepääoma

euroa	2015	2014
A-osakkeet 1.1.	61 191 530,00	61 191 530,00
Muunto B-osakkeiksi	-85 098,00	
A-osakkeet 31.12.	61 106 432,00	61 191 530,00
B-osakkeet 1.1.	82 905 836,00	82 905 836,00
Muunto A-osakkeista	85 098,00	
B-osakkeet 31.12.	82 990 934,00	82 905 836,00
Osakepääoma yhteensä	144 097 366,00	144 097 366,00
Ylikurssirahasto 1.1. ja 31.12.	186 346 445,72	186 346 445,72
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1. ja 31.12.	255 735 789,28	255 735 789,28
Muut rahastot 1.1. ja 31.12.	43 728 921,17	43 728 921,17
Edellisten tilikausien voitto/tappio 1.1.	-108 630 595,12	94 705 120,76
Osingonjako		-28 819 473,20
Edellisten tilikausien voitto/tappio 31.12.	-108 630 595,12	65 885 647,56
Tilikauden voitto/tappio	-122 622 211,72	-174 516 242,68
Oma pääoma yhteensä	398 655 715,33	521 277 927,05

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.

euroa	2015	2014
Rahastot	299 464 710,45	299 464 710,45
Voitto/tappio edellisiltä tilikausilta	-108 630 595,12	65 885 647,56
Tilikauden voitto/tappio	-122 622 211,72	-174 516 242,68
Yhteensä	68 211 903,61	190 834 115,33

14. Emoyhtiön osakkeet

Nimellisarvo 2,00 euroa	kpl	kpl
A-osakkeita (à 10 ääntä)	30 553 216	30 595 765
B-osakkeita (à 1 ääni)	41 495 467	41 452 918
Yhteensä	72 048 683	72 048 683

15. Tilinpäätössiirtojen kertymä

Tilinpäätössiirtojen kertymä yhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

16. Pakolliset varaukset

Muut pakolliset varaukset

euroa	2015	2014
Liiketoiminnan uudelleenjärjestelyjen kustannukset	15 450 000,00	
Suljettavien myymälöiden vuokravastuut ja lopetuskustannukset	6 416 256,78	14 296 746,54
Henkilöstökulut	168 068,40	500 000,00
Yhteensä	22 034 325,18	14 796 746,54

17. Lyhytaikainen vieras pääoma

euroa	2015	2014
Korolliset velat	245 995 970,87	218 466 521,21
Korottomat velat	124 941 523,08	128 022 254,05
Yhteensä	370 937 493,95	346 488 775,26

Lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille

euroa	2015	2014
Ostovelat, korottomat	568 128,50	1 117 720,55
Muut velat, korolliset	893 421,54	1 800 928,84
Muut velat, korottomat	445 727,43	463 753,31
Yhteensä	1 907 277,47	3 382 402,70

18. Siirtovelkojen olennaiset erät

euroa	2015	2014
Henkilöstökulut	25 098 327,59	27 187 678,13
Tuloverot	10 326 326,25	
Jaksotetut vaihto-omaisuusostot	9 090 201,04	16 553 821,80
Korko- ja rahoituskulut	7 272 415,81	5 466 166,30
Johdannaisvelat	5 345 280,42	291 529,19
Liikepaikkakulut	3 224 674,00	794 192,46
Hävikkivaraus	1 739 000,00	1 740 000,00
Palautusvaraus	741 713,29	800 224,55
Saatavien perintäkulut	121 997,07	957 910,00
Muut siirtovelat	647 712,01	1 074 877,62
Yhteensä	63 607 647,48	54 866 400,05

19. Annetut vakuudet**Omasta puolesta annetut vakuudet**

euroa	2015	2014
Kiinnitykset	1 681 800,00	1 681 800,00
Takaukset	550 000,00	550 000,00
Omasta puolesta annetut vakuudet yhteensä	2 231 800,00	2 231 800,00

Muiden puolesta annetut vakuudet

euroa	2015	2014
Takaukset	481 825,00	
Yhteensä	481 825,00	

Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet

euroa	2015	2014
Vuokratakaukset	17 635 216,28	42 516 717,10
Muut takaukset	6 974 805,06	3 120 644,92
Yhteensä	24 610 021,34	45 637 362,02

Annetut vakuudet yhteensä

euroa	2015	2014
Kiinnitykset	1 681 800,00	1 681 800,00
Takaukset	25 641 846,34	46 187 362,02
Yhteensä	27 323 646,34	47 869 162,02

20. Muut vastuut**Leasingvastuut**

euroa	2015	2014
Yhden vuoden kuluessa maksettavat	568 212,85	412 993,18
Myöhemmin maksettavat	809 507,24	1 120 638,38
Yhteensä	1 377 720,09	1 533 631,56

Kiinteistöinvestoinnit

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuosia 2008-2015 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään vähennyksiä, jos kiinteistön arvonalisäverovelvollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2025. Vastuun enimmäismäärä on 17.648.489 euroa. Vuonna 2014 vastuun enimmäismäärä oli 20.017.290 euroa.

Eläkevastuut

Yhtiön eläkevastuut on vakuutettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkevastuut on kokonaan katettu.

21. Osakkeet ja osuudet

Konserniyritykset	Osuus osakkeista	Osuus äänivallasta
Emoyhtiön omistamat	%	%
Stockmann AS, Tallinna	100	100
SIA Stockmann, Riika	100	100
SIA Stockmann Centrs, Riika	63	63
Stockmann Security Services Oy Ab, Helsinki	100	100
Oy Suomen Pääomarahhoitus - Finlands Kapitalfinans Ab, Helsinki	100	100
Stockmann Sverige AB, Tukholma	100	100
Kiinteistö Oy Friisinkeskus II, Espoo	100	100
Oy Hullut Päivät-Galna Dagar Ab, Helsinki	100	100
SIA Seppala Latvia, Riika	100	100
UAB Seppala Lithuania, Vilna	100	100
	Osuus osakkeista	Osuus äänivallasta
Tytäryhtiöiden omistamat	%	%
AO Stockmann, Moskova	100	100
Oy Stockmann Russia Finance Ab, Helsinki	100	100
OOO Stockmann Stp Centre, Pietari	100	100
TOV Stockmann, Kiova	100	100
AB Lindex, Göteborg	100	100
AB Lindexin omistamat tytäryhtiöt		
Lindex Sverige AB, Göteborg	100	100
Lindex AS, Oslo	100	100
Lindex Oy, Helsinki	100	100
Lindex Oü Eesti, Tallinna	100	100
SIA Lindex Latvia, Riika	100	100
UAB Lindex Lithuania, Vilna	100	100
Lindex s.r.o, Praha	100	100
AB Espevik, Alingsås	100	100
Espevik i Sverige AB, Göteborg	100	100
Lindex H.K. Ltd, Hong Kong	99	99
Shanghai Lindex Consulting Company Ltd, Shanghai	100	100
Lindex Financial Services AB, Göteborg	100	100
Lindex India Private Ltd, New Delhi	100	100
It will fit AB, Göteborg	100	100
Lindex GmbH, Düsseldorf	100	100
Lindex Slovakia s.r.o., Bratislava	100	100
Lindex PL Sp.z.o.o., Varsova	100	100
Lindex UK Fashion Ltd, Lontoo	100	100
	Osuus osakkeista	
Yhteiset toiminnot	%	
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Espoo	37,8	

Yhteisten toimintojen osakkeet esitetään konsernissa siten, että osakkeiden sijaan konsernin omistusosuutta vastaava osuus yhteisten toimintojen varoista ja veloista yhdistellään konsernitaseeseen.

Muut yritykset	Osuus osakkeista
Emoyhtiön omistamat	%
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Espoo	37,8
Tuko Logistics Osuuskunta, Kerava	10,0
Muut osakkeet	n/a

Osakkeet ja osakepääoma

Stockmann Oyj Abp:n osakepääoma jakautuu A- ja B-osakkeisiin. A-sarjan osakkeella on kymmenen ääntä ja B-sarjan osakkeella yksi ääni. Molempien sarjojen osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa osakkeelta, ja molemmilla on oikeus yhtä suureen osinkoon.

Yhtiön osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä sekä kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsingin pörssissä. A-osakkeen kaupankäyntitunnus on STCAS ja B-osakkeen STCBV. Yhtiöllä oli 31.12.2015 rekisteröityjä osakkeenomistajia 52 415 (55 343 osakkeenomistajaa 31.12.2014).

Stockmannin osakekannan markkina-arvo 31.12.2015 oli 449,4 miljoonaa euroa (460,1 miljoonaa euroa 31.12.2014).

Optio-ohjelmat

Stockmannilla on käynnissä Stockmann-konsernin avainhenkilöille suunnattu Avainhenkilöoptio-ohjelma 2010. Lisätietoja konsernin liitetiedossa 19.

Omat osakkeet

Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita 31.12.2015, eikä hallituksella ole voimassaolevia valtuuksia omien osakkeiden ostamiseen.

Osakkeiden kurssikehitys

	Päätöskurssit 31.12.2015 euroa	Päätöskurssit 31.12.2014 euroa	muutos %
Sarja A	6,22	6,42	-3,1
Sarja B	6,25	6,36	-1,7

Osakkeiden vaihto 2015 Helsingin Pörssissä

	Kpl	% osake- määrästä	euroa	Keskihinta euroa
Sarja A	2 187 736	7,2	14 789 341	6,86
Sarja B	14 615 111	35,2	103 759 633	7,10
Yhteensä	16 802 847		118 548 974	

Osakepääoma 31.12.2015

Sarja A	30 553 216	kpl à 2 euroa =	61 106 432	euroa
Sarja B	41 495 467	kpl à 2 euroa =	82 990 934	euroa
Yhteensä	72 048 683		144 097 366	euroa

Osakemäärät 31.12.2015

	kpl	Osakkeen- omistajat %	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %
1-100	34 069	65,0	1,8	0,7
101-1000	15 284	29,1	7,2	4,9
1001-10000	2 817	5,4	9,5	6,1
10001-100000	204	0,4	7,7	3,7
100001-1000000	27	0,1	13,5	14,5
1000001-	14	0,0	60,3	70,1
Yhteensä	52 415	100,0	100,0	100,0

Omistajaryhmät 31.12.2015

		Osakkeen- omistajat	Osuus osakkeista	Osuus äänistä
	kpl	%	%	%
Yksityishenkilöt	50 989	97,3	20,4	16,0
Yritykset	877	1,7	24,8	25,4
Säätiöt ja yhdistykset	339	0,6	44,6	55,8
Hallintarekisteröidyt (sis. ulkomaiset omistajat)	170	0,3	6,9	2,0
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	40	0,1	3,3	0,8
Rekisteröimättömät osakkeet		0,0	0,0	0,0
Yhteensä	52 415	100,0	100,0	100,0

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2015

	Osuus osakkeista	Osuus äänistä
	%	%
1 HTT STC Holding Oy Ab	11,7	10,7
2 Föreningen Konstsamfundet-ryhmä	9,4	15,1
3 Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	7,6	15,7
4 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	6,9	4,7
5 Niemistö-ryhmä	5,8	9,4
6 Abo Akademin säätiö	4,2	6,7
7 Etola-yhtiöt	4,2	6,1
8 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2,7	1,1
9 Samfundet Folkhälsan i svenska Finland r.f	2,2	2,7
10 Jenny ja Antti Wihurin rahasto	1,9	2,1
11 Valtion Eläkerahasto	1,6	0,3
12 Inez och Julius Polins Fond	1,5	0,8
13 Wilhelm och Else Stockmanns Stiftelse	1,1	2,2
14 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Etera	0,9	0,2
15 Helene och Walter Grönqvists Stiftelse	0,8	1,4
16 Oslo Pensjonsforsikring AS	0,6	0,1
17 Sijoitusrahasto Alfred Berg Finland	0,5	0,1
18 William Thuring's Stiftelse	0,5	0,7
19 Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	0,4	0,1
20 Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne	0,4	0,8
Muut	35,1	19,0
Yhteensä	100,0	100,0

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Emoyhtiön taseen 31.12.2015 mukaiset jaettavissa olevat varat olivat 68,2 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön taseen 31.12.2015 mukaan seuraavat summat ovat yhtiökokouksen käytettävissä:

Edellisten vuosien käytettävissä olevat voittovarot, jotka sisältävät käyttörahaston sekä sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston	190 834 115,33
Tilikauden tappio	<u>-122 622 211,72</u>
	68 211 903,61

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että yhtiön osakkeille ei jaeta osinkoa ja että tilikauden 2015 tulos jätetään kertyneiden voittovarojen tilille.

Helsingissä 17. helmikuuta 2016

Hallituksen ja toimitusjohtajan toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset:

HALLITUS

Kaj-Gustaf Bergh

Torborg Chetkovich

Jukka Hienonen

Kari Niemistö

Per Sjödel

Charlotta Tallqvist-Cederberg

Carola Teir-Lehtinen

Dag Wallgren

TOIMITUSJOHTAJA

Per Thelin

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 22. helmikuuta 2016

Henrik Holmbom
KHT

Marcus Tötterman
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

STOCKMANN OYJ ABP:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Stockmann Oyj Abp:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudattamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkooneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsinki 22. helmikuuta 2016

Henrik Holmbom
KHT

Marcus Tötterman
KHT